

മാർട്ടിൻ ലൂഥർ

MARTIN LUTHER

BY

J. SANDEGREN

PUBLISHED
BY THE
M. C. L. C.

Price 10 As.

മാട്ടിൻ ലൂഥർ

MARTIN LUTHER

BY

J. Sandegren

Bishop of Tranquebar.

PUBLISHED BY

The MalayaJam Christlain Literature Committee
with the assistance of the N. C. C.

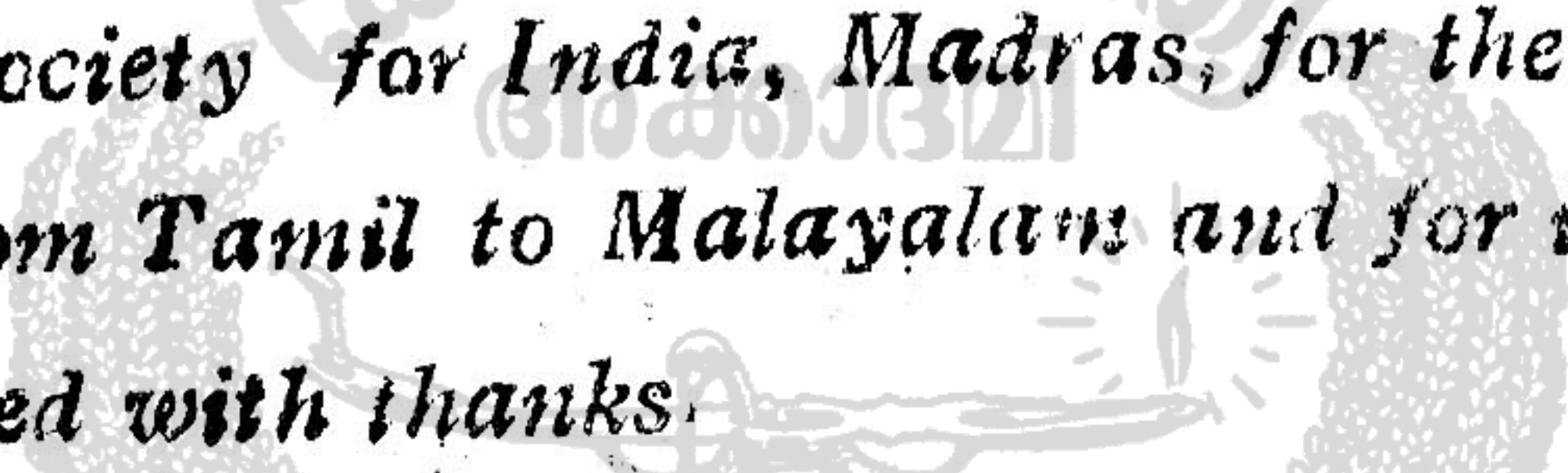
1947.

Price 10 As.]

വില 10 അണ്ട

Permission given by the author and the Christian Literature Society for India, Madras, for the translation of this book from Tamil to Malayalam and for its publication, is acknowledged with thanks.

First Edition—2000 Copies.

മുഖവുര

“ആരും മനുഷ്യരിൽ പ്രശംസിക്കരുത്; സകലവും നിങ്ങൾക്കുള്ളതല്ലൊ. പൌലൊസൊ, അപ്പൊല്ലൊസൊ, കേഫൊവൊ, ലോകമൊ, ജീവനൊ, മരണമൊ, ഇപ്പോഴുള്ളതൊ, വരുവാനുള്ളതൊ സകലവും നിങ്ങൾക്കുള്ളത്. നിങ്ങൾ ക്രിസ്തുവിലുള്ളവർ; ക്രിസ്തു ദൈവത്തിനുള്ളവൻ”
൧ കൊരി. ൩: ൨൧-൨൩.

തിരുസഭയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഓരോ പ്രത്യേക കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലും ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രധാന പുരുഷനെ നമുക്കു കാണാം.

പൂർവ്വ തിരുസഭാചരിത്രത്തിന്റെ പ്രധാനപ്രവേശനഭാഗത്തിൽ ഏഷ്യാഖണ്ഡക്കാരനായ വി. പൌലൊസിനെ കാണുന്നു. മദ്ധ്യകാലാരംഭത്തിൽ ആഫ്രിക്കാഖണ്ഡക്കാരനായ വി. അഗസ്റ്റീൻ പ്രധാനമായി പരിലസിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. നവീകരണ കാലമുന്നണിയിൽ യൂറോപ്പുരാജ്യക്കാരനായ ലൂഥർ നിൽക്കുന്നു. ഇനിയും വേഗത്തിൽ മറെറാരു പുതിയകാലം ആരംഭിക്കുമെന്നിരുന്നാൽ ദൈവം വേറൊരു ദീർഘദർശിയെ നമ്മുടെ ഇടയിലേക്കു അയച്ചുതരുമെന്നു നമുക്കു പ്രതീക്ഷിക്കാം. വേദശാസ്ത്രിയും മിഷനറിയുമായ വി. പൌലൊസിന്റെ മാഹാത്മ്യം അനിതരസ്സാധാരണമായിട്ടുള്ളതാണ്. അഗസ്റ്റീനെയും ലൂഥറിനെയും താരതമ്യപ്പെടുത്തിയാൽ അഗസ്റ്റീൻ അനേകവകുപ്പുകളിൽ ഇടപ്പെട്ടിരുന്നതായും, തിരുസഭാ ചരിത്രത്തിൽ പല ഭാഗങ്ങൾ അദ്ദേഹം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തിയതായും കാണാം. ലൂഥറിന്റെ മാഹാത്മ്യം അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചു

അയ ഒരു പ്രത്യേകസംഗതിയിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷത്തിൽ അന്തർവിച്ചിരിക്കുന്ന നിഷ്പേക്ഷമുള്ള അദ്ദേഹം കണ്ടുപിടിച്ചു. പൗലൊസ് അപ്പോസ്തലന്റെ കാലശേഷം മറ്റൊരുത്തരും വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത പ്രഭാവത്തോടും തെളിവോടും ഇരുന്നിഷ്ടപക്ഷമുള്ള അദ്ദേഹം പ്രബലപ്പെടുത്തി. ലൂഥറിനേക്കാൾ ചില കാര്യങ്ങളിൽ ഉയർന്നിന്നവനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗാമികളിൽ പ്രധാനിയുമായ കൽവീനും (Calvin) മറ്റു മഹാനാരു ലൂഥറിനോടു യോജിച്ചിരുന്നു. കൽവീൻ ലൂഥറിനോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു പരിഷ്കരിച്ചു മാറിത്തുടങ്ങിയ ഓഗ്സ്ബർഗ് വിശ്വാസ പ്രഖ്യാപനത്തിൽ (Augsburg Confession) കയ്യൊപ്പിട്ടിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. ക്രൈസ്തവസഭയും പാശ്ചാത്യസംസ്കാരവും ലൂഥറിനോടു വളരെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ലൂഥറിനെ സംബന്ധിച്ചു നമുക്കു ശരിയായ ഒരു ജ്ഞാനം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ, നമ്മെ ക്രിസ്തുവിങ്കലേക്കു നടത്തേണ്ടതിനും, ദൈവത്തിൽ നിന്നും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ചൊല്ലിത്തന്ന ദാനങ്ങൾക്കായി അവനെ സ്തുതിക്കേണ്ടതിനും നാം നമ്മെത്തന്നെ ദൈവത്തിനു സമർപ്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാകുന്നു.

“ലൂഥറൻ” എന്ന പേരു പത്താം ലീയോ എന്ന പേരോടുകൂടിയ പാപ്പായാണു് (Leo X) ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ചതു്. 1521 ജനുവരി മാസം 3-ാംനു- ലൂഥറിനെ റോമാസഭയിൽനിന്നും ബഹിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു അവസരത്തിൽ ഇനിമേലാൽ ലൂഥറിനെ അനുഗമിക്കുന്നവർ ശിക്ഷിക്കപ്പെടത്തക്കവണ്ണം ‘ലൂഥറന്മാർ’ എന്ന പേരിൽ അവർ വിളിക്കപ്പെടേണ്ടതാ

ണെന്നു മാർപ്പാപ്പാ ആജ്ഞാപിക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും കാലക്രമത്തിൽ ഇതു കീർത്തിപ്പെട്ട ഒരു നാമധേയമായിത്തീർന്നു. ആഭ്യന്തരയുദ്ധങ്ങൾക്കും കലഹങ്ങൾക്കും വിരോധമായി സകല ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും “ജാഗ്രതയുടെ ആവശ്യം” എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം 1522-ൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ലഘുലേഖയിൽ ‘ലൂഥറൻ’ എന്ന പേരു ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. അതിൽ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു:—

“പരിശുദ്ധ സുവിശേഷണത്തിനു എന്തെന്നില്ലാത്ത ഹാനിയും അപകീർത്തിയും വരുത്തുന്ന ചിലരെ ഞാൻ വീണ്ടും താക്കീതു ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ചിലർ സത്യവേദത്തിൽ ഒന്നരണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ വായിച്ചശേഷമോ അതോ ഏതെങ്കിലും പ്രസംഗം കേട്ടയടനേയോ മറുജീവരെ കുറ്റംപറയുവാൻ തുടങ്ങുകയും തങ്ങളൊഴികെ മറെറല്ലാവരും സുവിശേഷണത്തിന്റെ പ്രാബല്യത്തിനു എതിരാളികളാണെന്നു അപവാദംപാഞ്ഞു പറയുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. അവർക്കു ചില പുതിയ സത്യങ്ങൾ അറിയുവാൻ സംഗതിയായതുകൊണ്ടു അവരെക്കുറിച്ച് മറുജീവർ ഉയർന്നു പടിയിലുള്ള ‘ലൂഥറന്മാർ എന്ന്’ വിചാരിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് ആഗ്രഹിച്ചു അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലും അവർ യഥാർത്ഥമായി തങ്ങളുടെ മനോഗതിക്കനുസരണമായി പരിശുദ്ധ സുവിശേഷണത്തെ തെറ്റായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിനാൽ നിങ്ങൾക്കു സുവിശേഷണത്തെ ബലാൽക്കാരം പ്രയോഗിച്ചു മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ കടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. അതിനു പകരമായി പലർക്കും സുവിശേഷണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഭീതി ഉണ്ടാക്കി അവർ സത്യത്തെ വിട്ട് അകന്നുപോകുവാൻ ഇടവരുത്തുന്നതുകൊണ്ടു അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്ന നി

ങ്ങൾ കഠിനമായ ന്യായവിധിക്കു പാത്രീഭൂതരായിത്തീരും. മൃഗാ ഇപ്രകാരംചെയ്യരുതെ. എന്റെ ബുദ്ധി ഉപദേശം കേൾക്കൂ. ആദ്യമായി ഞാൻ പറയുന്നതെന്തെന്നാൽ എന്റെ പേരിനെത്തന്നെ നിങ്ങൾ ഉച്ചരിക്കാതിരിക്കണം. ക്രൈസ്തവർ എന്ന പേരിൽ നിങ്ങൾ വിളിക്കപ്പെടേണ്ട തല്ലാതെ ലൂഥറന്മാർ എന്നു വിളിപ്പാൻ പാടില്ല.”

“ലൂഥർ എന്നാൽ എന്തു? ഉപദേശം എന്തെന്തല്ല. ആരുടെയെങ്കിലും പേക്കായി ഞാൻ ക്രൂശിൽ തറയ്ക്കപ്പെട്ട വനാണോ? പണ്ടു പൌലൊസിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ പത്രോസിന്റെ പിൻഗാമികൾ എന്നു പറയുന്നതിനു പുരാതന ക്രിസ്ത്യാനികളെ പൌലൊസ് അനുവദിച്ചില്ല. ഹ കോരി. ൩: ൪, ൫.

“അങ്ങനെ അല്ല, സ്റ്റേഫിതരെ, ക്രിസ്തുവിന്റെ ഉപദേശം അനുസരിക്കുന്ന നാം കക്ഷിപേരുകൾ ഉപേക്ഷിച്ചു ക്രിസ്തുവിന്റെ പേരിനെ ധരിച്ചുകൊൾക. നമ്മുടെ ഗുരുവരൻ ക്രിസ്തുമാത്രം (മത്താ. ൨൩:൮). പൊതുവിലുള്ള തിരുസഭയോടു നൽകുവാനുള്ള ക്രിസ്തുവിന്റെ ഉപദേശമാണിതു”.

“സത്യവേദപുസ്തകത്തെ ദൈവവചനമായി സ്വീകരിച്ചു”, ദൈവത്തിന്റെ വിശുദ്ധകൃപയാൽ മാത്രം പാപികളായ മനുഷ്യർ രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുള്ള സദാർത്ഥമാനത്തെ വിശ്വസിച്ചു സ്വീകരിക്കുന്നവരെയും, ക്രിസ്തു യേശുവിലുള്ള വിശ്വാസത്താൽ ഈ കൃപയെ സ്വായത്തമാക്കി അതിനെ സ്വർഗ്ഗജീവിതത്താലും സ്റ്റേഫാപ്രവൃത്തികളാലും വെളിപ്പെടുത്തിക്കാണിക്കുന്നവരെയും സംബന്ധിക്കുമെന്നുള്ളപക്ഷം ‘ലൂഥറൻ’ എന്ന പേരിനു ‘ക്രൈസ്തവൻ’ എന്നുള്ള അർത്ഥം കല്പിക്കാവുന്നതാണ്.”

തമിഴ്നാട്ടിൽ സുവിശേഷ പുരോഗമനവേലയിൽ
 ലൂഥറൻ മിഷ്യനറിമാർ ഇടംപ്രഥമമായി പ്രവർത്തിച്ചു.
 പിന്നീട് ബ്രിട്ടൻ, അമേരിക്ക മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും
 വന്ന മിഷ്യനറിമാരും ഭാരതീയപ്രവർത്തകരും ഈ സുവിശേഷ
 ഷമാകുന്ന ചെടി നട്ടു വെള്ളംകോരി വളർത്തി. സർവ്വശ
 ക്തനായ ദൈവം തന്നെ ഫലം പുറപ്പെടുവിച്ചു. അവിടു
 ത്തേക്കുതന്നെ സകല ബഹുമാനവും മഹത്വവും ഉണ്ടാക
 മാറാകട്ടെ.

മാട്ടിൻ ലൂഥർ

അദ്ധ്യായം I

ലൂഥറിന്റെ ബാല്യകാലം

നീനെ ഉദരത്തിൽ ഉരുവാക്കിയതിനുമുമ്പെ ഞാൻ നിന്നെ അറിഞ്ഞു. നീ ഗർഭപാത്രത്തിൽ നിന്നു പുറത്തു വന്നതിനുമുമ്പെ ഞാൻ നിന്നെ വിശുദ്ധീകരിച്ചു ജാതികൾക്കു പ്രവാചകനായി നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു.” (യിരെ. മ:൫)

പതിനഞ്ചാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ജർമ്മനിയിൽ ഹെർസു ലൂഥർ എന്ന ഒരു ഗ്രാമീണൻ വസിച്ചിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ മാർഗററ്റ് എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു സ്ത്രീയത്രെ. അവരുടെ മുൻഗാമികൾ വ്യവസായികൾ ആയിരുന്നു. എങ്കിലും ഹെർസു ലൂഥർ തന്നിരിക്കു വ്യവസായത്തിൽനിന്നു ലഭിച്ച തുച്ഛമായ സംഖ്യ കൊണ്ടു കുടുംബജീവിതം നയിക്കുവാൻ നിർവാഹമില്ലാതെ “ഐസുലേബൻ” (Eisleben) എന്ന പട്ടണത്തിലെ ചെമ്പുതൂരങ്കങ്ങളിൽ ഒരു തൊഴിലാളിയായി ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ ജീവിച്ചു വരുമ്പോൾ, ഹർമുൻ നവംബർ ൧൦-ാം തീയതി ഇവർക്കു ഒരു ആൺകുഞ്ഞു ജാതനായി. പിറേറദിവസം ആ കുഞ്ഞിനെ ദേവാലയത്തിൽ കൊണ്ടു പോയി ജ്ഞാനസ്നാനം നൽകി ‘മാർട്ടിൻ’ എന്നു നാമകരണം ചെയ്തു.

ചില മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം മാട്ടിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ ജോലി പ്രമാണിച്ചു ഐസുലേബൻ വിട്ടു

മാൻസ്ഫീൽഡ് (Mansfield) എന്ന സ്ഥലത്തുപോയി പാർത്തു. ആദ്യം ഈ സ്ഥലത്തു അവർ വേണ്ട വരുമാനം ലഭിച്ചില്ല. എങ്കിലും തന്റെ സാമർത്ഥ്യത്താൽ ഒരു സാധാരണ തൊഴിലാളിയായി പ്രവേശിച്ച ഫൺസ് ഒരു തുരങ്കത്തിന്റെ പങ്കാളിയായതു മാത്രമല്ല, ക്രമേണ തുരങ്കത്തിലെ അധികാരിയായും അധിരേണ ഒരു നഗര സഭാംഗമായും തീർന്നു.

അങ്ങനെ കടമില്ലാതെ ജീവിച്ചതിനു പുറമേ, തന്റെ കുടുംബം സുഖമായി താമസിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു ഭവനം പണിയിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ജീവിതത്തിൽ നേരിട്ട വിവിധ പരിവർത്തനങ്ങളാൽ മാട്ടിൻ പൊതുജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിഗതികളെ ബാല്യകാലത്തിൽതന്നെ എടുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി. ഈ അനുഭവം പിൻകാലത്തു് അദ്ദേഹം ചെയ്ത വേലയ്ക്കു് വളരെ പ്രയോജനകരമായിത്തീർന്നു. മാട്ടിൻ സ്വതന്ത്രതയെന്ന ക്രമബദ്ധമായുള്ളവനും പ്രകൃതി സൗന്ദര്യത്തെ വീക്ഷിച്ചു് അതിന്റെ സന്തോഷത്തെ അനുഭവിക്കുന്നതിൽ ആസക്തിയുള്ളവനും, നൂതന അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു് ഇരിപ്പിടമായ അറിവു്, വാക്സാമർത്ഥ്യം മുതലായവ ഉള്ളവനുമായിരുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള അദ്ദേഹം ഒരു വലിയ ജനശ്രുട്ടത്തിന്റെ പ്രധാനിയാകുന്നതിനും അതിനെ നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും പ്രാപ്തനായി. ചെറുപ്രായത്തിൽതന്നെ മാട്ടിൻ ലൂഥർ അധികമായി വേല ചെയ്യുന്നതിനും സാധാരണ ആഹാരങ്ങൾ കൊണ്ടു് തൃപ്തിപ്പെടുന്നതിനും പഠിച്ചു. ലൂഥറിന്റെ മാതാവു് ഗൃഹജോലികൾക്കായി ഒരു വേലക്കാരിയെ പ്രത്യേകമായി നിയമിക്കാതെ താൻ തന്നെ സകല ജോലികളും നിർവ്വഹിച്ചു പോന്നിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ വീട്ടിലെ ആവശ്യത്തിനു

വേണ്ടിയ വിറകുപോലും തന്റെ മുമ്പിൽ വഹിച്ചുകൊ
 ണ്ടുവരും. ലൂഥർ തന്റെ പിതാവിൽനിന്നും ഇടവിടാതെ
 ജോലിചെയ്യുന്ന സ്വഭാവവും സരസസംഭാഷണ ചാതുര്യ
 വും കരസ്ഥമാക്കി. എല്ലാറ്റിനും മേലായി വ്യവസായത്തി
 ലുള്ള സത്യസന്ധതയും നിമ്ബലതയും താൻ അവകാശ
 മാക്കി. ഏഴാമത്തെ വയസ്സിലാണ് മാട്ടിൻ, മാൻസു
 ഫ്ത്ഡ് എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ചേർന്നു
 പഠിത്തം ആരംഭിച്ചത്. ആ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ മൂന്നു
 ക്ലാസ്സുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കുട്ടികൾ ഓരോക്ലാസ്സിലും
 പല വർഷങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. എഴുത്തു്, വായന,
 കണക്കു് ഇവയോടുകൂടെ ലത്തീൻ ഭാഷയും ആരംഭത്തിലെ
 തന്നെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ കാലത്തു് അച്ചടിച്ച പുസ്തക
 ങ്ങൾ വളരെ അപൂർവ്വമായിരുന്നതിനാൽ കുട്ടികൾ എല്ലാ
 പാഠങ്ങളും മനപ്പാഠം പഠിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഒന്നാംക്ലാ
 സ്സിൽ മാത്രം അദ്ധ്യയന സമയത്തും കളി സമയത്തും
 സ്വന്തഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാം. മറ്റു രണ്ടു ക്ലാസ്സുകളിൽ
 എല്ലാ കുട്ടികളും ലത്തീൻ ഭാഷയിൽ മാത്രമേ സംഭാഷണം
 നടത്താവൂ. ഈ ചട്ടം ലംഘിക്കുന്നവർക്ക് ശിക്ഷയുണ്ടു്.
 പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വേദപാഠം ഇല്ല. ആരാധനകളിൽ
 സംബന്ധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കുട്ടികൾ അടിക്കടി ദേവാല
 യത്തിൽ പോകുക പതിവുണ്ടു്. അവിടെ പാടുന്ന പാട്ടുക
 ുടെ അത്മത്തിൽ നിന്നു മാത്രം സ്വല്പം വേദജ്ഞാനം
 ലഭ്യമാകുമായിരുന്നു. ദേവാകാധനയ്ക്കു് പോകുന്ന സമ
 യത്തു മാത്രമാണു് അല്പാപകന്മാർക്കും അല്പേതാക്കൾക്കും
 അല്പം വിശ്രമം ലഭിക്കുന്നതു്. ഇപ്രകാരമുള്ള പഠിത്തം
 സ്വതവേ സംഗീതവരം ലഭിച്ചിരുന്ന മാട്ടിൻ വളരെ
 അനുഗ്രഹകരമായിത്തീർന്നു.

പള്ളിക്കൂടത്തിൽ അദ്ധ്യാപകൻ രഹസ്യമായി ആഴ്ചതോറും ഒരു മേധാവിയെ നിയമിക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഇവൻ കുററം ചെയ്തവരുടെയും ലത്തീൻ ഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാതിരുന്നവരുടെയും പേരുകൾ ഒരേഴുത്തുപലകയിൽ കുറിച്ചുവെള്ളം. ആഴ്ചയുടെ അവസാനത്തിൽ അദ്ധ്യാപകൻ എഴുത്തുപലകയിൽ പേർ അകപ്പെട്ട കുട്ടികളെ ഒരു മുരൽവടികൊണ്ട് അടിക്കുക പതിവായിരുന്നു. എപ്പോഴും പള്ളിക്കൂടം രാവിലെ അഞ്ചര മണിക്ക് ആരംഭിക്കും ; താമസിച്ച് വരുന്ന കുട്ടികൾ ശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. പതിവായി താമസിച്ച് വരികയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒട്ടവിൽ വന്നുചേരുകയോ ചെയ്യുന്ന കുട്ടിക്ക് അടി മാത്രമല്ല, വേറൊരു ശിക്ഷയും കൂടി നൽകിവന്നു. അതായത് മറ്റൊരു കുററക്കാരൻ അകപ്പെടുന്നതുവരെ അവൻ മരംകൊണ്ടുള്ള ഒരു കഴുതയെ തന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂക്കിക്കൊണ്ടു നടക്കണം. ഇപ്രകാരമുള്ള ശിക്ഷകൾ ലൂഥറിനെ ഒരു ദയാലുവാക്കിത്തീർത്തു. ഒരു ദിവസം മദ്ധ്യാഹ്നത്തിനു മുൻപായിതന്നെ പതിനഞ്ചു പ്രാവശ്യം ലൂഥർ മുരൽ കൊണ്ടുള്ള പ്രഹരമേറ്റിരുന്നു. പിൽക്കാലങ്ങളിൽ പള്ളിക്കൂടത്തെപ്പറ്റിയും തന്റെ പിതാവിന്റെ ഭവനത്തെ പറ്റിയും ഓക്സ്മോളെല്ലാം ശിക്ഷകളുടെ ഭയങ്കരതയും ഭീതിയുമത്രെ അദ്ദേഹം സ്മരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നത്.

അക്കാലത്തു് റോമാസഭയുടെ ചട്ടങ്ങൾ മാൻസ് ഫീൽഡ് പട്ടണത്തിൽ പ്രബലമായി നടപ്പിലിരുന്നു. പാപ്പായുടെ അധികാരത്തിലുൾപ്പെട്ട റോമാസഭയത്രെ ഈ പട്ടണത്തിലും മാർട്ടവിഷയത്തിൽ സർവ്വാധിപത്യം വഹിച്ചിരുന്നത്. ക്രിസ്തുവിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞു് പല ആററാണ്ടുകൾക്കു ശേഷം റോമാപുരിയിലുള്ള പാപ്പാ

യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലെ സഭകൾക്കെല്ലാം ഒരു ചക്രവർത്തിയെപ്പോലെ ഭരണം നടത്തിവന്നു. ഇദ്ദേഹം തന്നെ സഭാചട്ടങ്ങൾ ഏല്പിച്ചതുകയും അവയെ ലംഘിക്കുന്നവർക്ക് കഠിനശിക്ഷ വിധിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേദവ്യാഖ്യാനങ്ങളേയും ഉപദേശങ്ങളേയും എതിർക്കുകയോ അവിശ്വസിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവലരെയും കാരാഗൃഹങ്ങളിൽ അടച്ചു കഴുപ്പെടുത്തി തങ്ങളുടെ കുറ്റങ്ങളെ ഏറ്റുപറയുവാൻ നിബ്ബന്ധിക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഈവക പീഡകൾ കൂട്ടാക്കാത്തവരെ ദേശാധികാരികൾ മൂലമായി ചിലപ്പോൾ ചുമട്ടെറിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അക്കാലത്തു പാപ്പായുടെ വാക്കുകൾ ദൈവവചനമെന്നപോലെ ജനങ്ങൾ വിചാരിച്ചുവന്നു.

‘മാസ്’ (Mass) എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ആരാധനയിൽ തിരുവത്താഴത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വാക്യങ്ങൾ പട്ടക്കാൻ വായിച്ചു, അപ്പവും, വീഞ്ഞും തലയ്ക്കുമേൽ ഉയർത്തുമ്പോൾ അവ ക്രിസ്തുവിന്റെ തിരുശരീരവും തിരുരക്തവുമായി മാറുമെന്നുള്ള “പദാത്മരൂപാന്തരനിയമം” (Trans-substantiation) എല്ലാ സഭകളും അംഗീകരിക്കണമെന്നു നിബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു.

ഉപദേശമനുസരിച്ചു ആരാധനയിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും ദൈവഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നാലും, ഇല്ലെങ്കിലും ആ തിരുവത്താഴത്തിന്റെ ഫലം ലഭ്യമാകുമെന്ന് പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. അങ്ങനെ ഈ “സാക്രമെന്തു” മാന്ത്രിക ശക്തിയുള്ള ഏതോ ഒരു കമ്മമാണെന്നു ജനങ്ങൾ വിചാരിച്ചുപോന്നു.

ദൈവകൃപ മനുഷ്യർക്കു ലഭ്യമാകത്തക്കവണ്ണം ഏല്പിച്ചുത്തപ്പെട്ട വിശുദ്ധ സാക്രമെന്തുകൾ (Sacraments)

ഏഴെണ്ണം ഉണ്ടെന്നു സഭ ഉപദേശിച്ചു. അവയിൽ ഒന്നാണു “പരരോഹിത്യം”. ഒരുവൻ പട്ടക്കാരനായിത്തീർന്നാലുടനെ അയാളുടെ സ്വഭാവത്തിൽ സ്ഥായിയായ മാറ്റമുണ്ടാകുന്നു എന്നും അയാൾ ദൈവമുമ്പാകെ മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ അധികം ബഹുമാനം അർഹിക്കുന്നവനായിത്തീരുകമാത്രമല്ല, സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായി ജീവിപ്പാൻ പ്രാപ്തനാകുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നു പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. വിവാഹം ദൈവദത്തമായ ഒരനുഗ്രഹമാണെന്നു പഠിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നു. എങ്കിലും പട്ടക്കാർ വൈവാഹിക ജീവിതത്തിൽ ഏല്പാതെ സന്യാസികളായിരിക്കണമെന്നുള്ള ചട്ടം നിലവിലിരുന്നു. പട്ടക്കാർക്കു മനുഷ്യരുടെ ആത്മാക്കളുടെ മേൽ പൂർണ്ണ അധികാരമുണ്ടെന്നും അവർ “പദാത്ഥരൂപാന്തരം” എന്ന അത്ഭുതകരമംമൂലമായി ക്രിസ്തുവിനെ ശരീരപ്രകാരം ഈ ലോകത്തിൽ വീണ്ടും കൊണ്ടുവരുന്നതിനു ശക്തിയുള്ളവരാണെന്നും, അവർക്കു മാത്രമേ മനുഷ്യരക്കയ്ക്കു ആവശ്യമായ വിശുദ്ധസാമ്രാജ്യമെന്നുകൾ ആചരിക്കുവാൻ അധികാരമുള്ളൂ എന്നും പഠിപ്പിച്ചുപോന്നിരുന്നു.

സഭാംഗങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പാപങ്ങളെ ഓരോന്നായി പട്ടക്കാരോടു ഏറ്റുപറഞ്ഞു അവർ അതിനു പരിഹാരമായി വിധിക്കുന്ന പുണ്യക്രിയകളെ നിറവേറ്റിയാൽ നരകശിക്ഷയിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു രക്ഷനേടാമെന്നുള്ള അഭിപ്രായം എല്ലായിടത്തും വ്യാപിപ്പിച്ചിരുന്നു. മനുഷ്യർ ചെയ്യുന്ന പാപങ്ങളെ റോമാസഭ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ചിരുന്നു. ഒന്ന്, മരണഹേതുകമായ പാപം; മറേറതു സാധാരണ പാപം. ഈ രണ്ടുവിധ പാപങ്ങൾക്കും ശിക്ഷയുണ്ട്. അതു ഈ ലോകത്തിൽ മാത്രമല്ല, മരണത്തിനു ശേഷവുമുണ്ട്. മരണത്തിനുശേഷം ലഭിക്കുന്ന

ശിക്ഷകളെ നിത്യം, അനിത്യം എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുഭാഗമായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. അനിത്യശിക്ഷ മരണത്തിനു ശേഷം ഉദ്ധരിപ്പുസ്ഥലത്തിലും (Purgatory) നിത്യശിക്ഷ നരകത്തിലും മനുഷ്യർ അനുഭവിക്കുന്നു. മേൽ വിവരിച്ച പ്രകാരം പട്ടക്കാരുനോടു് സകല കുറ്റങ്ങളും ഏറ്റവും പരഞ്ഞു് പാപമോചനം ലഭിക്കാത്തവൻ നരകത്തിൽ നിത്യശിക്ഷാവിധി അനുഭവിക്കും. പട്ടക്കാർ വിധിക്കുന്ന ചില പുണ്യക്രിയകൾ നിറവേറുന്നതിനാൽ ഒരു സഭാഗത്തിനു നിർദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്തു അനുഭവിക്കേണ്ട ശിക്ഷകളിൽ നിന്നു്, അഥവാ, അതിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിൽ നിന്നു് ഒഴിവുള്ളവനായിരിക്കാൻ കഴിയും.

വിശുദ്ധന്മാരുടെ പുണ്യക്രിയകളിൽ ആ വിശുദ്ധന്മാർ തങ്ങളുടെ പാപനവാരണത്തിനുവേണ്ടി സമർപ്പിക്കുന്നവ നീക്കി ബാക്കിയുള്ള സൽകൃത്യങ്ങളെല്ലാം ഒരു കരുതൽ ധനമായി പാപ്പായുടെ കൈവശം ഇരിക്കുകയാണെന്നും ആ സ്വത്തിലുള്ള സൽകൃത്യങ്ങളെല്ലാം മറ്റുള്ളവരുടെ പാപങ്ങൾക്കു് ഒരു ഹൃദയമായി ഉപയോഗിക്കാമെന്നും നങ്കുല്പിച്ചുപോന്നു. ഉദ്ധരിച്ചുതീക്കേണ്ട ചില കഠിന ശിക്ഷകൾ ലഘൂകരിക്കുവാൻ പാപ്പായ്ക്കു് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. ധർമ്മം ചെയ്യുക, തീർത്ഥയാത്ര പോകുക, വിശുദ്ധ വസ്തുക്കളെ ആരാധിക്കുക, ആരാധനകളിൽ സംബന്ധിക്കുക, ദരേപ്രാർത്ഥന വീണ്ടും വീണ്ടും ജപമാലയുടെ മണികളെ ഉരുട്ടിക്കൊണ്ടു ചൊല്ലുക, ഭസ്മംതൊട്ടു് നെറ്റിയിൽ കുരിശടയാളം വരയ്ക്കുക ഇത്യാദി, മേൽപറഞ്ഞ വിധത്തിലുള്ള ലഘൂകരണത്തിനുള്ള ശിക്ഷകളത്രെ. ഈ കൃത്യങ്ങളെ 'ഫലങ്ങൾ' എന്നു പറയുന്നു. കാലക്രമേണ ഈ കൃത്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനു പകരം ഇവയെ ലഘൂവാക്കുവാൻ വേറൊരു വഴികൂടി

ഏറ്റെടുത്തു. അതായത് മുൻപറഞ്ഞ ഓരോ കൃത്യങ്ങൾക്കും പകരമായി പട്ടക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന ചില പിഴകൾ ദൈവാലയത്തിൽ ഒടുക്കുന്നപക്ഷം ആ കൃത്യങ്ങൾ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞതായി വിചാരിക്കപ്പെടും എന്നുള്ളതത്രെ. ചിലകാലങ്ങൾക്കുശേഷം ഇതു വീണ്ടും അധഃപതിച്ചു. “പാപവിമോചനചിട്ടക”യുടെ വില്പന ആരംഭിച്ചു (Sale of Indulgences). ജനങ്ങൾ പണം കൊടുത്തു ഈ ചിട്ടകൾ വാങ്ങിക്കുന്നതിനാൽ ഉദ്ധരിപ്പു സ്ഥലത്തിൽ തങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന ശിക്ഷാവിധികളിൽനിന്നും വിമോചിതരാകുന്നുവെന്നു അറിയിച്ചു. ഇതുമാത്രമല്ല, മരിച്ചുപോയ തങ്ങളുടെ ബന്ധുമിത്രാദികളെ അവർ അനുഭവിക്കേണ്ടിയ വേദനകളിൽനിന്നും വിടുവിക്കുന്നതിലേക്കായി പലരും ഈ ചിട്ടകൾ വാങ്ങിക്കുകയുണ്ടായി. തന്മൂലം മനുഷ്യരുടെ ദൈവഭക്തി കുറഞ്ഞു. പാപത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയം ഇല്ലാതായിത്തീർന്നു. ഇതിനെല്ലാം കാരണക്കാരായിരുന്നവർ ആ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന പാപ്പാമാരത്രെ. ഈ വിധത്തിലുള്ള ഉപദേശങ്ങളാണ് റോമാസഭ വിട്ടുമാറുന്നതിനും അതിനെ എതിർക്കുന്നതിനും ലൂഥറിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

ലൂഥർ ബാലനായിരിക്കുമ്പോൾ മാൻസ് ഫ്ൽഡിൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കണ്ട ഭക്തി എന്തെന്നാൽ വിശുദ്ധകന്യക മറിയയേയും വിശുദ്ധന്മാരെയും വണങ്ങുക, ഉപവാസം, തീർത്ഥയാത്ര, ആലയങ്ങൾക്കു കൊടുക്കേണ്ട കാണിക്ക, ശുദ്ധസാമാനങ്ങളെ ശേഖരിക്കുക, രാത്രിയും പകലും ഇടവിടാതെ ആരാധനക്രമം വായിച്ചു നമസ്കരിക്കുക, കണക്കില്ലാത്ത പ്രാർത്ഥനകൾ ജപമാലയാൽ ഉച്ചരിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടങ്ങൾ, വിശുദ്ധജലം, കുരിശുടയാളം,

മെഴുകുതിരികൾ മുതലായവയത്രെ. കുറിക്കപ്പെട്ട ഒരു കായ്ക്കു
ത്തിനുവേണ്ടി അഥവാ ഒരു ഏക ആത്മാവിനായി പട്ട
ക്കാർ രാവും പകലും അനേക പീഠങ്ങളിൽനിന്ന് പ്രാത്മ
ന ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ധനവാന്മാർ കൂടുതൽ പണം
കൊടുക്കുവാൻ കഴിവുള്ളവരായിരുന്നതുകൊണ്ട് അവർ
സാധുജനങ്ങളെക്കാൾ വേഗത്തിൽ ഉദ്ധരിപ്പുസ്ഥലത്തിൽ
നിന്നും സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നു അവർ
വിചാരിച്ചു. പട്ടക്കാർ അവിവാഹിതരായിരുന്നതിനാൽ
അവരിൽ അനേകരും ഭർമ്മാർഗ്ഗജീവിതം നയിച്ചിരുന്നു.

ഖനനജോലിക്കാർ അനുഗ്രഹസിലിക്കായി കമ്പുക
മറിയയുടെ മാതാവായ അന്നമ്മയുടെ തങ്ങളുടെ കുല
ദൈവമായി ആരാധിച്ചുവന്നു. ലൂഥറും അപ്രകാരം
തന്നെ ചെയ്തു, വിശുദ്ധവസ്തുക്കളെയും വണങ്ങിവന്നു.
കുരിശിന്റെ അംശങ്ങൾ, ക്രിസ്തുവിന്റെ ശിഷ്യന്മാരുടെ
അസ്ഥികൾ, വിശുദ്ധന്മാരുടെ രോമം ഇത്യാദി വസ്തു
ക്കൾ പരിശുദ്ധമായി പരിഗണിച്ചു പോന്നിരുന്നു. ഈ
വക സാധനങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് ജനങ്ങൾ അങ്ങ
മിടും അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അതുമൂലം
വ്യാധികൾ, ആപത്തുകൾ മുതലായവ നീങ്ങിപ്പോക
മെന്നും, പാപാത്മാക്കൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭ്യമാക
മെന്നും, പലവിധ അത്ഭുതങ്ങൾ നടക്കുമെന്നും വിചാരിച്ചു
പോന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള മൂഢാചാരങ്ങളാൽ ദൈവം മനു
ഷ്യരിൽനിന്നും അകന്നുപോയി എന്നുതന്നെ പറയാം.
ഒരുനല്ലു കട്ടി സ്വപിതാവിനോടുകൂടി പാക്കുന്നതുപോലെ
മനുഷ്യൻ സ്വതന്ത്രനെന്ന ദൈവത്തെ നേരിട്ടു സമീപി
പ്പിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നു വിചാരിച്ചു. അവൻ ദൈവ
സന്നിധിയിൽ എത്തി രക്ഷപ്രാപിക്കുന്നതിന് അനേക
രുടെ മദ്ധ്യസ്ഥത ആവശ്യമായിരുന്നു. അതായത് വിശു

ലകന്യകമരിയ, മാറ വിശുദ്ധന്മാർ, മാർപാപ്പാ, ബഹുമാന്യരായ പട്ടക്കാർ, വിശുദ്ധഭുവ്യങ്ങൾ, ഏഴുകൂടാശകൾ, പട്ടക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന പുണ്യ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധ സംഗതികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഒരു സത്യക്രിസ്ത്യാനിക്ക് ദൈവത്തിനുമിടയിൽ തിരുസഭയും അതിന്റെ ചട്ടങ്ങളും ആധാരങ്ങളും ഒരു പ്രതിബന്ധ മതിൽപോലെ ഉയർന്നു നിന്നിരുന്നു.

തിരുസഭ ദൈവസ്നേഹത്തെക്കുറിച്ച് അധികമായി പ്രബോധിപ്പിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും സാധാരണക്കാർക്ക് അടുത്തുകൂടാത്തവണ്ണം ദൈവം അത്ര പ്രാഗത്ഭ്യവും നീതിന്യായനിയ്യയും ഉള്ളവനും ഏതുവിധത്തിലും സമാധാനപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രയാസമുള്ള ഒരുവനാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു.

ചെറുപ്രായത്തിൽതന്നെ ഭീരുവായിരുന്ന ലൂഥറിന്റെ മനസ്സിൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ക്രിസ്തുമൗഢ്യം ഏതുവിധം ക്രിയചെയ്തിരുന്നുവെന്നു നമുക്ക് എളുപ്പത്തിൽ ഊഹിക്കാം. ചെറുപ്രായത്തിൽ ക്രിസ്തുവിന്റെ പേർ കേൾക്കുമ്പോഴെല്ലാം താൻ ഭയപ്പെട്ടു നടുങ്ങിയതിനെപ്പറ്റി പിൻക്കാലത്തു അദ്ദേഹംതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പുണ്യക്രിയകളാൽ മാത്രം ദൈവത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലെന്നുള്ള വാസ്തവം സത്യനിഷ്ഠയുള്ളവനായ ലൂഥർ ചെറുപ്രായത്തിൽ തന്നെ മനസ്സിലാക്കി. ഇതിനാൽ ലൂഥറിനു ദൈവത്തെപ്പറ്റി ഒരു ഭയം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇളംപ്രായത്തിൽ ദൈവകോപത്തിനും ശിക്ഷാവിധിയിലും ഇടയാക്കേക്കാമെന്നു ഭയന്നു അവയ്ക്കു പരിഹാരമായി വേണ്ടിയ പുണ്യപ്രവൃത്തികൾ എന്തെല്ലാമെന്നു അന്വേഷിച്ചു മൂഢഭക്തിക്കു അദ്ദേഹം വിധേയനായിത്തീർന്നു.

ലൂഥർ പല പള്ളികളുടെകൂടെ പഠിച്ചു. തന്റെ പതിനാലാം വയസ്സിൽ മാൻസ്ഫീൽഡ് വിട്ടു ഉയർന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസത്തിലേക്കായി മാഗ്ഡെബർഗ് (Magdeburg) എന്ന വലിയ പട്ടണത്തിലേക്കുപോയി. ഈ പട്ടണത്തിൽ വളരെ മോടിയായ ദേവാലയങ്ങളും അതിവിശിഷ്ടമായ ആരാധനകളും ധാരാളമായുണ്ടായിരുന്നു. തിരുസഭ എത്രത്തോളം ശക്തിയും മഹിമയുമുള്ളതെന്ന് അദ്ദേഹം ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷം അധികമായി മനസ്സിലാക്കി. ഈ പട്ടണത്തിൽ അദ്ദേഹം കണ്ട ഒരു കാഴ്ച മരണപയ്യന്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ നല്ല വണ്ണം പതിഞ്ഞിരുന്നു. അതായതു തന്റെ ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സന്യാസിയായിത്തീർന്ന് ഒരു യുവരാജാവ് ആ നഗരത്തിന്റെ തെരുവീഥികളിൽ അലഞ്ഞു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. കഠിന തപസ്സുമൂലം അയാളുടെ ശരീരം മെലിഞ്ഞു എല്ലാം തോലുമായിത്തീർന്നിരുന്നു. ഭിക്ഷുലഭിച്ച സാധനങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു ചാക്കു ചുമലിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നതിനാൽ മുതുക കൂനിപ്പോയിരുന്നു. അവൻ നടക്കുമ്പോൾ തന്റെ പിന്നിൽ മറെറാവൻ വന്ന് തന്നെ ചമ്മട്ടികൊണ്ടു അടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നു ഏല്പാടുകയായിരുന്നു. ഇതു കണ്മാനിയായ ലൂഥർ കൃപാപൂർണ്ണനായ ദൈവത്തെ പ്രാപിക്കുവാൻ സന്യാസ മാർഗ്ഗത്തെ നല്ലവഴി എന്നു നിരൂപിക്കാൻ തുടങ്ങി.

ആ പട്ടണത്തിലെ പള്ളിക്കൂട്ടത്തിൽ പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ സഹായംമൂലം ജർമ്മൻ ഭാഷയിലുള്ള വേദപുസ്തകത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ലൂഥറിന്റെ കയ്യിൽ കിട്ടി. അക്കാലത്തു ഇംഗ്ലണ്ടുദേശത്തിൽ മാത്രം സഭാഗങ്ങൾ വേദപുസ്തകം വായിക്കാൻ പാടില്ലെന്നുള്ള ചട്ടം ഉണ്ടായിരുന്നു. വേദഭാഗം പഠിച്ചതിനുശേഷവും ലൂഥറിന്റെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ഭയം നീങ്ങിയില്ല.

മക്ഡെബർഗ്ഗ് പട്ടണത്തിൽ കുറച്ചുകാലം കൂടി താമസിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ലൂഥർ അവിടെ വെച്ചു തന്നെ സന്യാസിയായിത്തീരുമായിരുന്നു. തന്റെ മകൻ സക്കാർ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിച്ചാൽ ധനാഭിവൃദ്ധിക്കുവഴിയുണ്ടെന്നു കരുതി ലൂഥറിന്റെ പിതാവ് സ്വപുത്രനെ തന്റെ ജനനസ്ഥലമായ തുരിങ്കിയ (Thuringiya) നാട്ടിന്റെ തലസ്ഥാനനഗരമായ ഐസ്നക് പട്ടണത്തിലേക്കു അയച്ചു. അവിടെ അദ്ദേഹം ധനവാന്മാരും നഗരസഭാംഗങ്ങളുമായ രണ്ടു ബന്ധുജനങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ മാറിമാറി താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇവിടെവെച്ചത്രെ സൗഭാഗ്യകരമായ ഒരു ജീവിതം അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചത്. ഭാര്യാഭിർമ്മാർ സ്നേഹമായും ശാന്തമായും ജീവിക്കുന്നതുമൂലം കുടുംബജീവിതം എത്രത്തോളം അനുഗ്രഹപ്രദമായിരിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചു. അക്കാലത്തെ നാഗരികത്വം, അറിവ്, ശില്പകലാസാമർത്ഥ്യം എന്നിവ ഈ രണ്ടു ഭവനങ്ങളിലും ലൂഥറിന് കാണുവാൻ സംഗതിയായി. പ്രകൃതിസൗന്ദര്യത്തെ അനുഭവിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് ഐസ്നക്കിന്റെ പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള കാടുകളും മലകളും വളരെ സന്തോഷപ്രദമായിരുന്നു. പലപ്പോഴും അവിടെ അയാൾ നടക്കുവാൻ പോകുകപതിവായിരുന്നു. ഐസ്നക്കിന്റെ സമീപത്തിൽ വാറ്റ്ബർഗ്ഗ് (Wartburg) എന്ന പേരോടു കൂടി ഒരു കോട്ടയുണ്ട്. ഈ കോട്ടയുടെ സമീപത്തു തന്റെ ബന്ധുക്കളിൽ ചിലർ ചേർന്ന് ഒരു സന്യാസി മഠം നടത്തുന്നുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞപ്പോൾ സന്യാസിയായിത്തീരണമെന്ന് മുമ്പുതന്നെ തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ആഗ്രഹം വീണ്ടും അധികരിച്ചു തുടങ്ങി.

ഈ മഠം വർഷത്തിൽ ലൂഥർ ഐസ്നക് പട്ടണം വിട്ട് ഏർഫർട്ട് (Erfurt) സമീപപ്രദേശം

യിലെ പ്രവേശകവകുപ്പിൽ ചേർന്നതോടുകൂടി മനുഷ്യ ജീവിതത്തിന്റെ ചുരുങ്ങിയ കാലയളവിനെയും മരണത്തിനു ശേഷമുള്ള ന്യായവിധിയെയും പററിയുള്ള ചിന്തകൾ വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചു. ഏർഫർട്ട് (Erfurt) സർവകലാശാല ജർമ്മനി ദേശത്തിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മാഹാത്മ്യമേറിയതായിരുന്നു. അക്കാലത്തെ നിയമപ്രകാരം ആദ്യത്തെ അഞ്ചുവർഷങ്ങളിൽ ലത്തീൻഭാഷ, തത്വശാസ്ത്രം, പ്രകൃതിശാസ്ത്രം, വേദശാസ്ത്രം മുതലായ വിഷയങ്ങൾ ലൂഥർ പഠിച്ചു. ആ കലാശാലയിൽ പഠിച്ചിരുന്ന എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളെക്കാളും ലൂഥർ മികച്ചവനായിരുന്നു. വിളയാൻപേരുന്ന ധാന്യത്തിന്റെ കരുത്തു് മുളയിൽ അറിയാമല്ലോ.

ഇരുപത്തിരണ്ടുവയസ്സുള്ള യുവാവായ ലൂഥർ എം.ഏ പരീക്ഷ ജയിച്ചു. ആ കലാശാലയിൽ തന്നെ തത്വശാസ്ത്ര അദ്ധ്യാപകനായതിനുശേഷം 1508-ൽ അദ്ദേഹം ന്യായശാസ്ത്രം പഠിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇതിലും അദ്ദേഹം വളരെ സമർത്ഥനായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹപാഠികൾ അദ്ദേഹത്തെ വളരെ സ്നേഹിച്ചു. സകല കാര്യങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു അനുക്രമമായി നടന്നുവന്ന ആ കാലത്തിൽ വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തെ സാരമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിയ ഒരു സംഭവം നടന്നു.

അദ്ധ്യായം ൨

(ഘൃണാന്റെ അദ്ധ്യായം)

സുവിശേഷത്തെക്കുറിച്ചു എനിക്കു ലജ്ജയില്ല; വിശ്വസിക്കുന്ന ഏവർക്കും ആദ്യം യഹൂദനും പിന്നെ യവനനും അതു രക്ഷയ്ക്കായി ദൈവശക്തിയാകുന്നുവല്ലോ. അതിൽ ദൈവത്തിന്റെ നീതി വിശ്വാസം ഹേതുവായും വിശ്വാസത്തിനായി കൊണ്ടും വെളിപ്പെടുന്നു. നീതിമാൻ വിശ്വാസത്താൽ ജീവിക്കും എന്നു എഴുതിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ.....” (റോമർ ൧: ൧൩, ൧൭.)

൧൭൭൦-ാമാണ്ടു തന്റെ മതാപിതാക്കന്മാരെ സന്ദർശിച്ചു മടങ്ങി ഏർഫർട്ട് (Erfurt)നു പോകുന്നവഴിയിൽ ജൂലൈമാസം ൨-നു പെട്ടെന്നു് ഒരു കൊടുങ്കാറ്റുണ്ടായി ഒരു വലിയ ഇടി ഘൃണാന്റെ കാല്ക്കൽ വെട്ടി. തന്മൂലം നടുങ്ങിയ ഘൃണാർ മുട്ടുകുത്തി “പരിശുദ്ധ അന്നമ്മാളേ, രക്ഷിക്കണേ, ഞാൻ സന്യാസിയാകാം” എന്നു പറിക്കരഞ്ഞു. ഈ പ്രതിജ്ഞ അദ്ദേഹം പൊടുന്നനവേ ചെയ്യാൻ കാരണമെന്തു്? അദ്ദേഹം കൂടി അതിനെപ്പറ്റി ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു് വ്യസനിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ദൈവപ്രീതി ലഭ്യമാകുന്നതിനു് സന്യാസിയായിത്തീരുകയെന്നുള്ളതു് ഒരു ശരിയായ വഴിയെന്നു് അദ്ദേഹം മുമ്പുതന്നെ വിചാരിച്ചുപോന്നിരുന്നുവെങ്കിലും ആ കാലത്തു് സന്യാസിയാകുന്നതിനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം അധികമായി ചിന്തിച്ചിരുന്നില്ല. പൌലൊസു് അപ്പോസ്തലൻ മെസ്സോസിലേക്കു പോകുന്നവഴിയിൽ ദൈവദർശനം കണ്ടതുപോലെ ഘൃണാ മിന്നൽ വെളിച്ചത്തിൽ ദൈവത്തെ കണ്ടുവെന്നു

അനുമാനിക്കാം. ഈ ദർശനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാപാവസ്ഥയെ അദ്ദേഹത്തിനുകാണിച്ചു. അതിന്റെ നിവാരണത്തിനു സന്യാസം മാത്രമാണു മതിയായമാർഗ്ഗം എന്നു വിചാരിച്ചു. ഈ പ്രതിജ്ഞയ്ക്കു ശേഷം രണ്ടാഴ്ചവട്ടത്തോളം അദ്ദേഹം അതിനെപ്പറ്റി മാത്രം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതറിഞ്ഞ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഖാക്കളിൽ ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ ആ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്നു വിരമിപ്പിക്കുന്നതിനു് വളരെ ശ്രമിച്ചു. ലൂഥറിന്റെ പിതാവും അദ്ദേഹം സന്യാസിയായെന്നതിനു് താൻ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കയില്ലെന്നും പിതാവിന്റെ വാക്ക് അവഗണിച്ചു സന്യാസിയായെന്ന പക്ഷം മാത്രം പിതാക്കന്മാരെ വിട്ടുപിരിയേണ്ടിവരുമെന്നും അറിയിച്ചു. എന്നാൽ ലൂഥർ താൻ ശരിയെന്നു കണ്ടതിനെ വിട്ടുനീക്കുന്നതിനോ തന്റെ പ്രതിജ്ഞയെ ലംഘിക്കുന്നതിനോ ഒരിക്കലും സമ്മതിച്ചില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യസന്ധതയും ഉത്തരവാദിത്വബോധവും ഈ വിഷയത്തിൽ വിജയം നേടി. വിദ്യാപണ്ഡിതനും ന്യായശാസ്ത്രിയുമായ ലൂഥർ ൧൫൨൦-മാണ്ടു് ജൂലൈ മാസം ൧൭-ാം നു ഏർഫർട്ടി (Erfurt) ലുള്ള അഗസ്റ്റീൻ സന്യാസിമഠത്തിലേ മേധാവികളുടെ മുന്തിരിപ്പാലായി അയാളെ സന്യാസിയായി സ്വീകരിക്കണമെന്നു അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

ലൂഥർ കുറെക്കാലം പരീക്ഷണാത്മകം സന്യാസിയായിരുന്നതിനുശേഷം ൧൫൨൦-ൽ തന്നെത്തന്നെ സഭാകാലത്തേക്കും 'സന്യാസിയായി ഭജിച്ചുവെന്ന ഒരു മഹാപ്രതിജ്ഞയെ ചെയ്തു. ഭയങ്കരമായ ഉപവാസങ്ങളാലും എളിയ സേവനങ്ങളാലും ലൂഥർ തന്റെ പാപങ്ങൾക്കു വിമോചനം സിദ്ധിച്ചു് കാരണ്യമുന്തിയ ഒരുവത്തോടു പറ്റിച്ചേരുവാൻ ഉദ്യമിച്ചു. "ഒരു മനുഷ്യനു് സന്യാസക്രി

യകളാൽ മോക്ഷം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിവുള്ളപക്ഷം എ
നിക്കു് തീർച്ചയായി അതു സാധിക്കാമായിരുന്നു" എന്നാ
ണ് പിൽക്കാലത്തു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു്. സന്യാസിമ
ത്തിലെ മേധാവികളുടെ കല്പന പ്രകാരം അദ്ദേഹം ദൈ
ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു് പട്ടക്കാരനായി മറുരുളവരുടെ ആത്മര
ക്ഷക്കായി പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നകാലത്തു് തന്റെ ഹൃദ
യം ക്ഷീണിച്ചു തളസ്സുപാകയും ആത്മവിശ്വാസമില്ലാതാ
കയും ചെയ്തു. വേദശാസ്ത്രം പഠിക്കുമ്പോൾ "മുൻനിശ്ചയം"
(Predestination) എന്ന ഉപദേശത്തെക്കുറിച്ചു അയാൾ
അധികമായി വിചിന്തനംചെയ്തു. ചിലരെ മോക്ഷത്തിലേ
ക്കായും ചിലരെ നരകത്തിലേക്കായും ദൈവം മുൻകൂട്ടിത്ത
ന്നെ നിയമിച്ചാക്കിയിട്ടുണ്ടു് എന്നത്രേ ആ ഉപദേശം. ഒരു
വിധത്തിലും തനിക്കു ഹൃദയശാന്തിലഭിക്കാതിരുന്നതുകൊ
ണ്ടു നരകത്തിലേക്കായി ദൈവം തന്നെ നിയോഗിച്ചിരിക്ക
ുന്നുവോയെന്നുള്ള സംശയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലു
ണ്ടിച്ചു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ നരകവേദനകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയം
അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി എന്നു മറ്റൊരു, ചഞ്ചലമാനസനായി
ദൈവത്തെ ഭജിക്കുന്നതിനും കൂടി പ്രേരിതനായി.

കൊടിക്കള്ളിയുള്ള ഇടത്തിൽ കോവച്ചെടിയുണ്ടു്"
എന്നു് തമിഴിൽ ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലുണ്ടു്. അതുപോലെ
ലൂഥറുടെ മനോവേദനയുടെ അത്യുച്ചസ്ഥാനത്തു് അദ്ദേ
ഹത്തിനു് സഹായവും ലഭിച്ചു. ലൂഥർ അംഗമായിരുന്ന
അഗസ്റ്റീൻ സന്യാസാശ്രമക്കാരുടെ മേൽവിചാരകനായി
രുന്ന സ്റ്റോപിത്സ് (Staupitz) എന്ന മഹാൻ ഒരിക്കൽ
ആ മഠത്തിൽ വരുവാൻ സംഗതിയായി. അദ്ദേഹം മഹാ
മനസ്കതയും ദൈവഭക്തിയും ആത്മീയകാര്യങ്ങളിൽ
അനുഭവജ്ഞാനവുമുള്ള ഒരു പട്ടക്കാരനായിരുന്നു. അക്കാ
ലത്തു് പട്ടക്കാരിൽ അധികംപേരും പുതിയനിയമം മൂല

ഭാഷയിൽ പഠിക്കുന്നവരല്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇദ്ദേഹം മകളെ, ഗ്രേക്ക് ഭാഷയിൽ പുതിയ നിയമം വായിച്ച് ക്രിസ്തീയതയെപ്പറ്റി ക്രിസ്തുവിനെ ധ്യാനിക്കുന്നതിലും ദിവ്യരക്ഷകനെ ഭക്തിയോടെ ആരാധിക്കുന്നതിലും ഉത്സുകനായിരുന്നു.

പ്രത്യാശയെക്കുറിച്ചുള്ള ലൂഥറിന്റെ ആത്മീയനിലയെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞപ്പോൾ ക്രിസ്തീയനായിത്തീർന്ന ക്രിസ്തുവിനെ അദ്ദേഹത്തിന് കാണിച്ചു കൊടുത്തത് “നീ ക്രിസ്തുവിനെ മുറുകെ പിടിച്ചുകൊള്ളുക. അവനിൽ ജ്ഞാനത്തിന്റെയും പരിജ്ഞാനത്തിന്റെയും നിക്ഷേപങ്ങളൊക്കെയും ഗുഹ്യമായിരിക്കുന്നു” (കൊലൊ. ൨: ൩) എന്നു അദ്ദേഹം ലൂഥറിനോടു പറഞ്ഞു.

തന്റെ സ്വന്തം പാപങ്ങളെ എങ്ങനെ ജയിക്കാമെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന് സ്റ്റോപിത്സിന്റെ മറുപടി അത്ര ശരിയായില്ലെങ്കിലും അതുമൂലം ലൂഥറിന് സ്വല്പം ശാന്തതയും സാമാധാന്യവും ലഭിച്ചു. അതുമത്രമല്ല, പുതിയ നിയമത്തെയും ക്രിസ്തുവിനെയും കുറിച്ച് അതിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനെ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ഗാഡ്മായി അദ്ദേഹം ചിന്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഇതു മുതൽ ലൂഥർ സ്റ്റോപിത്സിനെ തന്റെ ഉത്തമ സഹായി എന്നു കരുതി എപ്പോഴും നന്ദിയോടെ അദ്ദേഹത്തെ അനുസ്മരിക്കുവാൻ പ്രേരിതനായി.

സ്റ്റോപിത്സ് മരൊരു വിധത്തിലും ലൂഥർ സഹായിയായിരുന്നു. വ്യക്തമായിത്തന്നെ നശിച്ചുപോകാതെ അതിൽനിന്നും തടയുവാൻ ഭിന്നഭിന്നപ്രായങ്ങൾ നായ ഈ സന്യാസിയെ ഇനിയും അധികകാലം പ്രസ്തുത ആശ്രമത്തിൽ താമസിപ്പിക്കാതെ വിരമം വരുത്തുവാൻ

(Wittenburg) സർവ്വകലാശാലയിൽ ഒഴിവായിരുന്ന തത്വശാസ്ത്രപണ്ഡിതർ വേലയ്ക്കു നിയമിച്ചു. ഇപ്രകാരം ലൂഥർ വിററൻബർഗിൽ ഉള്ള അഗസ്റ്റീന്യൂത്രമത്തിൽ ക്ലാസ്സിൽ വന്നുചേർന്നു. സർവ്വകലാശാലയിൽ തത്വശാസ്ത്ര പണ്ഡിതനായി ജോലിനോക്കിയതോടുകൂടി തന്റെ വേദ ശാസ്ത്രജ്ഞാനം വർദ്ധിക്കുവാൻ സംഗതിയായി. കലാശാലയിലെ ഉപന്യാസങ്ങളിൽ “നീതി” എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി അരിസ്റ്റോട്ടിൽ (Aristotle) എന്നുപുരാതന ഗ്രേക്കു തത്വജ്ഞാനി എഴുതിയ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തെ വിസ്തരിക്കുമ്പോൾ പുതിയ നിയമത്തിൽ നീതിയെപ്പറ്റി എന്തുപറയുന്നുവെന്നു പരിശോധിക്കേണ്ടതായി വന്നു. ഇതിലേക്കു പ്രത്യേകമായി റോമാലേഖനം താല്പര്യത്തോടുകൂടി വായിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. പുതിയ നിയമത്തിലടങ്ങിയ സുവിശേഷത്തിന്റെ സാരാംശം അറിയുന്നതിന്നു ഇതു ഒരു ശരിയായ മാനദണ്ഡമായി ഭവിച്ചു.

ക്ലാസ്സിൽ ലൂഥർ റോമാപട്ടണത്തിലേക്കു പോകുമ്പോൾ സുവിശേഷ ഘോഷണവിഷയത്തിൽ അതുവരെ അദ്ദേഹത്തിനു പൂർണ്ണവെളിച്ചം ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മറ്റു ഭക്തിയുള്ള റോമാസഭക്കാരെപ്പോലെ ഇദ്ദേഹവുമുതന്നിന്നു ആത്മനിർവൃതിയും പുണ്യവും സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു അപ്പോസ്തലന്മാരുടെ കല്പനകളെ ദർശിച്ചു റോമാപുരിയിൽ “പീലാത്തോസിന്റെ ഗോവണി”യിൽക്കൂടി മുഴക്കാൽ ഉറന്നി കയറി. പീലാത്തോസിന്റെ പടിക്കെട്ടിനെ ദൈവദൂതന്മാർ യെരൂശലേമിൽ നിന്നു റോമാപുരിയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്നുവെന്നും അതിൽക്കൂടി ഒരുവൻ മുട്ടിമേൽക്കയറി ഓരോപടിയിലും കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥന ഉരുവിട്ടാൽ ആ ഓരോപടിയിലും ഓരോ

ആത്മാവിനെ ശുദ്ധീകരണ സ്ഥലത്തുനിന്നും വിടുവിപ്പാൻ കഴിയുമെന്നും റോമാസഭ ഉപദേശിച്ചുപോരുന്നു. ആ പട്ടിക്കെട്ടിൽ കയറിയതിനുശേഷം ലൂഥറിന്റെ മനസ്സിൽ “ഇതു സത്യമെന്നു കണ്ടറിഞ്ഞതു ആർ?” എന്നുള്ള ചോദ്യം ഉണ്ടായി. റോമാപട്ടണത്തെപ്പറ്റി ഉന്നതമായ അഭിപ്രായങ്ങളോടുകൂടി അവിടെ ചെന്ന ലൂഥർ, ആ പട്ടണത്തിലെ ദേവാലയ അധികാരികളുടെ ഇടയിൽ അസഹനീയമായ ഭഷ്വതകൾ സർവ്വസാധാരണമായിരിക്കുന്നതിനെക്കണ്ടു സങ്കടപ്പെട്ടു.

അദ്ദേഹം റോമാപട്ടണം വിട്ടു വിററൻ ബർഗ്ഗ് എന്ന സ്ഥലത്തു മടങ്ങിവന്ന ശേഷം ൧൫൧൨-ാം വർഷത്തിൽ “വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതർ” എന്ന ബിരുദം സമ്പാദിച്ചു. അപ്പോൾ സ്റ്റോപിത്സ് ആ സമൂഹകലാശാലയിൽ താൻ ചെയ്തുവന്ന വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതരുടെ ജോലി തന്റെ ഉത്തമശിഷ്യനായലൂഥറിനേ ഭരമേല്പിച്ചു. ഇവിടെ ആരംഭിച്ച വേദപുസ്തക ഉപന്യാസങ്ങൾ തുടർച്ചയായി ൧൫-വർഷങ്ങളോളം ലൂഥർ നിർവഹിച്ചു. ഒരു ദിവസം റോമാലേഖനം ൧: ൧൭-ൽ നിന്നും അദ്ദേഹം ധ്യാനിക്കുമ്പോൾ പല നൂററാണ്ടുകളായി മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന രക്ഷയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ കാണത്തക്കവണ്ണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോനയനങ്ങൾ പെട്ടെന്നു തുറക്കപ്പെട്ടു. പാപഭയത്താൽ ചഞ്ചലപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിനു് അല്പം ശാന്തതയുണ്ടായി. തള്ളപ്പുതുവിനെ പിരിഞ്ഞു് കരഞ്ഞുനടന്നതിനുശേഷം വീണ്ടും അതിനെ കണ്ടുപിടിച്ച ഒരു പശുക്കിടാവിന്റെ സന്തോഷമാണു് അദ്ദേഹത്തിനു് അപ്പോൾ ഉണ്ടായതു് എന്നു പറയാം. ഒരുവനു് സ്വന്തപുണ്യകൃത്യങ്ങളിൽ ആശ്ര

യിച്ചു രക്ഷനേടുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല എന്നുള്ള സത്യം അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചു. അതു മാത്രമല്ല, പുതിയ നിയമത്തിൽ അതിന് ആധാരമായ മറ്റു വേദവാക്യങ്ങൾ ഉള്ളതിനേയും അയാൾ കണ്ടുപിടിച്ചു. മറെറാരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ദൈവം സ്നേഹംനിറഞ്ഞ പിതാവു എന്നും അവിടുത്തെ നീതിയും കൃപയും കൊണ്ട് മാത്രമാണ് തന്റെ പുത്രനായ യേശുക്രിസ്തുവിനെ ഈ ലോകത്തിൽ അയച്ചത് എന്നും അവന്റെ ഉപദേശങ്ങളാലും ജീവിതത്താലും, ത്യാഗാത്മകമായ ബലിയാലും, ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിനാലും തന്റെ സ്നേഹത്തെ വെളിപ്പെടുത്തി എന്നും ഉള്ളതു് അദ്ദേഹം കണ്ടറിഞ്ഞു. ആകയാൽ യാതൊരുത്തൻ സത്യമനുഷ്ഠാപത്തോടും ക്രിസ്തുമൂലമായി വെളിപ്പെട്ട ദൈവസ്നേഹത്തെ ആധാരമാക്കിയുള്ള വിശ്വാസത്തോടും ഒരു പൈതൽ തന്റെ പിതാവിനെ പറ്റിച്ചേരുന്നതുപോലെ ദൈവത്തോടുചേർന്ന് തന്റെ ദിനംപ്രതിയുള്ള പാപങ്ങൾക്കായി വിമോചനം ആഗ്രഹിച്ചു അന്വേഷിക്കുന്നുവോ, സ്നേഹമായനായ ദൈവം ക്രിസ്തുമൂലം അവന്റെ പാപങ്ങളെല്ലാം ക്ഷമിച്ചു അവനെ നീതിമാനാക്കിത്തീർക്കുന്നുവെന്നും അപ്പോൾ അവൻ ദൈവപൈതലായി, വിശ്വാസത്താൽ ദൈവകൃപ അനുഭവിച്ചു രക്ഷാനിഷ്ഠനായതോടുകൂടി ജീവിക്കുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹത്തിന് നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായി. ദൈവകൃപയ്ക്കും വിശ്വാസത്തിനുമുള്ള ഈ സംബന്ധമത്രേ ലൂഥർ മുഖ്യമായി മനസ്സിലാക്കിയ നവീനോപദേശം. ഇതത്രേ റോമാസഭയുടെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു് എതിരായി സുവിശേഷസഭകൾക്കു രക്ഷയെപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തം.

ഈ പ്രത്യാശ ഒരു മനുഷ്യനെ സൽകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നു ഒഴിച്ചുവിടുന്നില്ല. സൽപ്രവൃത്തികളാൽ ഒരുത്തനും

നീതിമാനാക്കപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിലും നീതിമാനാക്കപ്പെട്ടവൻ സ്വയമേവ സൽപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നു. “ഫലങ്ങൾ ഒരു മരത്തെ നല്ല മരമാക്കുന്നില്ല; നല്ല മരമോ നല്ല കനികളെ കൊടുക്കും” എന്നത്രെ ലൂഥർ ഇടവിടാതെ ഇതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞ ഉപമ.

തമിഴിൽ തർജ്ജിമ ചെയ്തിട്ടുള്ള ലൂഥറിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒന്ന് അദ്ദേഹം എഴുതിയ റോമാലേഖനവ്യാഖ്യാനമത്രെ. ജോൺവെസ്ലി, രക്ഷാവഴി കണ്ടറിയുന്നതിന് ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജിമയെ ദൈവം ഒരു മുഖാന്തിരമാക്കിത്തീർത്തു.

രക്ഷയെപ്പറ്റി വേദപുസ്തകം സ്പഷ്ടമാക്കിയിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗം ലൂഥർ വീണ്ടും കണ്ടറിഞ്ഞതിനാൽ താഴെവരുന്ന മൂന്നുവിധ ഫലങ്ങൾ ഉണ്ടായി.

ഒന്നാമതായി, റോമാസഭയുടെ പ്രമാണങ്ങൾക്കു അന്ത്യലാക്കായിരുന്നത് ഏതോ അതു് ഉത്തമക്രിസ്ത്യാനിക്കു് ആരംഭപടിയായിത്തീർന്നു. ആ കാലത്തു് റോമാസഭയിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ നീതി സമ്പാദിക്കുവാൻ തങ്ങളുടെ ജീവിതകാലം മുഴുവൻ സൽകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്താലും ആ ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന എന്ന് ഒരു നിശ്ചയവുമില്ലാതെയിരുന്നു. ലൂഥറാകട്ടെ, പാപമോചനമുലം ലഭിക്കുന്ന നീതി ഓരോദിവസവും അനുതാപത്താലും വിശ്വാസത്താലും പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള നിശ്ചയത്താൽ ഉത്സാഹവും ബലവും ലഭിക്കുമെന്നു കാണിച്ചു.

രണ്ടാമതു്, മേല്പറഞ്ഞ കാരണത്താൽ വിശ്വാസം മാത്രമല്ല, അതേവരെ നിലവിലിരുന്ന ക്രൈസ്തവജീവിതരീതിയും മാറിപ്പോയി. ദൈവത്തെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാൻ ഓരോരുത്തരും സന്യാസിവേഷം ധരിച്ചു്, ഗുരുവായി

തപസ്സുചെയ്ത്, ലോകത്തെവിട്ടു ഓടുന്നതു ഉത്തമവഴിയല്ല. ഈ ലോകത്തിൽ ഒരു മനുഷ്യൻ ഏതു ഉദ്യോഗത്തിനു വിളിക്കപ്പെടുന്നുവോ ആ തുറയിൽ സത്യത്തോടും പവിത്രതയോടുംകൂടി ഇരിക്കുന്നതത്രേ ഉത്തമജീവിതം എന്നു മനുസ്സിലായി. ഒരു എളിയ തൊഴിലാളി തന്റെ ജോലിയിൽ വിശ്വസ്തതയോടും സാമത്യത്തോടും കാണപ്പെട്ടാൽ അതു ദൈവമുമ്പാകെ ഒരു സന്യാസിയുടെയോ, അഥവാ ഒരു പട്ടക്കാരന്റെയോ ജോലിക്കു സമം തന്നെയാണ് എന്നു കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇപ്രകാരം ലൂഥർ ലോകത്തിൽ കാണപ്പെട്ട പലവിധ ജോലികളെ ഉയർത്തി സമമാക്കിയതിനാൽ തിരുസഭയ്ക്കു അപ്രമേയമായ ഒരു ദാനമത്രേ നൽകിയത്. മൂന്നാമത്, നീതിമാനായിത്തീരുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഉപദേശത്താൽ ദൈവത്തിനും മനുഷ്യർക്കും തമ്മിൽ നേരിട്ടുള്ള സംബന്ധം വീണ്ടും സ്പഷ്ടമായി കാണപ്പെട്ടു. മനുഷ്യാത്മാക്കളെ ഭയങ്കരമായ കെട്ടുപാടിൽ അകപ്പെടുത്തിയ പോപ്പിന്റെ അധികാരവും, സഭാചട്ടങ്ങളും, ആചാരങ്ങളും, വിശുദ്ധവസ്തുക്കളും, ഏഴു ദൈവികക്രമങ്ങളും (Sacraments), പാപങ്ങളെ ഓരോന്നായി ഏറ്റുപറയുന്നതും, പട്ടക്കാരനെക്കൂടാതെ രക്ഷയില്ല എന്നുള്ള വാദവും, കന്യക മറിയയും, അന്നമ്മാളും മറ്റു വിശുദ്ധന്മാരും നമുക്കായി ദൈവത്തോടു ചെയ്യുന്ന അപേക്ഷകളും അനുവശ്യം എന്നു തള്ളപ്പെട്ടു.

ദുഷ്ടനരകവാതിൽ അടച്ചതു ആരു? അടയ്ക്കപ്പെട്ട മോക്ഷപാതയുടെ സുവർണ്ണകവാടം തുറന്നതു ആരു? സകല മനുഷ്യരെയും നിത്യാഗ്നിക്കിരയാക്കത്തക്ക വണ്ണം ഒരുങ്ങിയിറങ്ങിയ ചണ്ഡാളപ്പിശാചിനെ തോല്പിച്ചതാരു? നന്ദികെട്ട മഹാപാപികൾക്കു നിത്യാനന്ദം

ഭാഗ്യം ലഭിക്കേണ്ടതിനു എളിയ മനുഷ്യനായി അവതരിച്ച് സത്യത്തെ ഉപദേശിച്ചു പാപികൾക്കുവേണ്ടി മദ്ധ്യസ്ഥത വഹിച്ചതാരു്? വരുവാനുള്ള ദൈവനീതിയിൽ ശിക്ഷാവിധിയെ മനസ്സിലാക്കി കൊടിയ വേദനയോടു കൂടി പഞ്ചമുറിവുകൾ ഏൽക്കത്തക്കവണ്ണം ക്രൂശിൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തതാരു്? വിശുദ്ധനാരോ? ക്രിസ്തുവോ?

ദൈവവചനത്തെ വിശുദ്ധിയോടും തെളിവോടും പ്രസംഗിച്ചു് രണ്ടു തിരുവത്താഴ പദാത്മങ്ങളെയും പെരുമാറത്തക്കവണ്ണം വിളിയും പട്ടതപവും ലഭിച്ച പുരോഹിതന്മാർ ആവശ്യമാണെന്നു സമ്മതിച്ചാൽ തന്നെയും ഓരോ ക്രിസ്ത്യാനിയും നേരിട്ടു് ദൈവത്തെ തിരുവചനങ്ങളിൽ തേടിപ്പിടിക്കുന്നതിനും, പാപങ്ങളെ മോചിച്ചു് രക്ഷനൽകുന്ന ദൈവകൃപ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചവരാകുന്നു എന്നു അദ്ദേഹം ഉൽബോധിപ്പിച്ചു് ലൂഥറിന്റെ ഈ ഉപദേശങ്ങളുടെ ഫലമായി ക്രിസ്തുവിന്റെ കാലംമുതൽ ഇതുവരെയും വേറൊരുത്തരും നൽകിയിട്ടില്ലാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യം ലോകത്തിനു ലഭ്യമായിരിക്കുന്നു എന്നു പറയാം.

അദ്ധ്യായം 3

നവീകരണാരംഭം.

“മാനസാന്തരപ്പെടുവിൻ, ദൈവരാജ്യം സമീപിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു യേശു പ്രസംഗിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. (മത്താ ൪: ൧൭)

ആരംഭത്തിൽ ലൂഥർ താൻ രക്ഷാവഴിയെ കണ്ടുപിടിച്ചതിനെപ്പറ്റി സംതൃപ്തിയോടികുന്നു. ചിലകാലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് റോമാസഭയിൽ ബെർനാഡ്, അഗസ്റ്റീൻ മുതലായ ഉത്തമഭക്തന്മാർ പഠിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്ന ഉപദേശങ്ങളെ താനും അനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം ആ സഭയുടെ ഒരു ഉത്തമ അംഗമായിരുന്നുകൊണ്ടു അതിന്റെ എല്ലാ ആചാരങ്ങൾക്കും ചട്ടങ്ങൾക്കും കീഴടങ്ങി സന്യാസിയാക്കിത്തന്നെ ജീവിതം നയിച്ചുവന്നു. ത്വനിക്കു ലഭിച്ച അനുഭവങ്ങളും നവീനാശയങ്ങളും യഥാർത്ഥമാണെന്നുള്ള പൂർണ്ണ നിശ്ചയം ഉണ്ടാകുന്നതിനും അപ്രകാരം മറ്റുള്ളവർക്കും അവയെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുന്നതിനും പല വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു.

൧൫൧൯-ാം വർഷം സർവ്വകലാശാലയിൽ റോമാലേഖനത്തെപ്പറ്റി ഉപന്യാസങ്ങൾ നൽകുന്ന കാലം മുതൽ തുടർച്ചയായി ഈ പുതിയ നിശ്ചയത്തെ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങൾ ധാരാളം യുവാക്കന്മാർ കേട്ടു ഗാഢമായി ചിന്തിച്ചു. ഇക്കൂട്ടരിൽ ഒരാളത്രെ പിൻക്കാലത്തു് സ്വീഡൻ രാജ്യത്തെ നവീകരണകർത്താവായ ഒലാവസ് പെട്രി (Olavus Petri). സർവ്വകലാശാല പണ്ഡിതർ എന്ന ജോലിയോടുകൂടിത്തന്നെ അറുവില്ലാത്ത ഉത്തരവാദങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്മേൽ നിക്ഷിപ്തമായി. ആ സ്ഥലത്തെ ഇടവകപ്പട്ടക്കാരനു സുഖ

ക്കേടായിരുന്നതിനാൽ ലൂഥർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേലയും ഏറ്റെടുത്തു. അതോടുകൂടി അഗസ്റ്റീൻ സന്യാസമഠങ്ങളുടെ ഒരു മേധാവിയായി സങ്കീടം മേൽവിചാരണയും ചെയ്യേണ്ടിവന്നു.

ഇത്രവളരെ ജോലികൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം തനിക്കു ആത്മരക്ഷ സംബന്ധമായി ലഭിച്ച അനുഭവത്തെ ലോകത്തിനു പ്രദാനം ചെയ്യാൻ തക്കവണ്ണം ഒരു സംഭവം നടന്നു.

എല്ലാ അനിത്യശിക്ഷാവിധികളിൽ നിന്നും ആത്മാവിനെ വിമോചിപ്പിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം പാപമോചനച്ചീട്ടു വ്യാപരത്തെപ്പറ്റിയുണ്ടായ തർക്കത്തെ അതു ക്രൂശയുദ്ധങ്ങൾക്കു പോകുന്നവർക്കെല്ലാം തങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾക്കായി "ഇഹലോകത്തിലും ഉലരിപ്പുമലത്തിലും അനുഭവിക്കേണ്ട ശിക്ഷകളെല്ലാം നീക്കികിട്ടുമെന്ന്" മദ്ധ്യകാലങ്ങളിലെ തിരുസഭ ഉപദേശിച്ചിരുന്നു. ക്രൂശയുദ്ധത്തിനു പോകുവാൻ സാധിക്കാത്തവർ ഒരു നല്ല തുക ദേവാലയത്തിൽ അടച്ചു അതേപദവി ലഭ്യമാക്കിക്കൊള്ളാമെന്നു ഒരു നിയമവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ആരംഭത്തിൽ ദീനക്കാരെയും, അഭ്യസ്തവിദ്യരേയും ഇതിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കേണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി നിയമം നിലവിൽ കൊണ്ടുവന്നതല്ലാതെ പോപ്പിന്റെ വരുമാനത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു ഉണ്ടാക്കിയതല്ല. എന്നാൽ കാലക്രമേണ ഇതുമൂലം ധാരാളം വരുമാനത്തിനു വഴിയുണ്ടെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചപ്പോൾ പിന്നീട് പാപവിമോചനച്ചീട്ടു വില്ക്കുന്നതിന് പണവരുമാനം ഒരു മുഖ്യപ്രേരകശക്തിയായിത്തീർന്നു. ക്രൂശയുദ്ധങ്ങൾ അവസാനിച്ചശേഷം അതിലേക്കു പോകുന്നതിനുപകരമായി ചില പ്രത്യേക ആണ്ടുകളിൽ റോമാപട്ട

ഞ്ഞതിലേക്കു് പോകുന്ന തീർത്ഥയാത്രകൾ ഏല്പെട്ടുത്തി. ഈ സമയങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾ പൂണ്ണ പാപവിമോചനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ആ വർഷങ്ങളിൽ യാത്രചെയ്വാൻ കഴിയാത്തവർ മേല്പറഞ്ഞ വിധത്തിൽ പാപമോചനം വിലയ്ക്കുവാങ്ങിക്കൊള്ളുന്നതിനും ഏല്പാടുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. ഈ ചീട്ടുകൾ വാങ്ങിക്കുന്ന ഓരോരുത്തനും താൻ അനിത്യശിക്ഷാവിധിയിൽ നിന്നു വിമോചിതനാകുമെന്നല്ലാതെ നരകത്തിൽ അനുഭവിക്കേണ്ടിയ നിത്യശിക്ഷാവിധിയിൽനിന്നു ഒഴിവുള്ളവനാകുവാൻ കഴികയില്ല എന്നുള്ള ഭയമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ സാധാരണ ജനങ്ങൾ അധികം വിലകൊടുത്തു ഈ ചീട്ടുകൾ വാങ്ങുകയില്ലെന്ന് കണ്ടു നിത്യ ശിക്ഷാവിധിയിൽനിന്നു മോചനം നൽകുവാൻ പ്രാപ്തമായ പാപസങ്കീർത്തനം (കമ്പസാരം) എന്ന സ്തോത്രമെന്തിനോടു് ഈ വ്യാപാരത്തെയും സംബന്ധപ്പെടുത്തി. സഭാംഗങ്ങൾക്കു ഇഷ്ടമുള്ള പട്ടക്കാരന്റെ അടുക്കൽ പാപങ്ങളെ ഏറ്റുപറയുവാൻ അനുവാദം സിദ്ധിച്ചതിനാൽ ഈ വിമോചനച്ചീട്ടുകൾ വിലയ്ക്കുവാങ്ങുന്നതിന്നു് വഴിയുണ്ടായി. ഈ ചീട്ടുകളെ വിൽക്കുന്ന വ്യാപാരിയോടു് കൂടി എല്ലാ പാപങ്ങളെയും എടുപ്പത്തിൽ ഗണിച്ചു ക്ഷമിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു പട്ടക്കാരന്റെ അടുത്തുപോകുന്ന സഭാംഗങ്ങൾ വ്യാപാരിയുടെ പക്കൽനിന്നും ചീട്ടുവാങ്ങി അനിത്യശിക്ഷാവിധിയിൽ നിന്നും വിമോചനം ലഭ്യമാക്കും. സാക്ഷാൽ മനസ്സാപമില്ലാതെ നടക്കുന്ന പാപ ഏറ്റുപറച്ചിലും മോചനവാക്യങ്ങളും തിരുസഭാനിയമങ്ങൾക്കു വിരോധമായിരുന്നാലും അനുഷ്ഠാനത്തിൽ അതു സാധാരണയായിരുന്നു. ഈ വ്യാപാരമൂലം പാപമോചനവും നിത്യ മോക്ഷാനന്ദവും പട്ടണത്തിൽ വിലക്കുപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിൽ അസാംഗത്യമില്ല.

ഈ വിധത്തിലുള്ള പാപമോചനച്ചീട്ട വ്യാപാരമത്രെ റോമാസഭയെ എതിർക്കുന്നതിന് ലൂഥറിനെ പ്രേരിപ്പിച്ച മറ്റൊരു സംഗതി. അദ്ദേഹം താമസിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തു് ഈ വ്യാപാരം വളരെ നികൃഷ്ടമായ രീതിയിൽ നടന്നുവന്നിരുന്നു. ബ്രാൻഡൻബർഗിൽ ആൽബ്രെക്ടർ (Albrecht) എന്ന ഒരു പ്രഭു എററവും വലിയ കടക്കാരനും അത്യാഗ്രഹിയുമായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം മഹേഷാമാണ് രണ്ടു് അദ്ധ്യക്ഷ ആയിനങ്ങളെയും അടുത്ത വർഷത്തിൽ മൈൻസ് (Meinz) പ്രഥമ അദ്ധ്യക്ഷ ആയിനത്തെയും സമ്പാദിച്ചു. ജർമ്മനീദേശത്തെ പ്രഥമ അദ്ധ്യക്ഷ ആയിനങ്ങളിൽ ഇതത്രെ പ്രാധാന്യം വഹിച്ചിരുന്നതു്. ഇതിനുവേണ്ടി അവൻ ലീയോ പത്താമൻ (Leo X) എന്ന പോപ്പിനു് ഒരു വലിയ തുക കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്നു. തിരുസഭാചട്ടപ്രകാരം ഒരാൾ ഒരേസമയത്തു് പല അദ്ധ്യക്ഷാധീനങ്ങൾ വഹിക്കുവാൻ പാടില്ല. ഈ ചട്ടത്തിൽ നിന്നുതന്നെ വിട്ടുവിക്കത്തക്കവണ്ണം ആൽബ്രെക്ടർ പോപ്പിനു കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്ന തുക വളരെയായിരുന്നു. ഈവിധം പോപ്പിനു നൽകേണ്ടതായ 6 ലക്ഷം പൊന്നുനാണയങ്ങൾ കൊടുക്കുവാൻ കെല്പില്ലാത്തവനായിരുന്നതിനാൽ പത്താം ലീയോ ഉത്തര ജർമ്മനിയുടെ ഒരു വലിയ ഭാഗത്തിനു ഒരു ജൂബിലി വർഷം ഏല്പിച്ചു. ൮ വർഷംമാത്രം ആ വ്യാപാരത്തെ നടത്തത്തക്കവണ്ണം ആൽബ്രെക്ടറിനെ നിയമിച്ചു.

ഈ വിധത്തിൽ ശേഖരിക്കുന്ന നിധി റോമാപട്ടണത്തിലുള്ള വി. പത്രോസിന്റെ ദേവാലയം പണിയുന്നതിലേക്കാണ് പരസ്യപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്. എങ്കിലും, രാമസ്യത്തിൽ ആൽബ്രെക്ടർ ആ വരുമാനത്തിൽ പകുതിയുടെ കടം തീർക്കുന്നതിലേക്കായി ലഭിക്കുവാൻ ഏല്പിച്ചു.

ചെയ്തിരുന്നു. പോപ്പും കടക്കാരനായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനും പണം ഉടനേ ആവശ്യമായിരുന്നു. ഈ വ്യാപാരത്തിൽ വളരെ ആദായം ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും ആൽബ്രെക്റ്ററിന്റെ കടം അടച്ചു തീരുന്നതിനു പല വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിയിരുന്നതിനാൽ ആൽബ്രെക്റ്ററിനെ സഹായിക്കുവാൻ പോപ്പിന് കൊടുക്കേണ്ട തുക താൻ മുൻപേറായി കൊടുക്കാമെന്നും ആ പണം പിന്നീട് പലിശയോടുകൂടി വാങ്ങിക്കൊള്ളാമെന്നും ഒരു വലിയ പണ വ്യാപാരി സമ്മതിച്ച് പോപ്പിൽ നിന്ന് പാപവിമോചനച്ചീട്ട് വിൽക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം വാങ്ങി. ആൽബ്രെക്റ്ററിന്റെ പ്രഥമകാല്പനയായ റെറ്ററസ് (Tetzel) എന്ന ഡോമിനിക്കൻ സന്യാസി ഈ വ്യാപാരത്തെ വളരെസാമത്യത്തോടുകൂടി നടത്തിവന്നു. ഈയാൾ ഒരു വലിയ ഭർമ്മാഗ്നിയായിരുന്നു. കൊടികളോടും തീവെട്ടികളോടും താളമേളങ്ങളോടും അയാൾ പലദിക്കുകളിലും പോകുമ്പോൾ ജനങ്ങളും അവന്റെയടുക്കൽ കൂടുകൂട്ടുമായി വന്നുകൂടി. ഇപ്രകാരമുള്ള വ്യാപാരം ലൂഥർ പുതിയനിയമത്തിലും തന്റെ സ്വന്തം അനുഭവത്തിലും കണ്ടിരുന്ന രക്ഷാവഴിയെ പൂർണ്ണവിരുദ്ധമായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു മൗനമായിരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

വിറ്റെറൻബർഗ് ദൈവാലയത്തിൽ പല വിശുദ്ധ സാധനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു വെച്ചിരുന്നു. ഈ സാധനങ്ങളെ സകല വിശുദ്ധന്മാരുടേയും ദിനമായ നവംബർ മാസം ൧-ാം തീയതി എല്ലാവരും കാണത്തക്കവണ്ണം തുറന്നുവെക്കുന്ന പതിവുണ്ട്. ഈ സാധനങ്ങൾ ദർശിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അന്നേ ദിവസം ജനങ്ങൾ ധാരാളമായി വന്നുകൂടും. അതിനാൽ പാപവിമോചനച്ചീട്ടിനെ സംബ

സ്ഥിച്ച് സംസാരിക്കുന്നതിനു പററിയ സ്ഥലം വിരൊൻ
 ബർണ്ണ് ദേവാലയം തന്നെയെന്നും ജനങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു
 കൂടി വരുന്ന സമയം തന്നെ അതിനു യോജിച്ച സമയ
 മെന്നും ലൂഥർ തീരുമാനിച്ചു. സർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രഫ
 സറന്മാർ തർക്കിക്കുവണ്ണം ശാസ്ത്രീയമായി സ്വാതന്ത്ര്യല
 ബ്ബിയെപ്പറ്റി തർക്കിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. എന്തുകൊ
 ണ്ടെന്നാൽ ഇപ്രകാരം ശാസ്ത്രീയമായി ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ
 പിശകെന്നു നിരൂപിക്കപ്പെട്ട കാര്യത്തെ തിരുസഭ തള്ളി
 കളയുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു. ആ കാലത്തെ നടപ്പനുസ
 രിച്ച ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യത്തെപ്പറ്റി വാദപ്രതിവാദം
 കഴിക്കേണ്ടിവന്നാൽ പണ്ഡിതന്മാർ ആ വിഷയത്തെക്കു
 റിച്ച് ചില ന്യായങ്ങൾ ലത്തീൻ ഭാഷയിലെഴുതി അച്ചു
 ടിപ്പിച്ചു അവയ്ക്ക് എതിർന്യായങ്ങൾ പറയുവാൻ ഇഷ്ട
 മുളള മറ്റു പണ്ഡിതന്മാരെ തർക്കത്തിനു ക്ഷണിക്കുക പതി
 വുണ്ടായിരുന്നു. ലൂഥറും ഇപ്രകാരം തന്നെ ചെയ്തു. ആക
 യാൽ മറ്റൊരുതരം “സകല വിശുദ്ധന്മാരുടെയും നാൾ”
 എന്ന ഉത്സവദിനത്തിന്റെ മുമ്പിലുള്ള അക്ടോബർ
 മാസം ൩-ാം തീയതി മദ്ധ്യാഹ്നത്തിനു ശേഷം ജന
 ങ്ങൾ ആരാധനയ്ക്കായി ഒന്നിച്ചു ചേരുന്ന ദൈവാലയ
 ത്തിന്റെ വടക്കെ ഭാഗത്തുള്ള വാതലിൽ പണ്ഡിതോചിത
 മായ ലത്തീൻ ഭാഷയിൽ പാപമോചനത്തെപ്പറ്റി താൻ
 എഴുതിയതും നൂറു ന്യായങ്ങളുള്ളതുമായ ഒരുപത്രിക ലൂഥർ
 ടെച്ചിച്ചവയ്ക്കുകയുണ്ടായി. ഈ നോട്ടീസിനടിയിൽ, “ഈ
 ന്യായങ്ങൾ എഴുതിയ ആൾ സംഘപിതാവും കലാശാ
 ലാധികാരിയും, വൈദിക പണ്ഡിതനും ഉപദേഷ്ടാവുമായ
 മാർട്ടിൻ ലൂഥർ” എന്നും ഇവയെക്കുറിച്ച് പരസ്യമായി
 തർക്കിക്കുന്നതിനു ആഗ്രഹമുള്ളവർ അദ്ദേഹത്തോടു തർക്കി
 ക്കാമെന്നും എഴുതിയിരുന്നു.

ഈ ന്യായങ്ങൾ ലൂഥറിന്റെ സ്വന്തം അനുഭവത്തെയും, പ്രസിദ്ധവിലാസത്തെയും ലാഭമോ സ്ഥാനമാനങ്ങളോ ആഗ്രഹിക്കാത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെയും തെളിയിച്ചിരുന്നു. ലൂഥർ റോമാസഭയിൽ ഉത്തമനും വിശ്വസ്തനുമായ ഒരു അംഗമായിരുന്നു. അതിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു് തെറ്റായ അർത്ഥങ്ങളെ കല്പിക്കുന്ന സകലരെയും തടുത്തു് സഭയെ സഹായിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശം ഉള്ളവനായിരുന്നു. പണം കൊടുത്തു് പാപമോചനം സമ്പാദിക്കണമെന്നു് ആ ചീട്ടുകളെ വില്ക്കുന്നവർ ഉപദേശിച്ചുവെങ്കിലും റോമാസഭ പരസ്യമായി അപ്രകാരം പറഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും ആ വ്യാപാരത്തെ തടുത്തു മില്ല. പാപമോചനച്ചീട്ടുമൂലം പാപങ്ങൾ മോചിക്കപ്പെട്ട രക്ഷസമ്പാദിക്കാമെന്നുള്ള പൊതുജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിനെതിരായി ലൂഥർ തന്റെ ന്യായങ്ങൾ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി.

അക്രോബർ മാസം ൩-ാം തീയതി സന്ധ്യാരാധനയ്ക്കുവന്ന എല്ലാവരും മേല്പറഞ്ഞ ന്യായങ്ങൾ പതിച്ചിരുന്ന കതകിനെതിരെ നിന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ ലത്തീൻ ഭാഷ അറിയാവുന്ന ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ആ ന്യായങ്ങളെ ജർമ്മൻ ഭാഷയിൽ തർജ്ജിമചെയ്തു പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു. ക്രമേണ കൂട്ടം അധികരിച്ചു. വീണ്ടും വീണ്ടും ഉച്ചശബ്ദത്തിൽ തർജ്ജിമ ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നു. ആ വിദ്യാർത്ഥി ക്ഷീണിച്ചയടനെ മറെറാരു വിദ്യാർത്ഥി തർജ്ജിമചെയ്തു ജനങ്ങൾ വളരെ തീവ്രമായി അദ്വയെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉത്സവത്തിനുവന്ന ജനങ്ങൾ നിബിഡമായി താമസിച്ചിരുന്ന ഭവനങ്ങളിലെല്ലാം അന്നു രാത്രി ഇതിനെക്കുറിച്ചുതന്നെ സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ലൂഥറിന്റെ ഇഷ്ടത്തിനു വിപരീതമായി കലാശാലാ വിദ്യാ

ത്ഥികൾ ആ ന്യായങ്ങളെ ജമ്ൻഭാഷയിൽ തർജ്ജിമ ചെയ്തു. ചില മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇവ ജമ്നിഭാഷാ മുഴുവനും എന്നല്ല, യൂറോപ്പിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും പ്രചാരപ്പെട്ടു. ഇവ പ്രചാരമായ വിധത്തെ സൂക്ഷിച്ചു ഭരവൻ ദൈവദൂതന്മാർ അഞ്ചുലോകന്മാരായി ഇവയെ എല്ലാ സ്ഥലത്തും പ്രചരിപ്പിച്ചിരിക്കണം എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ ന്യായങ്ങളിൽ നിന്നു പൊതുജനങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു തെന്താണ്? “നീതിമാൻ വിശ്വാസത്താൽ ജീവിക്കും” എന്നു ലൂഥർ കണ്ടറിഞ്ഞ അതേ സത്യത്തെത്തന്നെ അവരും കണ്ടുപിടിച്ചു. ഈ പ്രത്യക്ഷ പത്രികയിലെ ഒന്നാമത്തെ പ്രമാണം എന്തെന്നാൽ “മാനസാന്തരപ്പെടുവിൻ” എന്നു നമുക്കു കർത്താവു പറഞ്ഞപ്പോൾ വിശ്വാസിയുടെ മുഴുജീവിതവും ഇടവിടാതെ മാനസാന്തരാവസ്ഥയിൽ എപ്പോഴും ഇരിക്കണമെന്നായിരുന്നു അവിടുത്തെ തിരുഹിതം. പിന്നീടുള്ള പ്രമാണങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെ ഇതു ധാരാളം വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ൩൯-ാം, ൩൭-ാം ന്യായങ്ങളിൽ ലൂഥർ തന്റെ മുഖ്യ അഭിപ്രായത്തെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അതായത്, “ഏതു ക്രിസ്ത്യാനിയും സത്യമായി മാനസാന്തരപ്പെട്ടാൽ പാപമോചനച്ചിട്ടില്ലാതെ പാപക്കടങ്ങൾക്കും ശിക്ഷക്കും മുഴുവനായി വിടുതൽ ലഭിക്കുന്നു” എന്നുള്ളതും, “ഓരോ ഉത്തമ ക്രിസ്ത്യാനിക്കും അവൻ ജീവനോടിക്കുന്നാലും മരിച്ചാലും, ക്രിസ്തുവും തിരുസഭയും ദാനമായി കൊടുക്കുന്ന സകല അനുഗ്രഹങ്ങൾക്കും പങ്കുണ്ട്” എന്നുള്ളതുമത്രെ. ലൂഥറിന്റെ മൊത്തം അഭിപ്രായം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ൯൨-ാം ന്യായത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതായത് “തിരുസഭയുടെ സാക്ഷാൽ സ്വത്തു് ദൈവത്തിന്റെ മഹിമയെയും കൃപയെയും കുറി

ക്കുന്ന ഉൽകൃഷ്ടവും പരിശുദ്ധവുമായ സുവിശേഷമത്രെ” എന്നുള്ളതുതന്നെ. അവസാനമായി, “ക്രിസ്താനികൾ കൂരിട്ടത്, മരണം, നരകം ഇവമൂലം തങ്ങളുടെ ശിരസ്സായ ക്രിസ്തുവിനെ പിൻതുടരുവാൻ സന്നദ്ധരായിരിക്കണമെന്നു ഉപദേശിക്കുന്നതു ന്യായമത്രെ; കള്ള സമാധാനങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നതിനെക്കാളും, അനേക ഉപദ്രവങ്ങളിൽകൂടെ ദൈവരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു് ഉത്തമം” എന്നു പറഞ്ഞു അദ്ദേഹം അതു അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

നാം മുൻ അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം, ലൂഥറിന്റെ ന്റെ ന്യായങ്ങൾ മൂലമായി വെളിപ്പെട്ട നീതിയെപ്പറ്റിയുള്ള ഉപദേശം സാമാന്യജനങ്ങളുടെ സാംസ്കാരികജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളെയും സാരമായി സ്पर्ശിച്ചു. ആ കാലത്തു ഇവ മൂലം മാറ്റം വരാത്ത സ്ഥാനങ്ങൾ തുലോം ചുരുക്കമായിരുന്നു.

—————

അദ്ധ്യായം 4

ഓമറിന്റെ പ്രമാണങ്ങൾ

“എനിക്കു ലഭിച്ച ദൈവകൃപയ്ക്കു തത്തുല്യം ഞാൻ ജ്ഞാനമുള്ളൊരു പ്രധാന ശിഷ്യിയായി അടിസ്ഥാനം ഇട്ടിരിക്കുന്നു. മറെറാരുത്തർ മീതെ പണിയുന്നു; താൻ എങ്ങനെ പണിയുന്നുവെന്ന് ഓരോരുത്തരും നോക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. യേശു ക്രിസ്തു എന്ന ഇട്ടിരിക്കുന്ന അടിസ്ഥാനമല്ലാതെ മറെറാന്നു ഇടുവാൻ ആർക്കും കഴികയില്ല.” ഫ കൊരി. II: ൧൦, ൧൧.

ഓമർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഈ ന്യായങ്ങളാൽ ആൽബ്രെക്റ്റിന്റെ പാപവിമോചനച്ചിട്ടു വ്യാപാരത്തിൽ വലിയ നഷ്ടമുണ്ടായി. ആകയാൽ അയാൾ ഇതിനെപ്പറ്റി പോപ്പിനോടു സങ്കടം ബോധിപ്പിച്ചു. അഗസ്റ്റീൻ വിഭാഗക്കാരിൽ എപ്പോഴും അസൂയയുള്ള ഡോമിനിക്കൻ സന്യാസ വിഭാഗക്കാർ തങ്ങളിലൊരുവനായ റെററർ “സലിന്” എന്ന അപമാനം തങ്ങൾക്കു വന്നതായി കരുതി ആൽബ്രെക്റ്റിന്റെ ഭാഗം പിടിച്ചു ഓമറിന്റെ ന്യായങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷമായ വ്യാജപ്രസ്താവനകൾ എന്ന് പോപ്പിന്റെ മുമ്പിൽ പരാതിപ്പെട്ടു. ഇപ്രകാരം ഓമറിന്റെ മേൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റത്തെക്കുറിച്ച് റോമാപട്ടണത്തിൽ മൂന്നു വർഷക്കാലം വിചാരണ നടന്നു.

സുവിശേഷത്തിനൊത്ത തന്റെ പ്രബോധനത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ ഓമർ പടിപടിയായി കണ്ടറിയുന്നതിന്ന് ഈ വഴക്കു മുഖ്യകാരണമായിത്തീർന്നു. ആദ്യമായി പോപ്പിന്റെ പ്രതിനിധിയായ ‘കയ’ത്താൻ’ (Cajetan)

ഘോരമായ ഒരു അക്രമത്തിൽ വെച്ച് വിസ്ഫോടിച്ചു. അപ്പോൾ ഘോരമായ ഒരു അക്രമത്തിൽ സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ പോലീസ് പരമാധികാരമില്ലെന്നു സമർത്ഥിച്ചു. ഇപ്പോഴും ഘോരമായ റോമസഭയിലെ ഒരു ഉത്തമ അംഗമായി പോലീസ് നിലയുണ്ട് ഒരു പൊതുക്രമത്തെ അഭയം പ്രാപിച്ചു. പിന്നീട് ലൈപ്സിഗ് (Leipzig) പട്ടണത്തിൽ പോലീസിന്റെ ഭൂതനായ എക് (Eck) എന്ന വേദശാസ്ത്രിയോടു തർക്കിക്കുമ്പോൾ അങ്ങിനെയുള്ള പൊതുക്രമങ്ങൾക്കു തന്നെയും തന്റെ മനസ്സാക്ഷിയ്ക്കു വിധേയനായ ഉത്തമ ക്രിസ്ത്യാനിയുടെ വിശ്വാസ വിഷയത്തിൽ പൂർണ്ണ അധികാരമില്ലെന്നു ഘോരമായി വാദിച്ചു.

അതുമൂലം വിശ്വാസ വിഷയം സത്യവേദപുസ്തകത്തിലുള്ള ദൈവ വചനങ്ങൾക്കും അവയ്ക്കു അധീനമായ മനസ്സാക്ഷിക്കും മാത്രം അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നതാണെന്നു അദ്ദേഹം തെളിയിച്ചു.

ലൈപ്സിഗ് (Leipzig) പട്ടണത്തിൽ നടന്ന തർക്കത്തിനു ശേഷം ഘോരമായ റോമസഭയിലെ പരസ്യമായ ഒരു വ്യാജോപദേശോടൊന്നു പലരും ഗണിക്കപ്പെട്ടു. പിന്നീട് ഘോരമായ അക്കാലത്തുള്ള സഭയുടെ ഭാഷങ്ങൾ എടുത്തുകാണിച്ചാൽ മാത്രം പോരാ എന്നും തനിക്കു വെളിപ്പെട്ട കിട്ടിയ നവീനസത്യങ്ങളെ തെളിയിച്ചു ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളെയും വിത്യാസപ്പെടുത്തുന്ന മാർഗ്ഗനവീകരണവും സഭാഘടനയിലുള്ള സംസ്കാരവും സാധിച്ചുകാണണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി അനേക പ്രബന്ധങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

മരണ-ന മുമ്പു ലൂഥർ ഏതാനും ചില ചെറുഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രമെ പ്രചരിപ്പിച്ചുള്ളൂ. അതിനു ശേഷം സ്വജനങ്ങളായ ജർമ്മൻകാരെ നന്മയിലേക്കു ആകർഷിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കുകയുണ്ടായി. ഇവയെക്കുറിച്ചു സവിസ്തരം പ്രതിവാദിക്കുന്നതിന്നു ഇവിടെ സൗകര്യമില്ല. മരണം-ൽ അദ്ദേഹം പ്രധാനപ്പെട്ട അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനു ഇടയായി. അവയിൽ അഞ്ചു പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രം ഇവിടെ അല്പമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

“പുണ്യ പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചുള്ള സംഭാഷണം” എന്ന പുസ്തകം ഫെബ്രുവരി മാസത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ആത്മ രക്ഷയ്ക്കുള്ള ശരിയായ വഴി വിശ്വാസമാണെന്നു ഇതിൽ സ്പഷ്ടമായി കാണിച്ചിരുന്നു. പുണ്യ പ്രവൃത്തികൾ ആത്മാവിനു സംതൃപ്തി നൽകാതെ വിഷമങ്ങൾക്കു ഇട വരുത്തുന്നു എന്നും വിശ്വാസം ഫേതുവായി മഹിമയേറിയതും ഭയമില്ലാത്തതുമായ ഏദയം നമ്മിൽ ഉളവാക്കുന്നു എന്നും അതിൽ എഴുതിയിരുന്നു. വിശ്വാസം ഉണ്ടെങ്കിൽ ഏതു നിസ്സാര പ്രവൃത്തിയും ദൈവസന്നിധിയിൽ സൽ പ്രവൃത്തിയായി വിളങ്ങും എന്നും അയാൾ സ്പഷ്ടമായി അതിൽ പറഞ്ഞിരുന്നു.

മെയ് മാസത്തിൽ “റോമാ പാപ്പായുടെ മാർഗ്ഗം” എന്ന ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. “പാപ്പായുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിലുള്ള ജനസംഘമാണ് തിരുസഭ” എന്നുള്ള റോമസഭയുടെ ഉപദേശത്തെ ഇതിൽ ചണ്ഡിച്ചിരുന്നു. എവിടെയെല്ലാം സുവിശേഷമുള്ള അതിന്റെ ആദിമവിശുദ്ധിയിൽ പ്രസംഗിക്കപ്പെടുകയും വിശുദ്ധസഭയ്ക്കുമേന്തുകൾ ക്രമമായി അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഫലമായി

ക്രിസ്തുയേശുവിലുള്ള വിശ്വാസം ഉണ്ടാകുന്നുവോ അവിടെ യെല്ലാം തിരുസഭയും ഉണ്ട് എന്നുള്ള ഉപദേശം ലൂഥർ ഡൈയുസ്മേതം സ്ഥാപിച്ചു. ഇപ്രകാരമുള്ള തിരുസഭ ഇഫലോകത്തിൽ യോഗ്യമായി അതിന്റെ ജോലി നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതിനു ചട്ടങ്ങളും ക്രമീകരണങ്ങളും ദൈവവചനത്തിൽ ശുശ്രൂഷയും ആവശ്യമാണെന്നിരുന്നാലും അത് സർവ്വപ്രധാനമായി ക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ ആന്തരികമായ കൂട്ടായ്മ അല്ലെങ്കിൽ, വിശുദ്ധന്മാരുടെ സംസർഗ്ഗം എന്നു പറയാവുന്നതാണ്.

ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിൽ “ജർമ്മനിയിലുള്ള ക്രൈസ്തവ മഹാസമ്മേളനം” എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു ഗ്രന്ഥം മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടു.

ഇതിലെ വിഷയം സഭാഭരണം എന്നുള്ളതായിരുന്നു. ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിന്റെ ഒടുവിൽ “സഭയുടെ ബാബി ലോനു പ്രവാസം” എന്ന വേറൊരു രൂക്ഷമായ പ്രബന്ധവും പ്രസിദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഇതിൽ റോമാസഭയിൽ കാണപ്പെട്ടിരുന്ന മൂലഭക്തിയെക്കുറിച്ച് കഠിനമായി വിമർശിച്ചിരുന്നു. ഏഴു സകുമെന്റുകളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്ന മാന്ത്രികശക്തിയെക്കുറിച്ചും പുരോഹിതന്മാരുടെ ക്രമാതീതമായ അധികാരങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. അക്കാലത്തു സഭ രക്ഷഭക്തിക്കു അധീനമായിരുന്നു. ലൂഥർ ഈ അടിമനകത്തെ തകർത്തു. ക്രിസ്തുനാഥൻ ഏല്പിച്ചതിന് ജ്ഞാനസ്നാനം, പാപഹൃദരപരച്ചിൽ, തിരുവർത്താഴം, എന്നീ മൂന്നു കൂടാശകൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്നു ലൂഥർ തെളിയിച്ചു. പില്ക്കാലത്തു പാപ

ഏകപദപരച്ചിലും തിരുവത്താഴവും ഒന്നിച്ചു ചേർത്തു കൊണ്ടു സകൃമെന്തുകൾ രണ്ടു മാത്രമെയുള്ളൂ എന്നു ഉപദേശിച്ചു. ഈ രണ്ടു കൂടാശകൾ തന്നെയും റോമാസഭയുടെ ഉപദേശ പ്രകാരം രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധികളായിട്ടല്ല, സുവിശേഷത്തിനനുസരണമായ വിശ്വാസത്താൽ മാത്രം ആത്മരക്ഷയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്ന പ്രത്യക്ഷവും ദൈവാനുസരണവുമായ കൃപാവഴികളെന്നു വിശദീകരിച്ചു. ലൂഥറിന്റെ മറെറല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കാളും ഈ ഗ്രന്ഥം വളരെ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കിടയാക്കി.

അക്വോബർ മാസത്തിൽ “ക്രൈസ്തവ സ്വാതന്ത്ര്യം” എന്ന പേരിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ലൂഥറുടെ അനുഭവസമ്പുഷ്ടത, മഹാനസ്കത, സമാധാനകാംക്ഷ എന്നീ വിശേഷഗുണങ്ങൾ മറെറല്ലാ പുസ്തകങ്ങളെക്കാളും ഇതിൽ നല്ലവണ്ണം തെളിഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ട്. ഇതു തമിഴിലും തർജ്ജിമചെയ്തിരിക്കുന്നതിനാൽ തമിഴ് അറിയാവുന്ന ഏവർക്കും ലൂഥറുടെ ഉപദേശത്തിന്റെ സാരാംശം ഇതിൽനിന്നും ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

ക്രിസ്തീയ ജീവിതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥമർമ്മം ഇതിൽ സമഷ്ടിധായി വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പൊരുളടക്കം താഴെപ്പറയുന്ന രണ്ടു വാചകങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

൧. വിശ്വാസത്താൽ ക്രിസ്താനി എല്ലാറ്റിനും സ്വാതന്ത്ര്യജമാനനും ആർക്കും അടിമയല്ലാത്തവനുമായിത്തീരുന്നു.

൨. സ്നേഹത്താൽ ഒരു ക്രിസ്താനി സകലത്തിലും വിനീത ശുശ്രൂഷകനും എല്ലാവർക്കും അടിമയുമാകുന്നു.

ഇതിന്റെ അർത്ഥം എന്തെന്നാൽ സത്യവിശ്വാസം സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും ശുശ്രൂഷയെയും ഘടിപ്പിക്കുന്നുവെന്നത്രെ. ആത്മാവിന് മറെറല്ലാറ്റിനേയുംകാൾ വേദവാക്യമത്രെ അത്യാവശ്യമായതു്. തിരുവചനമല്ലാതെ മറെറാന്നിന്നും ആത്മാവിനെ സഹായിപ്പാൻ കഴിവുള്ളതല്ല. ഇതത്രെ സാക്ഷാൽ ക്രിസ്തീയമാർഗ്ഗം.

ഈ പുസ്തകം എഴുതുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ റോമാസഭാലൂഥറിനെ “മാഗ്ദോൺ” എന്നു സ്ഥാപിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യാജപുസ്തകങ്ങളെ ചുട്ടെരിച്ചു കളയണമെന്നു വിധിച്ചിരുന്നു. തന്റെ പുസ്തകങ്ങളിലടങ്ങിയ രഹസ്യമായ വാചകങ്ങളെ ലൂഥർ നും ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പിൻവലിക്കാത്തപക്ഷം അദ്ദേഹത്തെ സഭയിൽനിന്നു തള്ളിക്കളയണമെന്നു് തീർപ്പുചെയ്തിരുന്നു. ലൂഥറിനെ കുറ്റക്കാരൻ എന്നു വിധിക്കുന്നതു് പോപ്പിനു ലഘുവായ കാര്യമല്ലായിരുന്നുവെന്നു് അയാൾക്കു അനുവദിച്ചിരുന്ന ദീർഘകാലാവധിയിൽനിന്നു നമുക്കു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കാം. പോപ്പിന്റെ വിധി കേട്ടയുടനെ സുവിശേഷപ്രസംഗത്തെ തടയുന്ന പോപ്പു് ക്രിസ്തുവിന്റെ പ്രതിനിധിയായിട്ടല്ല, വിരോധിയായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു എന്നു ലൂഥർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അരപതു ദിവസത്തെ കാലാവധിയുടെ അവസാനദിവസമായ ഫെബ്രുവരി 21-ാംതീയതി രാവിലെ വിറൊറൻബർഗ് സർവ്വകലാശാലയിലെ ലൂഥറുടെ സ്നേഹിതനായ മെലാങ്തൺ (Melancthon) ഒരു വിളംബരം എഴുതി നഗരശാലയുടെ വാതിൽക്കൽ പതിച്ചിരുന്നു. “നിമ്നല സുവിശേഷ സത്യങ്ങളിൽ അഭിവാഞ്ഛയുള്ള എല്ലാവരും, പ്രത്യേകമായി വിദ്യാർത്ഥി

കളും, സാധാരണയായി പകർച്ച വ്യാധികളാൽ മരിക്കുന്നവരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ ചുട്ടെരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു് പോപ്പിന്റെ ദൈവഭക്തിക്കെതിരായ ന്യായപ്രമാണങ്ങളെയും വേദശാസ്ത്രങ്ങളെയും ചുട്ടെരിക്കുവാൻ രാവിലെ ന് മണിക്കുവന്നു കൂടണം” എന്നുള്ള ഒരു ക്ഷണമായിരുന്നു ഈ പത്രിക. അതനുസരിച്ചു് ഒരു മഹാവലിയ ജനക്കൂട്ടം വന്നുകൂടി. ലൂഥർ വിരകുകളുടെ മേൽ പുസ്തകങ്ങളെ ക്രൂരമായി കൂട്ടി. ഒരു പണ്ഡിതൻ ആ ക്രൂരതയിന്നു തീ കൊളുത്തി. പുസ്തകങ്ങൾ എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു് “നീ ദൈവസത്യത്തെ നശിപ്പിച്ചതിനാൽ ഈ അഗ്നി നിന്നെയും നശിപ്പിക്കട്ടെ—ആമെൻ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പോപ്പിന്റെ ശാപവാചക ലേഖനത്തെ അഗ്നിക്കിരയാക്കി. ഇപ്രകാരം ലൂഥർ റോമാസഭയെയും ദേശീയ ഐക്യത്തെയും നിരസിച്ച് സ്വതന്ത്രനായി സുവിശേഷത്തിനുവേണ്ടി ലോകമുഴുവനേയും ഏകനായി എതിർക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി മുന്പോട്ടിറങ്ങി.

അദ്ധ്യായം 5

ലൂഥരുടെ വേംസ് (Worms) നഗര വിജയം.

“നാമോ നമ്മെ സ്നേഹിച്ചവൻ മുഖാന്തിരം ഇതിൽ ഒക്കെയും പൂർണ്ണ വിജയം പ്രാപിക്കുന്നു.” റോമർ വു: ൩൭.

അക്കാലങ്ങളിലെ നിയമപ്രകാരം പോപ്പിനാൽ ഭോധി എന്നു വിധിക്കപ്പെട്ടു്, സഭാഭേദനെന്നു ഗണിക്കപ്പെട്ട ഒരുവനെ രാജ്യാധികാരികൾ ശിക്ഷിച്ചു വധിക്കേ

ണ്ടതായിരുന്നു. അപ്രകാരം ചാൾസ് (Charles) ചക്രവർത്തി ലൂഥറിനെ പിടിച്ചു അഗ്നിക്കിരയാക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി. ഈ ചക്രവർത്തി രാജാധികാരം പ്രാപിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഇദംപ്രഥമമായി ഫെറമ-മാണ്ടു വേംസ് (Worms) നഗരത്തിൽ രാജകീയ സംഘം കൂടി. അവിചാരിതമാവണ്ണം ലൂഥർ സ്റ്റേഫിതനാർ ഉണ്ടായി. മതിപ്പും സ്വാധീനവുമുള്ള പല സ്റ്റേഫിതന്മാരുടെയും സഹായത്താൽ അയാൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യപത്രം ലഭിച്ചു, രാജകീയ സംഘത്തിന് മുമ്പാകെ ഹാജരാകുവാൻ കല്പനയായി. പോപ്പിനാൽ സഭയ്ക്കു വെളിയിൽ തള്ളപ്പെട്ടവരെ മറ്റു സാക്ഷികളില്ലാതെ ഭരണാധികാരികൾ കുറ്റക്കാരായി വിധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു് ഇങ്ങനെ ആദ്യമായി എല്ലാവരും അറിഞ്ഞു.

വേംസ് പട്ടണത്തിൽ നടന്ന വിസ്ഫോരത്താൽ പാപ്പായുടെ മാർഗ്ഗത്തിനു് വളരെ ഇടിവു തട്ടി. ഹസ്സ്, സാവനാരോള (Huss, Savonarola) മുതലായവർക്കു സംഭവിച്ച കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിചാരിച്ചപ്പോൾ, ദ്രോഹികൾക്കു ലഭിക്കുന്ന വിമോചനച്ചീട്ടു് പ്രയോജനമില്ലാതാകുവാൻ വഴിയുണ്ടെന്നു് ലൂഥർ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിലും കല്പന ലഭിച്ചയടനെ അദ്ദേഹം വേംസ് നഗരത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ആ കാലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്ത ചില പ്രസംഗങ്ങൾ ഇന്നും ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവസരത്തിൽ ലൂഥറിന്റെ മനസ്സിൽ യാതൊരു ചഞ്ചലമാകട്ടെ സംശയമാകട്ടെ ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നു് അവയിൽനിന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. വേംസ് നഗരത്തിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാം താരമാറാകുമെന്നു ഭയപ്പെട്ട ചില സ്റ്റേഫിതന്മാരോടു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതെന്തെന്നാൽ: “എന്റെ രക്തം

ചൊരിയപ്പെടേണ്ടി വന്നാലും അതിനാൽ ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം വലിയതല്ല. സുവിശേഷത്തെ പിൻതുടരുന്നവരുടെ കാര്യം എങ്ങനെ അവസാനിക്കും എന്നുള്ളതല്ല മുഖ്യ കാര്യം, പ്രത്യേക, സത്യം നിലനിൽക്കട്ടെ എന്നുള്ളതത്രേ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതു്. ഞാൻ ഓടിപ്പോകയോ മരതലിക്കയോ ചെയ്തയില്ല" എന്നാണു്.

അദ്ദേഹം യോഗത്തിനു പോകുന്ന വഴിക്ക് ജനങ്ങൾ കൂട്ടാകൂട്ടമായി ചേർന്ന് സത്യത്തിനായി പോരാടുന്ന വിശുദ്ധഭടനെ ഒരു ദർശിക്കുവാനായി കാത്തുനില്ക്കുന്നത് ലൂഥർ കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു ഉത്സാഹമുണ്ടായി. ലൂഥറിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ ഉടൻതന്നെ അഗ്നി ക്ഷിരയാക്കണമെന്നുള്ള ചക്രവർത്തിയുടെ കല്പന എല്ലാ തെരുക്കോണിലും ഒട്ടിച്ചിരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം കണ്ടു. ലൂഥറിന്റെ ശത്രുക്കളിൽ ഏറ്റവും നികൃഷ്ടനും പോപ്പിന്റെ ആലോചനക്കാരിൽ സമത്വനമായ അലയാണ്ടർ (Aleander) എന്നയാൾ വേംസ് (Worms) നഗരത്തിൽ മഹായോഗം കൂടുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ ലൂഥർ വിരോധമായി വിധികല്പിക്കുന്നതിനു് ചക്രവർത്തിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹവും അതിനു വഴിപ്പെട്ടു് അന്യായമായി മേല്പറഞ്ഞ കല്പന പുറപ്പെടുവിച്ചു. ചക്രവർത്തിയുടെ ഈ കല്പന ലൂഥറെ ഭയപ്പെടുത്തി. വേംസ് നഗരത്തിലേക്കുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ യാത്രയെ തടയുമെന്ന് അലയാൻഡർ വിചാരിച്ചു. തന്റെ പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അതേവിധിതന്നെ ലഭിക്കുമെന്ന് ലൂഥർ അറിഞ്ഞിരുന്നു. അതോടുകൂടി സ്പാലാറ്റിൻ (Spalatin) മുതലായ സ്റ്റേറ്റിനമാരും അദ്ദേഹത്തെ വേംസ് നഗരത്തിൽ പോകുന്നതിൽനിന്നും തടഞ്ഞു. എന്നാൽ ലൂഥറാകട്ടെ സ്വപ്നം

പോലും ഭയപ്പെടാതെ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “ഹസ്സ്” (Huss) അഗ്നിക്കിരയായത് ശരിതന്നെ; എന്നാൽ സത്യം ചൂട്ടിക്കുപ്പെട്ടില്ല; വേംസ് (Worms) നഗരത്തിലുള്ള വീടുകളിൽമേലുള്ള ഓടുകളുടെ എണ്ണത്തിനൊപ്പം പിശാചുക്കൾ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നാൽതന്നെയും ഞാൻ തീർച്ചയായും അവിടെ പോകുകതന്നെ ചെയ്യും.” വഴിയിൽവെച്ച് വിരോധികളാലുണ്ടായ എല്ലാ പ്രതിബന്ധങ്ങളെയും തരണംചെയ്ത് ഏപ്രിൽ മാസം ൧൯-ാം തീയതി രാവിലെ ൧൦ മണിക്ക് ലൂഥർ വേംസ് നഗരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ പട്ടണത്തിലെ ജനങ്ങൾ തന്റെ പക്ഷത്തു് ചേർന്നു നില്ക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി.

പാപ്പായുടെ അലോചനക്കാരനായ അലെയാൻഡർ വിചാരണ തടയുവാൻ യാതൊരു മാർഗ്ഗവുമില്ലെന്നു കണ്ടു പിടിച്ചയടന്നു അതു് ഒരു നാമമാത്രമായ വിസ്താരം മാത്രം ആക്കിത്തീർക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചു. അങ്ങിനെ തന്റെ പുസ്തകങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുമോ എന്നും അതിലടങ്ങിയ വ്യാജവാക്യങ്ങളെ നിഷേധിക്കുമോ എന്നും രണ്ടു ചോദ്യങ്ങൾ മാത്രം ചോദിച്ചു. അതിനു്, ‘ഉവ്വു’, ‘ഇല്ല’ എന്നുള്ള മറുപടികൾ മാത്രം വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പാപ്പായുടെ വിധി ശരിയെന്നു രാജ്യാധികാരികൾ വിധിച്ചു. ലൂഥറിനെ അഗ്നിക്കിരയാക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അയാളുടെ ദുരാലോചന. എന്നാൽ ലൂഥറുടെ സ്നേഹിതന്മാർ അലെയാണ്ടരുടെ തന്ത്രങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കി അതിനുള്ള പ്രതിവിധികൾ ചെയ്തു. ആദ്യത്തെ ദിവസം ലൂഥറിന്റെ കാര്യം അപകടത്തിലാകുമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിവന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ലൂഥറുടെ ഗൃഹത്തിൽ രാത്രിയിൽ വളരെ നേരം പലരും വന്നു പോയും ഇരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം

ത്തിന് ഏകനായിരുന്നു വിശ്രമിക്കുവാൻ സൗകര്യം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. അടുത്തദിവസം ചക്രവർത്തിയുടെയും രാജ്യമേധാവികളുടെയും മുമ്പാകെ അദ്ദേഹം ഹാജരാകേണ്ടിയിരുന്നു. അന്നു ജനശ്രോതൃമൂലം നേർപാതവിട്ട് തെരുക്കൾ വഴിയായി സംഘസ്ഥലത്തു ചെന്നുചേർന്നു. എങ്കിലും അവിചാരിതമായോ, ശത്രുക്കളുടെ കരുത്തുണ്ടാലോ ചില മണിശ്രോതകൾ വെളിയിൽ കാത്തുനില്ക്കേണ്ടിവന്നു. അതുമൂലം അദ്ദേഹത്തിന് കുറെ പരിഭ്രമം ഉണ്ടായി. അതുമത്രമല്ല, രാജകീയ സംഘത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ സാധാരണ ജനങ്ങൾ ചെയ്യാറുള്ളതുപോലെ ചക്രവർത്തിയുടെ സന്നിധിയിൽ മുട്ടുകുത്തി മയ്യാദ കാണിക്കുവാൻ അയാൾ മറന്നുപോയി. അയാൾ അവ്യക്തമായും താണുസ്വരത്തിലും സംസാരിച്ചു. അതിനാൽ സംഘാംഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനിച്ചില്ല. ചക്രവർത്തി നിന്ദാപൂർവ്വം “ഈ സന്യാസി എന്നെ ശുദ്ധനാക്കുവാൻ കഴിവുള്ള സമർത്ഥനല്ല” എന്നു പറഞ്ഞു. വിസ്താരം നടത്തിയ ആൾ ലൂഥറിന്റെ ശത്രുവായ എക് (Eck) ആയിരുന്നു. അലെയാണ്ടർ വളരെ പ്രയാസത്തോടെ ശേഖരിച്ച് ഒരു മേശമേൽ അടുക്കിവെച്ചിരുന്ന ലൂഥറിന്റെ പുസ്തകങ്ങളെ എക് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് അത് അയാൾ എഴുതിയതാണോ എന്നു ചോദിച്ചു. തന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ തനിക്കു നൽകിയിരുന്ന സൂചനകളെ മറന്ന് “ഉവ്വു” എന്നു മറുപടി പറയുവാൻ ലൂഥർ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തോടു കൂടി വിരോധബർമ്മിൽ നിന്നുവന്ന ഒരു ന്യായാധിപൻ ആ പുസ്തകങ്ങളുടെ പേരുകൾ വായിക്കണമെന്നു ആവശ്യപ്പെട്ടു. അപ്രകാരം വായിച്ചുതീരുവാൻ കുറച്ചു സമയം വേണ്ടിവന്നു. ഇതിനകം ലൂഥറുടെ പരിഭ്രമം മാറി അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സെങ്കിലും ഉണ്ടായി. പിന്നീട് എക് രണ്ടാം

പ്രാവശ്യം അതിലുള്ള വ്യാജവാക്യങ്ങളെ നിഷേധിക്കുമോ എന്നു ലൂഥറിനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ, ആ ചോദ്യങ്ങൾ ദൈവിക കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളതാകയാൽ ശരിയായി വിചിന്തനം ചെയ്യാതെ മറുപടി പറയുവാൻ കഴികയില്ലെന്നും അതിനു സ്വല്പം സമയം കൂടി, വേണമെന്നും അയാൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഈ അപേക്ഷയെ നിരസിക്കാൻ കഴിയാത്തതായാൽ അടുത്ത ദിവസംവരെ അദ്ദേഹത്തിന് സമയം നീട്ടിക്കൊടുത്തു. ഈ താമസം ഹേതുവായി തന്റെ ഭാരാലോചനകളെല്ലാം നിഷ്പഫലങ്ങളായിപ്പോയെന്നും വിസ്കാരം പരാജയത്തിൽ കലാശിക്കുമെന്നും മനസ്സിലാക്കിയ അലെയോണ്ടർ പെട്ടെന്നു ജനക്കൂട്ടത്തിൽനിന്നും മാറിപ്പോയി എന്നുമാത്രമല്ല, അടുത്ത ദിവസം വിസ്കാരത്തിനു ഹാജരായതുമില്ല.

ലൂഥറിനു ലഭിച്ച സമയം ചുരുങ്ങിയതായിരുന്നു എങ്കിലും പിറൈദിവസത്തേക്കായി ഒരുങ്ങുന്നതിനു സമയം കിട്ടി. അന്നു രാത്രി അദ്ദേഹം ഉച്ചത്തിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചു തന്നെത്തന്നെ ശക്തിപ്പെടുത്തി. അടുത്ത മുറിയിലിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാർത്ഥന ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരുവൻ ആ വാക്കുകളെ എഴുതി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ദൈവത്തോടു പോരാടിയ ഒരു മനുഷ്യൻ ചെയ്ത ശക്തിയേറിയ പ്രാർത്ഥനയുടെ സ്വഭാവത്തെ അതു വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. അതിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

“ദൈവമേ! ദൈവമേ! എന്റെ കർത്താവേ! എന്റെ കർത്താവേ! ഈ ലോകജ്ഞാനത്തിനും അറിവിനും എതിരായി എന്നോടുകൂടി നീ വാസം ചെയ്യേണമെ. ഇതിനെ ചെയ്യുക. ഇതു ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നവൻ നീ മാത്രം. കാര്യം

എന്റെതല്ല. നിന്റെതത്രേ. ഞാൻ സ്വയമായി ചെയ്യേണ്ടിയതു ഒന്നുമില്ല. ഈ ലോക പ്രഭുക്കളോടു് എനിക്ക് എന്തു കാര്യം? എനിക്ക് മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ നല്ല ദിവസങ്ങളെ ആശിച്ചു് ശാന്തമായിരിക്കാമല്ലോ. ഈ ജോലിയോ നിന്റെതത്രേ. അതു നീതിയുള്ളതും നിത്യതയിൽ അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടതുമായെന്നു. വിശ്വസ്തനായ നിത്യപിതാവേ, എനിക്ക് സഹായിയായിരിക്കണമെന്നെ. ഞാൻ ഒരു മനുഷ്യനിലും ആശ്രയം വെക്കുന്നില്ല. മനുഷ്യനിൽ ആശ്രയിക്കുന്നത് വൃഥാവത്രേ. ഹാ ദൈവമേ! ഹാ ദൈവമേ! ചെവി ചായ്ക്കേണമെ. എന്റെ ദൈവമേ! നീ മരിച്ചുപോയോ? നീ മരണമില്ലാത്തവൻ അല്ലയോ! നീ ജീവിച്ചിരിക്കയത്രേ. നിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട കുമാരനായ യേശുക്രിസ്തുവിൻ തിരുനാമത്തിൽ എന്നെ സഹായിക്കേണമെന്നെ. പർവ്വതശാൽമാവിന്റെ ബലത്താലും ശക്തിയാലും ആ നാമം മാത്രം എന്റെ കോട്ടയും, പാറയും, സങ്കേതവുമായിരിക്കട്ടെ. നീ എവിടെയാകുന്നു? എന്റെ കർത്താവേ, നീ എവിടെയാണു് വസിക്കുന്നത്? വരിക! വരിക! എന്റെ ജീവനെയും ഇതിനായി തരുവാൻ ഞാൻ സന്നദ്ധനായിരിക്കുന്നു. നിന്റെ കൈകളുടെ സ്പർശിയായ എന്റെ ശരീരം മുഴുവനും നശിച്ചു മണ്ണായിപ്പോയാലും ഞാൻ നിന്റെ ആത്മാവിനെയും വചനത്തെയും ധരിച്ചു വനായിരുന്നാൽ എനിക്ക് അതു മാത്രം മതി. എന്റെ ആത്മാവു നിന്റെതത്രേ. അതു നിനക്കു സ്വന്തം. സഭാ കാലത്തും അതു നിന്നിൽ ലയിച്ചിരിക്കും. ആമേൻ! ദൈവമേ, നീ എനിക്ക് സങ്കേതം ആമേൻ”.

ഏപ്രിൽ മാസം ൧൮-ാം തീയതിയായ അടുത്ത ദിവസം സഭാമണ്ഡലത്തിൽ അദ്ദേഹം രണ്ടാം പ്രാവശ്യം പ്രവേശിച്ചു.

ശിശുപ്പോൾ വളരെ പ്രശാന്തനായി കാണപ്പെട്ടു. അ
 കാലത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ൩൦൦ മഹാത്മാക്കൾ അടങ്ങിയ
 സഭയ്ക്കു മുമ്പാകെ, ഒരു സാധാരണ വ്യാപാരിയുടെ മകനും
 ഭവ്യ വയസ്സുള്ളവനുമായ ലൂഥർ നിർഭയനായി നില
 കൊണ്ടു. ഒരു വശത്തു് വൈദികപ്രഭുക്കളും മറുവശത്തു്
 സ്നാനിഷ്ഠപടത്തലവന്മാരും ആസനസ്ഥരായിരിക്കുന്ന
 തിന്മ ഇടയിൽ സിംഹാസനാരൂഢനായിരുന്ന യുവ
 ചക്രവർത്തിയെ കണ്ടപ്പോൾ ചെന്നായ്ക്കളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ
 നില്ക്കുന്ന ആട്ടിൻ കുട്ടിയെന്നപ്പോലെ ലൂഥർ കാണ
 പ്പെട്ടു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന യുവപ്രഭുക്കന്മാർ, അദ്ധ്യ
 ക്ഷന്മാർ, മന്ത്രിമാർ, മുതലായവരെ ലൂഥർ സൂക്ഷിച്ചു
 നോക്കി. അവരിൽ ഒരാളെങ്കിലും ബാഹ്യമായി ലൂഥറുടെ
 പക്ഷത്തിൽ ചേർന്നുവരല്ല. അവരുടെ മുഖങ്ങളിൽ പരി
 മേവും വിരോധവും കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി
 തോന്നി. ചക്രവർത്തിയുടെ മുമ്പാകെ ലൂഥർ മുട്ടുകുത്തി
 വണങ്ങി തലേദിവസം താൻ ചെയ്ത കുറെത്തിന്മ ക്ഷമ
 ചോദിക്കുകയും കേവലം സംസ്കാര രഹിതമായ ഒരു മഠ
 ത്തിൽ വളർന്ന സന്യാസിയായ തനിക്കു രാജസമുഹമയ്ക്കു
 അറിയാതെ പോയതിനാലുള്ള ദുഃഖം രേഖപ്പെടുത്തുകയും
 ചെയ്തു. ഇതു ശ്രവിച്ച സഭാംഗങ്ങൾ ആഘോഷഭരിതരായി.
 പിന്നീടു് അദ്ദേഹം തന്റെ പുസ്തകങ്ങളെപറ്റി ചർച്ച
 ചെയ്തു് വിമർശനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ അഭിപ്രായ
 ങ്ങളെ സവിസ്തരം ഭയലേശം കൂടാതെ സഭാമണ്ഡപ
 ത്തിനു വെളിയിൽ തിങ്ങിക്കൂടി നിന്നിരുന്ന ജനങ്ങൾ
 സകലരും കേൾക്കുമാറു് നേരിയ സ്വരത്തിൽ പ്രതിപാ
 ദിച്ചു. ആദ്യം ചക്രവർത്തിയെയും സ്ഥാനാപതികളെയും
 നോക്കി ലത്തീൻ ഭാഷയിലും പിന്നീടു തന്റെ സ്വന്ത

ജനങ്ങളെ നോക്കി ജമ്മൻ ഭാഷയിലും അദ്ദേഹം പ്രസംഗിച്ചു. ഇപ്രകാരം സംസാരിക്കുന്ന ഇവൻ സ്വജീവനെ തുണവൽ ഗണിക്കുന്നവനും ഒന്നുകിൽ ജയപ്രഭാവനായോ അല്ലെങ്കിൽ അധോഗതി പ്രാപിക്കേണ്ടവനായോ തീരുന്നവനാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ അപ്പോൾ കണ്ട അനേകം പേർ വിചാരിച്ചു. അദ്ദേഹം സംസാരിച്ച തീർന്നുടൻതന്നെ 'എക്' കോപകലുഷിതനായി എഴുന്നേറ്റു ചക്രവർത്തിയുടെ വിലയേറിയ സമയത്തെ ലൂഥർ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ ശാസിച്ചു, "കാടും പടപ്പും തല്ലി (അതായത് സ്പഷ്ടവും തെളിവും അല്ലാതെ) സംസാരിച്ച നിന്റെ പുസ്തകങ്ങളിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ള വ്യാജവാത്സല്യം പിൻവലിക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്നു പറയുക. നീ പിൻവലിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഫസ്റ്റ് മുതലായവർ വിധിച്ച അതേ ശിക്ഷ ചക്രവർത്തി നിനക്കു വിധിക്കുന്നതിന് നീതന്നെ കാരണക്കാരനായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. തന്റെ ജീവിതത്തിൽ വലിയ ഉത്തരവാദിത്വം നിറഞ്ഞ സമയം ഇതത്രെ എന്നു ലൂഥർ അറിഞ്ഞു, ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞു: "ബഹുമാനപ്പെട്ട ചക്രവർത്തി അവർകൾ നേരേയുള്ള മറുപടി വേണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ അപ്രകാരം മറുപടി പറയാം. പാപ്പായും പൊതുസംഘങ്ങളും പല പ്രാവശ്യം വാക്കുമാറി മുൻപു പറഞ്ഞ സംഗതികളെ പുറകോട്ടു മാറ്റുന്നത് പട്ടാപ്പകൽ പോലെ തെളിവായിരിക്കുന്നതിനാൽ അവയെ മാത്രം എനിക്കു വിശ്വസിക്കുവാൻ വഹിയാ. ദൈവവചനത്തിനും എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കും അടിമപ്പെട്ട മാത്രം എന്റെ പുസ്തകങ്ങളെ ഞാൻ എഴുതി. ആകയാൽ ദൈവവചനത്തിനാലോ സംശയത്തിനു വകയില്ലാത്ത മറുന്യായങ്ങളാലോ മാത്രം ഞാൻ എഴുതിയത് തെറ്റൊന്നും"

തെളിയിച്ചാലല്ലാതെ അതിൽ ഒരു വാക്കെങ്കിലും നിഷേധിക്കുന്നതിനും മററുന്നതിനും ഞാൻ ശക്തിയില്ലാത്തവനായും മനസ്സില്ലാത്തവനായുമിരിക്കുന്നു. മനസ്സാക്കിക്കുവീരോധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ബുദ്ധിഹീനവും മോശവും നാശവുമത്രെ. ദൈവം എനിക്കു സഹായമായിരിക്കട്ടെ. ആമേൻ.”

ഈ ലോകത്തിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിൽ പറയപ്പെട്ട ധീരവാചകങ്ങളോടു ഇതും ചേർക്കാമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് ലൂഥർ വിജയശ്രീലാളിതനായതെന്നു പറയാം. രാജകീയ സംഘത്തിൽനിന്നും ചക്രവർത്തിയുടെ നയത്താലും ഉപായത്താലും മിക്കവാറും സഭയ്ക്കു പുറമെ തള്ളപ്പെട്ടിരുന്ന ലൂഥറിനെ രാജ്യത്തിൽ നിന്നും നാടുകടത്തി അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്ന ഏതൊരാൾക്കും അദ്ദേഹത്തെ കൊന്നുകളയാമെന്നു വിധിച്ചതു നിസ്സാരകാര്യം. ലൂഥറുടെ സ്നേഹിതന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവനെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി തന്നെ ബലാല്ക്കാരമായി പിടിച്ചു വാർട്ട്ബുഗ്ഗ് കോട്ടയിൽ അടച്ചതും നിസ്സാരകാര്യമായി ഗണിക്കാം. എന്നാൽ വോംസ് നഗരത്തിൽ സുവിശേഷത്തിനു ലഭിച്ച വിജയം എല്ലാം കൊണ്ടും അതുല്യമായിരുന്നു.

അദ്ധ്യായം 6

ശാന്തതയും കൊടുങ്കാറ്റും.

“ഞാൻ കേവലം സ്വതന്ത്രൻ എങ്കിലും അധികംപേരെ നേടേണ്ടതിന് ഞാൻ എന്നെത്തന്നെ എല്ലാവർക്കും ദാസനാക്കി”

(ഫ കൊരി. ൯: ൧൯)

വേംസ് രാഷ്ട്രീയ സംഘത്തിൻ മുമ്പാകെ ലൂഥർ ചെയ്ത പ്രസ്താവനയ്ക്കുശേഷം അദ്ദേഹത്തെ ഡ്യൂനാക്കൺ മെന്നു ചക്രവർത്തി വിചാരിച്ചു. അതുമത്രമല്ല, രാജകീയ സംഘത്തിൽ അധികം പേരും റോമാസഭയിൽ ചേർന്നിരുന്നവരാകയാൽ ഫ്രഡറിക് (Frederick) പ്രഭുവിൽനിന്നും ലൂഥർക്ക് വിരറൻബർഗ് നഗരംവരെയും ജീവനോടെ പോകുവാൻ കഴിയുന്ന പത്രികകൊടുക്കുവാൻമാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്നു വിശദമായി. ലൂഥർ വിരറൻബർഗിൽ ചെന്നു ചേർന്നതിനുശേഷം ആർക്കും അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകാമായിരുന്നു. തന്റെ സ്നേഹിതന്മാരിൽ ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. എങ്കിലും ലൂഥറോട് അതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുമോ എന്നു വലിയ സംശയം ഉണ്ടായിരുന്നു. ആകയാൽ അദ്ദേഹം മടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ ഇവർ വേഷംമാറി ഒരു കൂട്ടം ഭടന്മാരെപ്പോലെ കുതിരപ്പുറത്തുകയറി പെട്ടെന്നു അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ച് ബലാജ്ഞാതമായി വണ്ടിയിൽനിന്നും വലിച്ചിറക്കി കാട്ടിനുള്ളിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി വാർട്ട്ബർഗ് കോട്ടയുടെ അകത്തു് ഒളിച്ചുവെച്ചു. ആ കോട്ട അദ്ദേഹം തന്റെ ബാല്യകാലം കഴിച്ചു

ഐസനാക്കിനു സമീപമായിരുന്നു. അവിടെ അദ്ദേഹത്തെ തങ്ങളുടെ ആലോചനപ്രകാരം പ്രയാസത്തോടെ അനുസരിപ്പിച്ചു: പാപ്പായും ചക്രവർത്തിയും വേംസ് നഗരത്തിൽ സുവിശേഷഘോഷണത്തെ ഹനിക്കുവാൻ ചെയ്ത ഉദ്യമം നിഷ്ഫലമായതുപോലെ മാർഗ്ഗവീകരണക്കാരനായ ലൂഥറിന് ജീവഹാനിവരുത്തുവാൻ ചെയ്ത പ്രയത്നങ്ങളും നിഷ്ഫലമായി.

ലൂഥറിനെ ഒളിച്ചുവെച്ചിരുന്ന സ്ഥലം ആരംഭത്തിൽ രഹസ്യമായിരുന്നതിനാൽ ജർമ്മനിഭേശത്തു മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് മനഃക്ലേശം ഉണ്ടായി. ആൽബ്രെക്റ്റ് ഡൂറർ (Albrecht Durer) എന്ന കീർത്തിപ്പെട്ട ചിത്രകാരൻ ഈ സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് തന്റെ ഡയറിയിൽ ഇപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു: “വിശുദ്ധന്മാരായ നിങ്ങളെല്ലാവരും പരിശുദ്ധാത്മശക്തിലഭിച്ച ഈ മനുഷ്യൻ അപ്രത്യക്ഷനായതുമിമിത്തം എന്നോടുകൂടി കണ്ണുനീരൊഴുക്കുവിൻ. ഇദ്ദേഹത്തിനു പകരം മറെറാരാളെ അയയ്ക്കുവാൻ ദൈവത്തോടു അപേക്ഷിക്കുവിൻ.”

റോമാസഭയിലെ പുരോഹിതന്മാർക്ക് ശിരസ്സുപട്ടം എന്നൊരു അടയാളമുണ്ട്. അതിൻപ്രകാരം ശിരസ്സിൻ മധ്യത്തിൽ രോമവും അതോടുകൂടിത്തന്നെ താടിയും മീശയും വളരുന്നതുവരെ ലൂഥർ വാട്ട്ബർഗ് കോട്ടയിൽ ഒളിച്ചിരുന്നു. താടിയും മീശയും വളർത്തിനുശേഷം അരയിൽ വാളം മാർച്ചിൽ സ്വർണ്ണചങ്ങലയുമണിഞ്ഞു ജോജു പ്രഭ എന്ന മരണമത്തോടെ അദ്ദേഹം കാണപ്പെട്ടു. തനിയെയിരിക്കുന്നതു ലൂഥർക്ക് പ്രയാസമായിത്തോന്നി. അതു മാത്രമല്ല, മഠത്തിൽ ഭക്ഷിച്ചു പഴുകിയിട്ടുള്ള സാമാന്യ ഭക്ഷണത്തിനു പകരമായി കൊഴുത്ത രുചികരമായ ആഹാരം ഭക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ മുന്യുണ്ടായിരുന്ന വയ

രണ്ടോവു അധികപ്പെട്ടു. ഏകാന്തതയിൽ ശരീരവേദനയും അധികപ്പെട്ടതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിനു പല പരീക്ഷകൾ ഉണ്ടായി. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പ്രഭാതസന്ധ്യാസമയങ്ങളിൽ കുതിരപ്പറത്തു കയറി വളരെ ദൂരം സഞ്ചരിച്ചെല്ലെ പതിവായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു സ്വപ്നം സുഖമുണ്ടായി. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം നായ്ക്കുളോടുകൂടെ മുയൽവേട്ടയ്ക്കു പോകുമ്പോൾ നായ്ക്കുളാൽ തുരത്തപ്പെട്ട ഒരു മുയൽക്കുട്ടി തനിക്കെതിരായി ഓടിവരുന്നതുകണ്ടു അതിനെ പിടിച്ചു കൊല്ലാതെ തന്റെ വസ്ത്രത്തിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചുകളഞ്ഞു. ശത്രുവിന്റെ കൈകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ട ദൈവത്തിങ്കലേക്കു സങ്കേതത്തിനായി വരുന്ന ഒരു ആത്മാവിന്റെ കാര്യം ഈ സംഗതി അദ്ദേഹത്തെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തി.

ലൂഥർ ജീവനോടികുറിക്കുന്നുവെന്നും സുവിശേഷത്തിനു വേണ്ടി ഇനിയും പല പോരാട്ടങ്ങൾ നടത്തുവാൻ കഴിവുള്ളവനെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളും മിത്രങ്ങളും വേഗത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി. വോംസ് രാജകീയസംഘതീരുമാനം അനുസരിച്ചു താൻ ജനസമുദായത്തിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടവനായാൽ സുവിശേഷസഭയെ പണിയുന്നതത്രെ ഇനിയും തന്റെ മുഖ്യജോലി എന്നും അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു. സാധാരണ ജനങ്ങൾ സത്യസുവിശേഷത്തെ അധികമായി അറിയുക എന്നുള്ളതുമാത്രമായിരുന്നു അതിനുള്ള അടിസ്ഥാനം. ഇതിനായി വീടുകളിൽ വായിക്കത്തക്ക ഒരു പ്രസംഗപുസ്തകം എഴുതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ, പ്രസംഗങ്ങൾ, സുവിശേഷവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഇവ, വളരെ ലളിതമായിരുന്നു. ഈ പ്രസംഗപുസ്തകത്തെക്കാൾ വിശേഷപ്പെട്ട മറ്റൊരു

പുസ്തകം അദ്ദേഹം വോംസ്കോട്ടയിൽവെച്ചു സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കായി ജർമ്മൻഭാഷയിൽ തർജ്ജമ ചെയ്തുകൊടുത്ത പുതിയ നിയമമത്രെ. ഇതുമൂലം ഓരോരുത്തരും താനേ വേദവാക്യംമൂലം ദൈവത്തോടു സംസർഗ്ഗംചെയ്യുവാൻ ലൂഥർ വഴിതെളിച്ചുകൊടുത്തു. ഇതു അദ്ദേഹം മൂന്നുമാസങ്ങൾക്കിടയിൽ ചെയ്തതീർത്തു. പുതിയ നിയമത്തെ നല്ലവണ്ണം തർജ്ജിമചെയ്യുന്നതിന് ശുദ്ധഹൃദയവും, പരിശുദ്ധാത്മപ്രേരണയും, കവിതാസാമർത്ഥ്യവും, ഭാഷാജ്ഞാനവും, ചരിത്രപരിജ്ഞാനവും ആവശ്യമായിരുന്നു. ഈ ഗുണങ്ങളെല്ലാം ലൂഥറിന് ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ലൂഥർ തർജ്ജിമചെയ്ത പുതിയ നിയമം മഹേഷ്വരൻ സെപ്റ്റംബർ മാസത്തിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഈ പ്രതികൾ അച്ചടിച്ചതു എത്രയും എളുപ്പത്തിൽ വിറ്റഴിഞ്ഞു. തൊഴിലാളികൾ, പ്രഭുക്കൾ, സ്ത്രീകൾ, മുതലായ എല്ലാവരും അതു വാങ്ങി വായിച്ചു. വായിക്കുവാൻ ശീലിച്ചിട്ടില്ലാതിരുന്ന ചിലരും ആ പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചു വായന പരിശീലിക്കുവാൻ ഇടയാക്കി.

വോംസ് സംഘം കൂടിയതിനുശേഷം മതനവീകരണം സംബന്ധിച്ച ഉപദേശങ്ങൾ ലൂഥറുടെ പ്രയത്നങ്ങൾ കൂടാതെതന്നെ പ്രബലപ്പെട്ടു. എങ്കിലും അദ്ദേഹം “വർഡുബർഗ്” കോട്ടയിൽ അടയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു നവീകരണവേലയ്ക്കു ഒരു പ്രതിബന്ധമായിരുന്നു. ലൂഥർ പ്രവർത്തിക്കു തിരുന്ന കാലത്തു് മെലാങ്ക്തൻ (Melancthon) അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനം കയ്യേറു. ആകയാൽ സകലരും മെലാങ്ക്തന്റെ നിവാസസ്ഥലമായ വിറ്റെൻബർഗിൽ തങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിരുന്നു. ലൂഥർക്കുണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസയോഗ്യതയും മെലാങ്ക്തൻ എന്നയാളിന് ഉണ്ടാ

യിരുന്നില്ല. ആരംഭം മുതൽ ലൂഥറിനു് അനുകൂലമായിരുന്ന കാൾസ്റ്റാട്ട് (Karlstadt) എന്ന വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ നവീകരണവേലയിൽ നായകത്വം വഹിച്ചു. ഇദ്ദേഹമാകട്ടെ സ്വല്പം ധൃതഗതിക്കാരനായിരുന്നു. മാസ് (Mass) എന്ന ആരാധനയെപ്പറ്റിയും സന്യാസവൃത്തിയെക്കുറിച്ചും ലൂഥറിനുണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായം ഇദ്ദേഹം അറിഞ്ഞയുടൻ, താമസമെന്യേ ബലാജ്ക്കാരമായി പട്ടക്കാരെ പ്രസംഗപീഠത്തിൽനിന്നു ആട്ടിപ്പായിക്കുവാനും, സന്യാസികളെയും കന്യാസ്ത്രീകളെയും തങ്ങളുടെ മഠങ്ങളിൽനിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കുവാനും ആരംഭിച്ചു. മാർഗ്ഗവിമർശകർ അനേകർ എഴുന്നേറ്റു് ദൈവം തങ്ങളോടു മുഖാമുഖമായി സംസാരിച്ചുവെന്നു പറഞ്ഞു് ആലയങ്ങളിലും മഠങ്ങളിലുമുണ്ടായിരുന്ന വിശേഷപ്പെട്ട പല പടങ്ങളെയും അനാവശ്യമായി നശിപ്പിച്ചു. വേദശാസ്ത്രങ്ങളെ നിന്ദിച്ചു് പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ, തിരുവചനപ്രസംഗങ്ങൾ, ശിശുസ്നാനം മുതലായവ പ്രയോജനകരമല്ലെന്നു ശരിച്ചു. തിരുവത്താഴത്തിലെ ഇരുപദാത്മങ്ങളും സഭാഗങ്ങൾക്കു നൽകുക, പാവപ്പെട്ടവരുടെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ചട്ടങ്ങൾ ഏല്പെടുത്തുക, അവർക്കു കടംകൊടുത്തു സഹായിക്കുക, പട്ടക്കാർക്കു പൊതുഭണ്ഡാരത്തിൽനിന്നു ശമ്പളം കൊടുക്കുക, മുതലായവ ആവശ്യമാണെന്നു് ലൂഥർ തന്റെ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ വിശദീകരിച്ചിരുന്നു. ഇവയെല്ലാം കാൾസ്റ്റാട്ട്, മെലാങ്ഗ്തൻ (Karlstadt, Melancthon) എന്നിവരുടെ ആലോചനപ്രകാരം നഗരസഭാഗങ്ങൾ നിർവഹിച്ചു. എങ്കിലും ദേശാധികാരിയായ ഫ്രഡറിക്ക (Frederick) പ്രഭുവിന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ അപ്രകാരം ചെയ്തതു് തെറ്റായിരുന്നു. സൽപ്രവൃത്തികൾക്കു് തന്നെയും വിവേകശൂന്യതയാൽ ധ്വാനിതമാകാൻ

ഇടയുണ്ടല്ലോ. വിററൻബർഗ്ഗ് നഗരസംഘാംഗങ്ങൾ ഇതി-
 നാൽ ഭേദപ്പെട്ട് ഉടനെ അവിടെ ചെന്നു ഹാജരാകണ-
 മെന്ന് ലൂഥറിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. വിററൻബർഗ്ഗിൽ
 നടന്ന സഭാനവീകരണം സുവിശേഷാനുസരണമായി നട-
 ന്നില്ല എന്നു ലൂഥർ അറിഞ്ഞയുടൻ താൻ രാജകീയശാപ-
 ത്താൽ കൊല്ലപ്പെടേണ്ടവനായിരുന്നിട്ടും അധൈര്യപ്പെ-
 ടാതെ ഉടൻതന്നെ ആ സ്ഥലത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടു. തനിക്ക്
 മുന്നറിയിപ്പു നൽകിയിരുന്ന നിയമപണ്ഡിതന് അദ്ദേ-
 ഹം വഴിയിൽവെച്ച് എഴുതിയ കത്തു മറെറല്ലാ കത്തുക-
 ളേക്കാളും വിലയേറിയതും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന
 വിശ്വാസസ്ഥൈര്യത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതുമായിരുന്നു.
 ഈ കത്തുലഭിച്ച നിയമജ്ഞൻ തൃപ്തിപ്പെട്ട ലൂഥറിനെ
 സംരക്ഷിക്കുവാൻ വീണ്ടും പ്രവർത്തിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 മഹാമനസ്സുതയെ കാണിക്കുന്നു. ഈ കാലത്തു ചക്രവർത്തി-
 യുടെ രാജ്യവിഷയമായി പല കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കേ-
 ണ്ടിയിരുന്നതിനാൽ ലൂഥറുടെ നടപടികളെ സൂക്ഷിക്കു-
 വാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സമയമില്ലായിരുന്നു. ലൂഥറുടെ വര-
 വ് വിററൻബർഗ്ഗ് നഗരത്തിലെ നവീകരണത്തിനു
 വളരെ അനുക്രമമായിരുന്നു. നവീകരണം എന്നു പറയു-
 ന്നതു് മേലുള്ളവരുടെ അധികാരങ്ങളെ മാറ്റിമറിയ്ക്കുന്ന
 തല്ലെന്നും പ്രത്യേക, ആ അധികാരങ്ങൾക്കു കീഴ്പ്പെട്ടിരി-
 ക്കുന്നതാണെന്നും ലൂഥറുടെ ശത്രുക്കൾക്കു് മനസ്സിലായി.
 ഇതുവരെയും ഈ വേല സുവിശേഷ ഉപദേശത്തിന്റെ
 സ്വഭാവത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ഇപ്പോഴാ അതു
 പ്രബോധനത്തിനടുത്ത പ്രയോഗമാക്കി സഭാകാര്യങ്ങളെ
 ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതാണെന്നു സ്പഷ്ടമായി.

അദ്ധ്യായം 7

സുവിശേഷ സഭാസ്ഥാപനയത്നം

“അപ്പോസ്തോസു ആർ? പൌലോസു ആർ? തങ്ങൾക്കു കർത്താവു നൽകിയതുപോലെ നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചാൻ കാരണമായിത്തീർന്നു ശുശ്രൂഷക്കാരത്രെ. ഞാൻ നട്ടു, അപ്പോസ്തോസു നന്നാക്കി. ദൈവമത്രേ വളരുമാറാക്കിയതു്”. ൧ കൊരി. ൩: ൫, ൯.

ലൂഥർ വിറൈൻബർഗിൽ വന്നയുടനെ നഗരാലയത്തിൽ ഒരാഴ്ചയോളം അനുദിനം പ്രസംഗിച്ചു. ആലയത്തിൽ ജനങ്ങൾ തിങ്ങിക്കൂടിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ മുഖ്യകാര്യം എന്തെന്നാൽ “സുവിശേഷം ന്യായപ്രമാണത്തെപ്പോലെ ഒരു വിലക്കല്ല. അതു ന്യായപ്രമാണത്തിൽ നിന്നു നമുക്കു നൽകുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യമത്രെ. ഏതു പുതിയ കാര്യവും ആപത്തില്ലാതെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണമെങ്കിൽ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കു് അതിനെപ്പറ്റി നല്ല അറിവുണ്ടാകണം. നടക്കുമ്പോൾ കാലിടറിവീഴുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾ അവയവബലം പ്രാപിച്ചു പ്രവർത്തനശക്തരാകുന്നതുവരെയും കാത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ അജ്ഞാനികൾ ജ്ഞാനപരിശീലനം ചെയ്തു സാമത്വമുള്ളവരാകുന്നതുവരെയും മറ്റുള്ളവർ അവരെ സഹിക്കയും അവർക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കയും വേണം” എന്നായിരുന്നു. കാൾ സ്റ്റാട്ട് (Karlstadt) മുതലായ അഹങ്കാരബുദ്ധികളെപ്പോലെ വലിയശബ്ദത്തിൽ നിഷ്ഠൂരമായി സംസാരിക്കാതെ ശാന്തമായും തെളിവായും ലൂഥർ സംസാരിച്ചതിനാൽ പൊതുജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്നിധിയിലേക്കു വരാൻ ആകർഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.

സ്നേഹമില്ലാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യം സാക്ഷാൽ സ്വാതന്ത്ര്യമല്ല. സ്നേഹമില്ലാത്തവിശ്വാസം പ്രഭയില്ലാത്ത വിളക്കുപോലെയാണ്. പ്രസംഗിക്കുന്നതിനും എഴുതുന്നതിനും മാത്രം തന്നെ അധികാരമുണ്ടെന്നല്ലാതെ, ഏതുമനുഷ്യനെയും ബലാല്ക്കാരമായി നിർബന്ധിക്കുവാൻ അധികാരമില്ല; തക്കങ്ങളും വഴക്കുകളും ഉണ്ടാക്കി ബലാല്ക്കാരം ചെയ്യുന്നത് പിശാചിന് ഇടംകൊടുക്കുന്നതത്രെ.” ലൂഥർ ഇപ്രകാരം പ്രസംഗിച്ചു് റൊഴ്സ്തൗകം ആ പട്ടണത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ബഹളങ്ങളെ ശമിപ്പിച്ചു. കാൾസ്റ്റാട്ട് (Karlstadt) അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളും സ്വപ്നം ശാന്തരായി.

തന്റെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു ചിതമായ ന്യായങ്ങൾ ലൂഥർ കുറേയ്ക്കേയായി പ്രായോഗികമാക്കുവാൻ തുടങ്ങി. റോമാസഭയെയും പാപ്പാമാർഗ്ഗത്തെയും എതിർത്തു പോരാടിയതിനെക്കാൾ അധികമായി, അതിനുശേഷം സുവിശേഷസഭയ്ക്കായി ഇടവിടാതെ ശാന്തമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തവേല കൂടുതൽ വിശിഷ്ടമായിരുന്നു. സുവിശേഷാനുസരണമായ സഭയാണ് ആവശ്യമെന്നു അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി, പെട്ടെന്നു് അതു സാധിക്കാത്ത കാര്യമെന്നു കണ്ടു് മുന്മുഖം സഭയിലെ ആരാധനക്രമങ്ങളെ പുതിയ വിശ്വാസത്തിനുതക്കുന്നവിധം അദ്ദേഹം ഭേദപ്പെടുത്തി. പഴയക്രമങ്ങളെ മിക്കവാറും വെച്ചുകൊണ്ടു് സുവിശേഷത്തിനെതിരില്ലാത്തതും തെറ്റായ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു് ഇടംകൊടുക്കാത്തതുമായ ഭാഗങ്ങൾ ക്രമേണ ഉൾപ്പെടുത്തി. ഇപ്രകാരം ആരാധനക്രമം മുഴുവനും തയ്യാറാക്കുന്നതിനു മൂന്നുവർഷങ്ങളോളംവേണ്ടിവന്നു.

ഫ്രഡറിക്ക് പ്രഭു മരിച്ചശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 സഹോദരൻ ജാൺ പ്രഭു (Elector John) സിംഹാസനാരൂ
 ഡനായി. ഇദ്ദേഹം പരസ്യമായി സുവിശേഷസത്യങ്ങ
 ുളിൽ താല്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതിനാൽ ലൂഥറിന്റെ
 പുതിയ ആരാധനക്രമം അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന
 തിന്നു് വേണ്ട ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകി. സുവിശേഷസഭ
 കൾക്കു പിൻകാലത്തു് മാർഗ്ഗദർശകമായി പ്രശോഭിച്ച
 തന്റെ ആരാധനക്രമത്തെ മെട്രൻ-ാം വർഷം അദ്ദേഹം
 പ്രചരിപ്പിച്ചു. ലൂഥർ ക്രൈസ്തവസഭയ്ക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള
 മറ്റൊരു ഭാനമാണിതു്. വിറൊൻബർഗിൽ ലൂഥർ
 ഏല്പിട്ടുത്തിയ പുതിയ ആരാധനക്രമം 'സുവിശേഷത്തിനു
 യോജിച്ചതായിരുന്നതിനാൽ വേഗത്തിൽ എല്ലാവരായും
 അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. ആ പുസ്തകത്തിന്റെ മുഖവുരയിൽ
 ലൂഥർ, എല്ലായിടത്തും ആരാധനക്രമം ഒരേമാതിരി ആയി
 രിക്കേണം എന്നു റോമാസഭ കല്പിച്ച പ്രമാണം അബലം
 എന്നു കാണിച്ചു്, ആർക്കു് തന്റെ ക്രിസ്തീയ സ്വാതന്ത്ര്യം
 ഉപയോഗിച്ചു് ഇതിനെ എത്രത്തോളം, എവിടെയും,
 എത്രകാലത്തേക്കും ഉപയോഗിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കു
 നുവോ അപ്രകാരം ചെയ്യാം എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

റോമാസഭയിലെ ആരാധനക്രമം പട്ടക്കാർക്കല്ലാതെ
 സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകാത്ത ലത്തീൻ ഭാഷ
 യിൽ എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നു. സഭാംഗങ്ങളും ദൈവവേല
 ചെയ്യേണമെന്നുള്ളതു ലൂഥരുടെ അഭിപ്രായമായിരുന്നതി
 നാൽ, അതും മനസ്സിലാകാത്ത ലത്തീൻഭാഷയെ മാറ്റി
 ഓരോരുത്തരും താന്താങ്ങളുടെ മാതൃഭാഷ ഉപയോഗിക്കു
 തക്കവണ്ണം ഏല്പാടുകൾ ചെയ്തു. ദൈവത്തിന്നും മനു
 ഷ്യർക്കും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധത്തിൽ ഭാഷ ഒരു പ്രതിബ

സ്ഥമായിരിക്കാൻ പാടില്ലെന്നുള്ളതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായമായിരുന്നു.

‘മാസ’ എന്ന ആരാധനയിൽ സംബന്ധിക്കുന്നത് ദൈവത്തെ കൃപാപൂർണ്ണനാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു് സഭക്കാർ ചെയ്യുന്ന ഒരു സൽകൃത്യമായി കരുതപ്പെട്ടിരുന്നു. ലൂഥറോ, കൃപയുള്ള ദൈവം ഏപ്പോഴും നമ്മോടുകൂടെയിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ള തത്വം അഭിസ്ഥാനമാക്കി തന്റെ പുസ്തകം നിർമ്മിച്ചു. ഇതിനാൽ അദ്ദേഹം ഏല്പെട്ടത്തിയ ആരാധനക്രമത്തിൽ വിശ്വാസത്തിനും സ്നേഹത്തിനും മുഖ്യസ്ഥാനം നൽകിയിരിക്കുന്നു. നാം മോക്ഷലബ്ധിക്കായല്ല ദേവാലയത്തിൽ പോകുന്നത്. പ്രത്യുത, ദൈവത്തെ ഭജിച്ചു് ആരാധിക്കുന്നതിനും അവനോടു നമ്മുടെ പാപങ്ങളെ ഏറ്റുപറയുന്നതിനും, വിശ്വാസത്തിലും, ദൈവവചനവിജ്ഞാനത്തിലും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നതിനും, പ്രാർത്ഥനകളാലും, സങ്കീർത്തനങ്ങളാലും, ഗീതങ്ങളാലും അവനെ സ്തുതിച്ചു അവനു നന്ദി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും ആണെന്നുള്ളതത്രെ ലൂഥറിന്റെ അഭിപ്രായം. പട്ടക്കാരുന്റെ പ്രസംഗവും സഭയുടെ കീർത്തനങ്ങളും ദൈവാരാധനയിൽ മുഖ്യകാര്യങ്ങളായി ലൂഥർക്കുതോന്നി. പ്രസംഗത്താൽ ക്രിസ്തു നമ്മുടെ അടുക്കൽ വരികയും നാം അവന്റെ അടുക്കലേക്കു ആനയിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. പട്ടക്കാർ മാത്രമേ ദൈവവേല ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പദവി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നു പറയുന്ന റോമാ സഭയുടെ നിയമത്തിനു എതിരായി സഭാംഗങ്ങളും ആരാധനയിൽ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ പ്രാപ്തിയും അവകാശവും ഉള്ളവരാണെന്നു ലൂഥർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ആരാധന മുഴുവനും ദൈവത്തിനു അർപ്പിക്കുന്ന ഒരു സ്നേഹമായിരിക്കുവാൻ താൻ ആഗ്രഹിച്ചു. അദ്ദേഹം മാതൃഭാഷയിൽ ജ്ഞാനകീ

ത്തനങ്ങൾ തർജ്ജിമചെയ്തു. ലൂഥർ ഒരു കീർത്തിപ്പെട്ട
 പാട്ടുകാരനും കവിയുമായിരുന്നതിനാൽ സംഗീതം മനു-
 ഷ്യരെ വശീകരിക്കുന്നതിന് ശക്തിയുള്ളതെന്നറിഞ്ഞി-
 രുന്നു. മാതൃഭാഷയിൽ കീർത്തനങ്ങൾ ചമയ്ക്കുവാൻ പ്രയ-
 ത്നിച്ചു എങ്കിലും ലൂഥറിന് മാതൃകയ്ക്കായി ഹൃദ്യമായ
 രാഗങ്ങൾ ലഭിച്ചില്ല. അക്കാലത്തു നടപ്പിലിരുന്ന പാട്ടു-
 കൾ ആരാധനയിൽ ബാഹ്യമായ ചടങ്ങുകൾക്കും ആരാധ-
 നകൾക്കും വിധേയമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവിടെ
 ഒരു അത്ഭുതത്തെ നടന്നു എന്നു പറയാം. െ വയ-
 സ്സുള്ള സന്യാസിയും വേദശാസ്ത്രജ്ഞനുമായ ലൂഥർ പൊട്ടു-
 ന്നനവെ ഒരു കവിയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. ഇതിനു മുൻപ്
 യാതൊരു കവിയും പാടിയിട്ടില്ലാത്ത കീർത്തിപ്പെട്ട കവിത-
 കൾ പാടിയതിനാൽ ജർമ്മനിഭാഗത്തിൽ കാണപ്പെട്ട
 എല്ലാ കവികളെക്കാളും കീർത്തിയുള്ളവനായിത്തീർന്നു.
 മഹാമാണ്ടു ലൂഥറിന്റെ മതത്തിനുവേണ്ടി രണ്ടു
 രക്തസാക്ഷികളെ അഗ്നിയിൽ ദഹിപ്പിച്ചു. എന്നുള്ള
 വർത്തമാനം ശ്രവിച്ച ഉടനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ
 നിന്നും ജ്ഞാനകീർത്തനങ്ങൾ തുറന്നുവിട്ട ജലപ്രവാഹം
 പോലെ ഒഴുകുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇദ്ദേഹം രചിച്ച ആരാ-
 ധന കീർത്തനങ്ങളിൽ ചിലതു തമിഴിലും തർജ്ജിമ ചെയ്തി-
 ട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ൨൧ പാട്ടുകൾ തരങ്കപാടി ജ്ഞാനകീ-
 ര്ത്തനമാലയിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

നാം ലൂഥറിനുവേണ്ടി ദൈവത്തെ സ്തോത്രം ചെയ്യുന്ന-
 തിന് ഇതു മതിയായ കാരണമത്രെ. ഗീതങ്ങളെ രചിച്ചു-
 യടൻ തന്നെ അവയ്ക്കേറ്റവും പററിയ രാഗങ്ങളും
 സൃഷ്ടിച്ചു. ഇപ്രകാരം ലൂഥറിന്റെ പരിശ്രമത്താൽ
 സഭാംഗങ്ങൾ സുവിശേഷത്തിനു യോജിച്ചവിധത്തിൽ
 ദൈവാരാധന ചെയ്യാൻ കഴിവുള്ളവരായിത്തീർന്നു.

ആരാധനയുടെ മറുഭാഗങ്ങളായ ജ്ഞാനസ്നാനം, വിവാഹം മുതലായ സക്രമെന്റുകൾക്കും ലൂഥർ സുവിശേഷത്തിനനുയോജ്യമായ രീതികൾ ചമച്ചു. ലൂഥറുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ച സ്ഥലങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന സന്യാസിമഠങ്ങൾ ആളില്ലാത്തതായിത്തീർന്നു. ഈ മഠങ്ങളെ വിട്ടുവന്ന സന്യാസികളെ ഗൃഹജീവിതത്തിൽ ആക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും അവർക്കുവേണ്ടിയ വേദപരിജ്ഞാനം നൽകുന്നതിനും പുതിയ ക്രമീകരണത്തിനനുസരണമായി അവരുടെ മേൽ കൈവച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചു പട്ടക്കാരായി നിയമിക്കുന്നതിനും ലൂഥർ അനുഭവിച്ച പ്രയാസങ്ങൾ കുറച്ചൊന്നു മല്ല.

സുവിശേഷസഭയ്ക്കു പ്രസംഗപുസ്തകവും ജ്ഞാനകീർത്തനങ്ങളും എത്രത്തോളം ആവശ്യമായിരുന്നുവോ അത്രത്തോളംതന്നെ സുവിശേഷാനുസരണം ജീവിക്കുന്ന സഭാംഗങ്ങളും ആവശ്യമായിരുന്നു. പട്ടക്കാരുടെ ഉപജീവനത്തിനായി സഭകൾ പണം ശേഖരിച്ചു അവരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമുള്ള പട്ടക്കാരുടെ ഗാർഹികജീവിതം സഭാംഗങ്ങൾക്കു ഉത്തമമാകുകയായിരുന്നു. അചിരേണ സുവിശേഷ സഭകൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലും സ്ഥാപിതമായി. പഴയ ഭൂമി നടപടികൾ മാറിപ്പോയി. ദൈവാരാധനയിൽ പാടുകൾക്കും പ്രസംഗത്തിനും ഒരു മുഖ്യസ്ഥാനം ലഭിച്ചു. തിരുവത്താഴത്തിൽ സഭാംഗങ്ങൾക്കു ഇരുപദാത്മങ്ങളും ലഭ്യമായി. ഇപ്രകാരം പട്ടണങ്ങളിൽ ക്രമീകരിക്കപ്പെട്ട സഭകൾ ഏറ്റെടുത്തിയശേഷം ലൂഥർ ഗ്രാമങ്ങളിലും ഇപ്രകാരമുള്ള സഭകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ യത്നിച്ചു. ഇതിനായി അദ്ദേഹം ഫ്രൈമുത് മുതൽ ഫ്രൈൻ വരെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട

ഏതാനും ചില സ്നേഹിതന്മാരോടുകൂടി ഗ്രാമങ്ങളിൽ ചുറ്റി സഞ്ചരിച്ചു പല സഭകളെയും സന്ദർശിച്ചു. ഇദ്ദേഹം പോയസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം സഭയിലുള്ള കുഴപ്പങ്ങളെയും സഭക്കാരുടെ അറിവില്ലായ്മയെയും ദേവാലയങ്ങളുടെയും പള്ളിശ്രാമങ്ങളുടെയും വിജനസ്ഥിതിയെയും പട്ടക്കാർ മുഡതയിലും ഭമ്മാർഗ്ഗത്തിലും മുഴുകി വീണ്ടുവിചാരമില്ലാത്തവരായിരിക്കുന്നതിനെയും കണ്ടു. അനേക ദേവാലയങ്ങളിൽ ശുശ്രൂഷസമയത്തു പ്രസംഗങ്ങൾപ്പോലുമില്ലായിരുന്നു. കത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥനപോലും ചൊല്ലുന്നതിനു പരിചയമില്ലാത്ത ഒരാൾ ഭൂതങ്ങളെ പുറത്താക്കുന്നതിൽ കീർത്തിപ്പെട്ടവനായിരുന്നു. മദ്യപാനം നിമിത്തം അടിക്കടി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആപത്തുകൾ അധികമായിരുന്നു. പൊതുജനങ്ങൾ പാപ്പായെയും ലൂഥറെയും കൂടെ നിന്ദിച്ചു. ഈ കുഴപ്പങ്ങൾ പരിഹരിച്ച് ക്രമീകരിക്കുന്നതിന് പൊതുജനങ്ങളെ വശപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരുന്നു. ലൂഥർ തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന വരങ്ങളെയും ബലത്തേയും വിശ്വാസത്തെയും ഉപയോഗിച്ച് ഇവയൊക്കെയും ചെയ്ത ഒരു കടിയാനവനു വിശ്വാസപ്രമാണം പരിപിച്ചുകൊടുക്കുമ്പോൾ “സർവ്വ ശക്തിയുള്ള പിതാവായ ദൈവത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു” എന്നുള്ളതിന്റെ അർത്ഥമെന്തെന്ന് അവനോട് ചോദിച്ചു. അവൻ കോപത്തോടെ “എനിക്കു അറിയാൻ പാടില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു. ലൂഥർ അവനോട്, “സ്നേഹിതാ, ദൈവത്തിന്റെ ശക്തിയോ, സർവ്വവല്ലഭത്വമോ ഇന്നതെന്ന് എനിക്കും മറെറാരു ജ്ഞാനിക്കും അറിവാൻ പാടില്ല; എങ്കിലും ദൈവം നിനക്കും നിന്റെ പുത്രകളുമാദികൾക്കും വന്നു സംഭവിക്കാവുന്ന എല്ലാ ആപത്തുകളിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറുന്നതിന് നിന്നെ സഹായിക്കുവാൻ മനസ്സും ജ്ഞാനവും

ശക്തിയുമുള്ള പരമപിതാവെന്ന് നീ വിശ്വസിച്ചാൽ മതി” എന്നു പറഞ്ഞു. ബ്രഹ്മാണയമായ സൂര്യൻ ഒരു ചെറിയ ജലബിന്ദുവിലും പ്രതിബിംബിക്കുന്നതുപോലെ ലൂഥറുടെ വലിയ ജ്ഞാന അനുഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ എളിയ സംഭാഷണങ്ങളിലും വാളങ്ങിയിരുന്നു.

സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് ദൈവികവും ലൗകികവുമായ അറിവു നൽകുക എന്നതത്രെ ലൂഥർ ചെയ്ത മഹാ പ്രവൃത്തികളിൽ ഒന്ന്. ഇതിനേക്കാൾ അദ്ദേഹം പൈതങ്ങൾക്കുചെയ്ത സഹായം മുഖ്യമത്രെ. അക്കാലത്തു സഭാഗങ്ങൾക്കു മാർഗ്ഗരൂപദേശം സ്വപ്നമായെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. സഭക്കാർ കമ്പസാരത്തിനു വരുമ്പോൾ ചില ഭക്തിയുള്ള പട്ടക്കാർ സ്വപ്നമായ ഉപദേശം നൽകിവന്നിരുന്നു. സാധാരണയാധി കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥനയെയും, പത്തു കല്പനകളെയും, വിശ്വാസപ്രമാണത്തെയും, “നന്മ നിറഞ്ഞ മറിയമേ” എന്നു ആരംഭിക്കുന്ന പ്രിയ മന്ത്രത്തെയും മനഃപാഠമായി പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇതു പാപ ഏറ്റുപറച്ചിലിനായി വരുന്ന മുതിർന്നവർക്കുമാത്രം ലഭിച്ച ഒരു പദവിയത്രെ. ലൂഥറും റോമാസഭയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഇപ്രകാരം പഠിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. സഭക്കാർ തങ്ങളുടെ എല്ലാപാപങ്ങളെയും പട്ടക്കാരനോടു ഏറ്റു പറയണമെന്നുള്ള നിബന്ധനയായ പഴക്കത്തെ സുവിശേഷത്തിനനുയോജ്യമായി ലൂഥർ മാറ്റിയതിനാൽ ഈ ഉപദേശവും നീങ്ങിപ്പോകത്തക്ക നിലയിൽ ഇരുന്നിരുന്നു. ഇതു ലൂഥറിന്റെ മനസ്സിൽ വളരെ വ്യസനം ഉളവാക്കി. മുതിർന്നവർക്കു ഉപദേശം കൊടുത്തശേഷം സമയമുള്ളപ്പോൾ ഓരോ പട്ടക്കാരനും ലളിതഭാഷയിൽ ക്രിസ്തുമാർഗ്ഗ അറിവു പൈതങ്ങൾക്കു കൊടുക്കണമെന്നു ലൂഥർ വേണ്ട ചട്ടംകെട്ടുകൾ ചെയ്തു. ‘തൊട്ടിലിലെ പാപനം മുടലവരെ’

എന്നുള്ളതിന്റെ അർത്ഥം ആ കാലത്തു ലൂഥർ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം ബാലനായിരിക്കുമ്പോൾ അല്പാപകന്മാരിൽനിന്നും സഹിച്ച കഷ്ടതകൾ ഓർമ്മിച്ച പ്രസംഗങ്ങളെയും, ചെറു പുസ്തകങ്ങളെയും, ആദി പാഠങ്ങളെയും, ചോദ്യോത്തരമായി പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു നവീന മാതൃക കൈക്കൊണ്ടു. ലൂഥറിന്റെ ഉപദേശകശക്തി ഇവയിൽ അതിശയനീയമാവണം വിളങ്ങിയിരുന്നു.

“പൈതലിന്റെ ഗുരു പൈതൽ തന്നെ” എന്നുള്ള പഴമൊഴി അനുസരിച്ചു അദ്ദേഹം ചെറുപ്പം വർഷത്തിൽ ചോദ്യോത്തര പ്രസംഗങ്ങളെ തയ്യാറാക്കി. അടുത്തവർഷം പട്ടക്കാരുടെ ഉപയോഗത്തിനായി അതിനെ അച്ചുടിപ്പിച്ചു. ഇതത്രെ ലൂഥർ രചിച്ച മഹാജ്ഞാനോപദേശം. അതേസമയത്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലൂഥരുടെ “ലഘുജ്ഞാനോപദേശം” അധികം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനാൽ പലക്കും ലൂഥറിന്റെ മഹാജ്ഞാനോപദേശം അറിവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും അതു “ക്രൈസ്തവർക്കു ലഭിച്ച വിപരീതമതിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത മുത്തുകളിൽ ഒന്നത്രെ. ലൂഥർ രചിച്ച മറ്റൊരല്ലാ പുസ്തകങ്ങളെയുംകാൾ ഇതിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്ഞാനശക്തി തെളിവാകാണുന്നത്. ഇതു നാം വായിക്കുന്നത് വളരെ പ്രയോജനകരമായിരിക്കും.

ലൂഥർ തന്റെ മഹാജ്ഞാനോപദേശത്തിൽ, “നിന്റെ അപ്പനെയും അമ്മയെയും ബഹുമാനിക്ക” എന്നുള്ള കർത്തൃ കല്പനയെ വിവരിക്കുമ്പോൾ ഇൻഡ്യയെക്കുറിച്ചു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ദൈവവേലക്കാരായ നമ്മുടെ ആത്മീയപിതാക്കളെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് “അവർ നമ്മുടെ പിതാക്കന്മാരായിരിക്ക

നന്തിനാൽ മറെറല്ലാവരെയുംകാൾ ബഹുമാനത്തിന് അർഹതയുള്ളവർ എന്നത്രെ. ക്രിസ്ത്യാനികളായി ജീവിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന എല്ലാവരും ആത്മീയ ശുശ്രൂഷക്കാരെ വളരെ മടക്കു് ബഹുമാനത്തിന് അർഹതയുള്ളവർ എന്നു നിനച്ചു് അവർക്കു നന്മചെയ്കയും അവരെ പോഷിപ്പിച്ചു അവരുടെ കുറവുകളെ പരിഹരിക്കയും ചെയ്യാൻ ദൈവസന്നിധിയിൽ കടപ്പെട്ടവരാണ്. ദൈവഹിതത്തെയും കല്പനകളെയും ലാക്കാക്കുന്നവർ എല്ലാവരും തങ്ങളുടെ ലൌകികരും ആത്മീയരുമായ പിതാക്കന്മാരെ ബഹുമാനിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കും അപരിമിതമായ ഫലം കിട്ടുമെന്നു വാഗ്ദത്തം ലഭിച്ചവരായിരിക്കുന്നു. ഇതു നമ്മെ ഉത്സാഹഭരിതരാക്കി ബഹുമാനത്തിനായോജ്യരായവരെ സ്നേഹിക്കുന്നതിനാൽ ലഭിക്കുന്ന സന്തോഷത്താൽ ഇളകപ്പെട്ട മനസ്സിനെ നമുക്കു് പ്രദാനം ചെയ്തു് നാം നമ്മുടെ കരങ്ങൾ ഉയർത്തി മേല്പറഞ്ഞ വാഗ്ദത്തം നമുക്കു നൽകിയ ദൈവത്തെ ആഹ്ലാദത്തോടെ സ്നേഹം ചെയ്യാൻ ഇൻഡ്യയുടെ അററത്തോളം പോയി സുവിശേഷ വേല ചെയ്യാൻ നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കേണ്ടതത്രെ.”

ഇൻഡ്യയെ ബഹുദൂരത്തിലുള്ള ഒരു ദേശമായും അവിടെചെന്നെത്തുന്നതിനുള്ള പ്രയാണത്തെ വളരെ വിഷമം നിറഞ്ഞതായും ലൂഥർ വിചാരിച്ചിരുന്നു. സഭാംഗങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പട്ടക്കാരനെ ഒരു സ്ഥാനത്തിൽവെച്ചു് അവരെ ബഹുമാനിക്കുന്ന അവകാശം ഒരു മേന്മയായി വിചാരിച്ചു. അതിനായി ഇൻഡ്യയിലേക്കു പോകുമ്പോൾ നേരിടുന്ന പ്രയാസങ്ങൾക്കൊത്തവണ്ണമുള്ള ത്യാഗങ്ങളെ സന്തോഷത്തോടെ ചെയ്യേണമെന്നു അദ്ദേഹം പറയുന്നു അതേ

സമയത്തിൽ തന്റെ ലഘുജ്ഞാനോപദേശങ്ങളും അദ്ദേഹം എഴുതി. ആരംഭത്തിൽ ഒറ്റയൊറ്റ "പ്രബ്ലം" വാക്യങ്ങളായിരുന്ന പുസ്തകം ചില ഉപദേശങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു വിപുലമാക്കി. "മെറൻ-മാണ്ട" മേയ് മാസത്തിൽ ഒരു പുസ്തകമാക്കി അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു. ജൂൺ മാസത്തിനകം മൂന്നു പതിപ്പുകൾ അച്ചടിപ്പിച്ചു. അതു മുഴുവനും ചെലവായി. ഈ പുസ്തകം വാങ്ങിച്ചവർ അതു കീറിപ്പോകുന്നതുവരെ ആശയോടെ വീണ്ടും വീണ്ടും വായിച്ചു. മൂന്നാംപതിപ്പിന്റെ കീറിയ ഒരു ഒറ്റപ്രതിമാത്രം ഇന്നേയോളം സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നു. ഈ ചെറുപുസ്തകത്തിൽ വളരെ ഗാഢമായ സത്യങ്ങൾ ശുദ്ധമായും തെളിവുമായും കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ലൂഥർ തന്റെ വേദശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യത്തെയോ വൈദിക ജ്ഞാനത്തെയോ അതിൽ കാണിക്കാതെ വേദത്തിന്റെ ഉൾപ്പെരുപ്പമായ സുവിശേഷ ഭൂതിനെ ശുദ്ധമായും സുലഭമായും പാമരന്മാർപോലും മനസ്സിലാക്കത്തക്കവണ്ണം ലളിതഭാഷയിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചു കാണിച്ചു. ലൂഥർ എഴുതിയ മറെറല്ലാ പുസ്തകങ്ങളെയുംകാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ "ലഘുജ്ഞാനോപദേശം" എന്ന പുസ്തകം സകല സുവിശേഷ ലൂഥറൻ സഭകൾക്കും പൊതുസ്വത്തായിത്തീർന്നു. അനേക സുവിശേഷസഭകളുടെ ഉപദേശങ്ങൾക്കും ആഹാരമായിരിക്കുന്ന "ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷ്യോ" (Institutis) എന്ന പുസ്തകത്തെയും ലൂഥറിന്റെ ലഘുജ്ഞാനോപദേശത്തെ ആധാരമാക്കിത്തന്നെ കാൽവിൻ (Calvin) എഴുതി. ഓരോരോ നാടുകളിൽ സുഗമമായി അഭിവൃദ്ധിപ്രാപിച്ച പല പല സുവിശേഷ ലൂഥറൻ സഭകൾ ഒരു ആത്മാവിൽ ഐക്യത്തെ കാത്തുകൊള്ളുവാൻ ലൂഥറിന്റെ "ലഘുജ്ഞാനോപദേശം" മന്ത്ര മുഖ്യസ്ഥായിയായിരിക്കുന്നത്.

അദ്ധ്യായം 8

ബാഹ്യമായും അഭ്യന്തരമായും നേരിട്ട പരീക്ഷകൾ.

“നാം അനേകം കഷ്ടങ്ങളിൽകൂടി ദൈവരാജ്യത്തിൽ കടക്കേണ്ടതാകുന്നു”. (അ. പ്ര. ഫർ: ൨൨)

യൂറോപ്പിൽ ഒരു പുതിയ സ്വതന്ത്ര സഭ ബലബന്ധമെന്നും കൂടാതെ താനേ ഉണ്ടായി. അതു് റോമാസഭയിൽനിന്നു ചേർപെട്ട അനേക ജാതികളെ തന്നിൽ ഉൾക്കൊണ്ടു. ഇതിനു വഴികാട്ടിയ ആൾ പാപ്പായും ചക്രവർത്തിയും ശപിച്ചു തള്ളിക്കളഞ്ഞ ലൂഥറത്രെ. കാലവും ഇതിനു യോജിച്ചതായിരുന്നു. എങ്കിലും മാർഗ്ഗഭ്രമങ്ങളിൽനിന്നു് ഒരു നവീനലോകത്തെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ലൂഥറല്ലാതെ മറ്റാരും അക്കാലത്തു ഉണ്ടായിരുന്നതായി നാം അറിയുന്നില്ല. ലൂഥർ റോമാസഭയാൽ ശപിക്കപ്പെട്ടു്, രാജ്യാധികാരികളാൽ ഭ്രഷ്ടനാക്കപ്പെട്ടു തള്ളിക്കളഞ്ഞ കല്ലുപോലെ കാണപ്പെട്ടിട്ടും നവീകരണ പ്രയത്നങ്ങൾ ആ കല്ലിന്മേൽ തട്ടി ഉടഞ്ഞു പോകുന്നതിനു പകരം ആ കല്ലുതന്നെ അസ്ഥിവാറവും ആഹാരവുമാക്കി നിതരാം വിളങ്ങി പ്രകാശിക്കയും പാറയിൽ അടിസ്ഥാനമിട്ട ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള കെട്ടിടം പോലെ നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും നവീകരണജോലി പോരാട്ടത്തോടും സങ്കടത്തോടും കൂടിയാണു് പുരോഗമിച്ചതു്. നവീകരണത്തിന്നു കൂലരായിരുന്ന തൊഴിലാളികൾ മൂലം ഉളവായ സങ്കടം വളരെയായിരുന്നു. ജീവിതത്തിലുള്ള മൂന്നു മുഖ്യവശങ്ങളിലും മുന്നിട്ടു നിന്നു പോരാടിയതു അസാധാരണ മനുഷ്യക്കുതിയുള്ളവനും, അമിത പ്രതാപവാനും, പരിശുദ്ധാത്മ പ്രേരിതനുമായ ലൂഥറത്രെ.

ജമ്നിയിൽ വളരെ തൊഴിലാളികളെ കൊന്നുകളഞ്ഞു. മുതലാളികൾ അവർക്ക് ശരിയായ ശമ്പളം കൊടുത്തിരുന്നില്ല. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ അവരെ മൃഷണം ചെയ്തിരുന്നു. മറെറായ ഭാഗത്തു് റോമാസഭ അവരിൽനിന്നും സാമാനങ്ങൾ തട്ടിയെടുക്കുവാൻ ഏല്പാടുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. വക്കീലന്മാരും, ഗവണ്മെൻറുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും അവരെ തെക്കിപ്പിഴിഞ്ഞു് ജീവിച്ചു. ലൂഥർ തന്റെ വേല ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ ഇപ്രകാരമുള്ള സ്ഥിതി ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വ്യവസായികൾ കലഹമുണ്ടാക്കുവാൻ തയ്യാറുള്ള പിരപിരപ്പു മനുഷ്യമിതിയോടുകൂടി ഇരുന്നു. അവിരേണ മഹാ കലക്കുമുണ്ടായി. കത്തച്ചൊരിച്ചിൽ ഉണ്ടാകുമോ എന്നു സാധാരണ ജനങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു. ഈവിധ പരിതസ്ഥിതികളിൽ ആണ് നവീകരണോദ്യമം ഉഭയം ചെയ്തതു്. തങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം നവീകരണത്താൽ ഉണ്ടാകുമെന്ന് വ്യവസായികൾ കരുതി അതിനു കീഴടങ്ങി. നവീകരണോദ്യമങ്ങൾ, പുകഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന കലഹാഗ്നിയെ കത്തിച്ചുവിട്ട തീപ്പൊരിപോലെ ആക്കി.

തൊഴിലാളികളിൽ പകവീട്ടുവാനുള്ള പ്രേരണ അധികരിച്ചു. അവരുടെ കലഹവിളികൾക്കു് എതിരായുള്ള ലൂഥറിന്റെ സമാധാനവാക്കുകൾ ഫലശൂന്യമായി പരിണമിച്ചു. മേധാവികളാൽ നടത്തപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾ തങ്ങളുടെ മുന്തികളെ സകലത്തേയും കൊള്ളയിട്ടു നാശമാക്കി. സകലവും പൊതുസ്വത്താണെന്നുള്ള വാദം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു അവർ ബലാല്ക്കാരമായി പ്രയത്നംചെയ്തു. അവരെ ശക്തിയോടെ എതിർത്തു തടുക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇതിനാൽ മതവിഷയത്തിൽ സാധാ

രണ്ടു ജനങ്ങൾക്കു മാർഗ്ഗദർശിയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരു മലിനപ്പെടുമെന്നറിഞ്ഞിട്ടും സൽകീർത്തി, ഭൂതദയ, സദാചാരം, നിസ്സ്പാർശത മുതലായവയെ സ്വാധീനമാക്കുന്നതിനും സത്യം നിലനിർത്തുന്നതിനും അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി. എതിരാളികൾ തന്നെ ഭയപ്പെടുത്തി, കലഹമുണ്ടാക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നിന്ന് തൊഴിലാളികളുടെ അക്രമങ്ങളെ പ്രതിഷേധിക്കുന്ന പല പ്രഭാഷണങ്ങൾ ചെയ്തു. പലവിധത്തിൽ യോഗ്യരെന്നു ഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നവർപോലും മേധാവികളുടെ വരുതി നിഷേധിച്ചു സമൂഹത്തോടു ചേർന്നു കലഹമുണ്ടാക്കി. അതിനാൽ അവരുടെ സ്വഭാവത്തിനു സാരമായ മാറ്റം സംഭവിച്ചു. രിക്കുന്നു എന്നു ലൂഥർ മനസ്സിലാക്കി. ക്രിസ്തീയ സ്വഭാവവും, ജ്ഞാനവും, അവരെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനു പകരം ജഡസ്വഭാവവും മൃഗീയഗുണങ്ങളും അവരെ പിടികൂടി. തൊഴിലാളികൾ സുവിശേഷത്തെ ആദരിക്കുന്നതായി വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്തുവന്ന 'പലപല കരോരകൃത്യങ്ങൾ' ഹേതുവായി ലൂഥർ വേദനപ്പെടുകയും, അനേക സമയങ്ങളിൽകോപാധീനനാകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തൊഴിലാളികൾക്കു് എല്ലാസ്ഥലങ്ങളിലും വിജയം സിദ്ധിച്ചു വരുന്ന കാലത്തു "കള്ളന്മാരും കൊലപാതകരുമായ തൊഴിലാളികൾക്കു് എതിർപ്പു്" എന്നുള്ള ഗ്രന്ഥം എഴുതി. ഇതിനാൽ പ്രഭുക്കന്മാർ ധൈര്യപ്പെട്ടു് ലൂഥർ, കോപത്തോടെ എഴുതിയ സൂചനകളെല്ലാം അക്ഷരപ്രകാരം നിറവേറ്റി തൊഴിലാളികളെജയിച്ചുകുററക്കാരോടുകൂടി കുറുമില്ലാത്തവരെയും ശിക്ഷിച്ചു. അടുത്ത പ്രാവശ്യം തൊഴിലാളികൾക്കു വേണ്ടിയും മുതലാളികൾക്കു എതിരായും ലൂഥർ ഗ്രന്ഥം എഴുതി എങ്കിലും അതു ഫലിച്ചില്ല. സകലരാലും ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ട ലൂഥർ അത്രേ ഈ കലഹത്തിനു കാര

ണക്കാരൻ എന്നു മുതലാളികൾ ഒരു വശത്തു വിചാരിക്കുമ്പോൾ മറുഭാഗത്തു തൊഴിലാളികൾ തങ്ങളെ ഒറ്റിക്കൊടുത്ത ഭ്രോഹി എന്നു പറഞ്ഞു ലൂഥരെ പകെച്ചു. ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സുവിശേഷത്തിനായുള്ള ദാഹം കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു തുടങ്ങിയപ്പോൾ റോമാസഭക്കാരുടെ എതിർപ്പുവേലകൾ പ്രബലപ്പെടുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇക്കാരണത്താൽ ജർമ്മനിദേശം മുഴുവനും ലൂഥറിന് സ്വാധീനപ്പെടുവാൻ ഇടയായില്ല. അതിനു പകരമായി സ്പീഡൻ, ഫിൻലാൻഡ്, നാർവ്വ, ഡെൻമാർക്ക്, ഐസ്‌ലാൻഡ് മുതലായ ദേശങ്ങൾ ലൂഥറിന്റെ ഉപദേശത്തെ ഒരു വലിയ സമ്പത്തായി ഗണിച്ചു അവയെ ആദരിച്ചു. റോമാസഭക്കാർ അവയെ നശിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയത്നിക്കുമ്പോൾ ലൂഥറിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ എത്രയും സ്വീകാര്യമായി ഗണിക്കപ്പെടുവന്നു.

മേല്പറഞ്ഞ കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ കാലങ്ങളിൽ സകലത്തിന്മേലും ജയംകൊള്ളുന്ന ക്രൈസ്തവ വിശ്വാസം ലൂഥറിൽ വെളിപ്പെട്ടു. പലരും അദ്ദേഹത്തെ ശപിച്ചു. തന്റെ ഉററസ്നേഹിതന്മാരും ബന്ധുക്കളും അദ്ദേഹത്തെ കുറ്റം ചുമത്തി. തൊഴിലാളികൾ അദ്ദേഹത്തെ ഭ്രോഹിയെന്നു ഭൂഷിച്ചു. മുതലാളിമാർ അദ്ദേഹം കുറ്റക്കാരനെന്നു സങ്കല്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ സകലവും അദ്ദേഹത്തിനു എതിരായി നടന്നുവന്ന കാലത്തിലും താൻ കലഹത്തിൽ മരണമടയുമെന്നിരുന്ന സമയത്തും ക്രിസ്ത്യാനിയുടെ സ്വാധീനം ഏതു വിധമുള്ളതെന്ന് കാണിക്കുന്നതിനും കുടുംബജീവിതത്തെ പാവനമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും നമ്മുടെ കഥാനായകൻ പ്രയത്നംചെയ്തു. സന്യാസിമഠംവിട്ടു വെളിയിൽവന്ന ലൂഥർ തന്റെ ധർമ്മദാരുണമായി സ്വീകരിച്ചതു കന്യാശ്രീ

മാത്തിൽനിന്നും വന്നുചേന്ന് 'കരൂീനാൾ' എന്ന സ്രീയെ ആയിരുന്നു. ഇതിനുശേഷം ലൂഥർ ദൈവവചന ശുശ്രൂഷ തുടന്ന്, ഗ്രാമസഭകളെ നന്ദർശിച്ചു. കലഹാനന്തരം തനിക്കു നേരിട്ട സകല കഷ്ടങ്ങളെയും സഹിച്ചു സഭകളുടെ ക്രമീകരണവേല കൃത്യനിഷ്ഠയോടുകൂടി ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ രണ്ടാമത്തെ വിപത്തു നേരിട്ടു. അഭിവന്ദ്യനായ നമ്മുടെ കഥാപുരുഷന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ രണ്ടു കക്ഷികളായി പിരിഞ്ഞു പരസ്പരം മത്സരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സ്വിറ്റ്സർലാണ്ടു ദേശത്തിലെ സൂറിച്ച് (Zurich) പട്ടണത്തിലുള്ള സ്വിംഗ്ളി (Ulrich Zwingli) എന്നയാൾ ആരംഭത്തിൽ ദേശീയക്രമീകരണക്കാരനായിട്ടും ലൂഥറുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ വായിച്ചു വഴിപോലെ ധർമ്മപന്ഥാവുതെളിച്ചു കൊടുക്കുന്ന ഒരാളായും മുമ്പോട്ടുവന്നു. എങ്കിലും ആയുധ ബലത്താൽ സുവിശേഷം നിലനിൽക്കുവാൻ വിചാരിച്ചു. ക്രിസ്ത്യാനിമാർ ലൂഥർ പ്രധാനമായി ഹൃദയസ്സർഗ്ഗകമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു സ്വിംഗ്ളിയുടെ അതു ബുദ്ധിയുടത്ത സംഗതിയായിരുന്നു.

ദൈവത്തിന്റെ സർവ്വപ്രതാപം സ്വിംഗ്ളിയുടെ മുമ്പായി തോന്നിയതല്ലാതെ ക്രിസ്തുവിന്റെ രക്ഷ അത്ര പ്രധാനമായി തോന്നിയില്ല. ഇതിനനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം പുതിയ നിയമത്തെക്കാൾ പഴയ നിയമത്തെ അധികമായി ഉപയോഗിച്ചു. ഇപ്രകാരം ദൈവത്തിന്റെ സർവ്വപ്രതാപത്തെ കാട്ടുന്ന പഴയ നിയമവിശ്വാസത്തെ ഈ ആൾ ക്രിസ്തു മാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒരു മുഖ്യ ഉപദേശമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി. വിശുദ്ധതിരുവത്താഴത്തിന്റെ ഉപദേശം അദ്ദേഹത്തിനു അത്ര പിടിച്ചില്ല.

അപ്പത്തിലും വീഞ്ഞിലും ക്രിസ്തുവിന്റെ ശരീരവും രക്തവും ഉണ്ടെന്നുള്ളതു ബുദ്ധിയ്ക്കുന്നത്രപമായതല്ലെന്നും അഭക്തിയെന്നും പറഞ്ഞത് ആ ഉപദേശം നിഷേധിച്ചു. പരിശുദ്ധ തിരുവത്താഴത്തെ അയാൾ ഒരു വെറും സ്മരണയ്ക്കായിട്ടുള്ള വിരുന്നെന്നു മാത്രം വിചാരിച്ചു.

സപിംഗ്ലിയെ ലൂഥർ കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആകയാൽ അയാളെയും ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യലോലുപൻ എന്നു വിചാരിച്ചു പെരുമാറി. സപിംഗ്ളി ഒരു വാഗ്മിയും തന്റെ അഭിപ്രായത്തെ സ്ഥാപിപ്പാൻ തക്ക സാമത്ഥ്യമുള്ളവനും സ്വാഭാമാനസംരക്ഷണത്തിൽ നിർബലമുള്ളവനുമായിരുന്നു. ഈ രണ്ടു നവീകരണനായകന്മാർ തമ്മിൽ തിരുവത്താഴത്തെപ്പറ്റി വലിയ തർക്കമുണ്ടായി. സുവിശേഷമിത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലത്തെല്ലാം അതു വ്യാപിച്ചു. റോമാസഭക്കാർ ഇതു കണ്ട് സന്തോഷിച്ചു. ഇവരിൽ പരസ്പരം ഉണ്ടായ ശത്രു വളരെ കഠിനമായിരുന്നു. ഇതുപോലെ അത്ര ക്രൂരമായി പാപ്പായോടുകൂടിയും എതിർത്തിട്ടില്ല എന്നു പലരും പറഞ്ഞു. സപിംഗ്ളിയും ലൂഥറും അന്യോന്യം ശരിയായി അറിയാത്തതിനാലുണ്ടായ തർക്കം വളരെ ശക്തിയായി നടന്നു. തർക്കത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഇരുവരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ വെളിപ്പെട്ടു. സുവിശേഷത്തെ അനുസരിക്കുന്ന ആളുകൾ സഭയ്ക്കുള്ളിൽ നിരന്തരം ശത്രുയുണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ സഭയുടെ ലക്ഷ്യവും പുരോഗമനവും സാധിക്കാതെ വന്നെന്നാണെന്നു സുവിശേഷപ്രവർത്തന നേതാക്കന്മാർ ഭയപ്പെട്ടു. ഹെസ്സ് (Hesse) നാട്ടിന്റെ അധിപതിയായ ഫിലിപ്പ് ഇവരെ ന്യായാനുസൃതവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. ലൂഥറും സപിംഗ്ളിയും മാർബർഗിലുള്ള തന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ ചേർന്നു. മാണ്ടിംഗ്

ഒക്ടോബർ മാസം ൧-ാം തീയതി വന്നുചേരുവാൻ സംഗതിയായി. കൊട്ടാരത്തിലെ ഒരു മുറിയിൽ ഒരു വട്ടമേശയ്ക്കു ചുറ്റുമായി പല പ്രഭുക്കളും സുവിശേഷാനയായികളും വേദശാസ്ത്രികളും മൗനമായിരിക്കുമ്പോൾ, ലൂഥറും സ്വിംഗ്ളിയും മാത്രം തക്കിച്ച്. ലൂഥർ തനിക്കെതിരായുള്ള മേശയിൽ ഒരു ചുണ്ണാമ്പുകടകൊണ്ടു “ഇതു” എന്റെ ശരീരമായിരിക്കുന്നു” എന്നുള്ള വാക്കുകൾ എഴുതിയിരുന്നു. രണ്ടു ദിവസം തനിച്ചും പരസ്യമായും സംഭാഷണങ്ങൾ നടന്നു. ലൂഥർ അവസാനമായി പറഞ്ഞതെന്തെന്നാൽ “ഈ വേദവാക്യത്തിന്നു സരണമായി നിങ്ങൾ നടക്കുകയില്ലെന്നു പറയുന്നു. ഞങ്ങളും നിങ്ങളുടെ പ്രഭാഷണങ്ങളോടു യോജിക്കുകയില്ല”. സ്വിംഗ്ളിയും സുവിശേഷ അനയായി എന്നറിഞ്ഞ ലൂഥർ അടുത്ത ദിവസം, അതായത് ഒക്ടോബർ മാസം ൩-ാംനു തർക്കമന്വേ ഓരോരുത്തർക്കും വിശുദ്ധ തിരുവത്താഴത്തിൽ തനിയ്ക്കുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുന്ന നന്മ ഇന്നതെന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു പൊതുവായ സമ്മതപത്രം എഴുതുവാൻ സമ്മതിച്ചു. ഇതു മൂലം പലവകുപ്പിലുമുള്ള സുവിശേഷാനയായികൾ ഐക്യപ്പെടുവാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള നിശ്ചയം ഉണ്ടായി. ഈ വിശ്വാസം നിറവേറിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ക്രൈസ്തവ സഭകളുടെ പിൻക്കാല ചരിത്രം വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നു, എന്നാൽ സ്വിംഗ്ളിയും അയാളുടെ അനയായികളും ഇണങ്ങാത്തതിനാൽ വിചാരിച്ച ലാക്കു തെറ്റിപ്പോയി. ഐക്യത്തിന്നായി ഒരു ഒത്തു തീർപ്പ് ഉണ്ടായാൽ അതു ലൂഥറിന്റെ പ്രമാണങ്ങൾക്കു അനുയോജ്യമായതെന്നു സ്വിറ്റ്സർലണ്ടു ദേശക്കാർ വിചാരിയ്ക്കാൻ വഴിയുണ്ടെന്നും അതു മൂലം തനിക്കു മാനദംഗം നേരിടുമെന്നും ഭയന്നു” അയാൾ അതിനു വഴിപ്പെട്ടില്ല. സമാധാനത്തിനായി

ഇങ്ങനെ ഫിലിപ്പ് പ്രഭു ആദ്യം ചെയ്ത ശ്രമാ നിഷ്പലമായെങ്കിലും അദ്ദേഹം മടുത്തു പോകാതെ വീണ്ടും ഒരിക്കൽ കൂടി ശ്രമിച്ചു. ഇതിനും ലൂഥർ സമ്മതിച്ചു. ഇരുക്കു കിളിപ്പാട്ടിൽ സമ്മതിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഹർ മത സംഗതികൾ എഴുതി. മതംമതമായി വിശുദ്ധ തിരുവത്താഴത്തെപ്പറ്റി ഇരുവരും സമ്മതിക്കത്തക്കവണ്ണം “നാം ഈ വിഷയത്തിൽ ഇപ്പോൾ ഐക്യപ്പെടാതിരുന്നാലും മനസ്സാക്കി സമ്മതിക്കുന്നതുവരെ പരസ്പരം സ്നേഹമായി പെരുമാറി, ദൈവത്തെ നോക്കി, അവൻ നമുക്കു തന്റെ പരിശുദ്ധാത്മാവുമൂലം ശരിയായ അറിവു നൽകുവാൻ പ്രാർത്ഥിക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു അവസാനിപ്പിച്ചു. ഇതിനു ശേഷം അവർ പരസ്പരബഹുമാനത്തോടും സമാധാനത്തോടും കൂടി വേർപിരിഞ്ഞു. കാലക്രമേണ പൂണ്ണ ഐക്യം ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ളതായിരുന്നു ലൂഥറിന്റെ വിശ്വാസം.

ഈ വിശ്വാസത്തിൽ ലൂഥറിന് ഇഹലോകം ഉണ്ടായി. മാർഗ്ഗവിഷയങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന വ്യത്യാസത്തെ രാജ്യാധികാരികൾ ഭീമമാക്കി. സിംഗി വാളാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. അയാളുടെ പ്രമാണങ്ങൾ കുറച്ചുകാലം മറഞ്ഞുപോയി. ഇങ്ങനെയിരിക്കെ ഹാൻസ് ദേശത്തിലുള്ള കാൽവിൻ (Calvin) എന്നയാൾ ലൂഥറുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചു. സിററു് സർലാണ്ടിൽ വേലചെയ്തുവന്നു. ഇയാൾ സിംഗിയുടെ പ്രമാണങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു. അയാളുടെ അനുചരന്മാരോടുകൂടി സഭകൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഈ സഭകൾ ഇന്നേവരെയും വേറിട്ടുതന്നെനില്ക്കുന്നു.

സുവിശേഷാനുയായികളുടെ ഇടയിൽ ആവിർഭവിച്ച പിളർപ്പ് തങ്ങൾക്കനുക്രമമായിരിക്കുമെന്നു രാജ്യാധികാരികൾ വിചാരിച്ചു ചക്രവർത്തിയും പല പ്രഭുക്കന്മാരും ഒരുമിച്ചുചേർന്ന് നവീനക്രമീകരണങ്ങളെ ഹനിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഹൈൻ-ാം വർഷത്തിൽ സ്പെയർ (Speier) നഗരത്തിൽ കൂടിയ രാജകീയ സംഘാംഗങ്ങൾ മുൻപു ഹൈൻ-ാംമാണ്ടു വോംസ് നഗരത്തിൽ ചെയ്ത തീരുമാനത്തെ നിരവേററണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഫിലിപ്പ് ഈ തീരുമാനത്തെ എതിർക്കുകയും തന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചില പ്രഭുക്കന്മാരെയും നഗരസഭാംഗങ്ങളെയും ചേർക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ എതിർപ്പുമൂലം സുവിശേഷാനുയായികൾക്ക് പ്രോട്ടസ്റ്റൻസ് (Protestants) അഥവാ, പ്രതിഷേധിക്കുന്നവർ (എതിർക്കുന്നവർ) എന്നുള്ള പേരുണ്ടായി. പ്രോട്ടസ്റ്റ് (Protest) എന്ന പദത്തിന് 'എതിർപ്പ്' എന്നുള്ള അർത്ഥം മാത്രമല്ല, "സാധിച്ചു നിശ്ചിതപ്പെട്ടതുക" എന്നുള്ള അർത്ഥവുമുണ്ട്. ചാർത്സ് അഞ്ചാമൻ എന്ന ചക്രവർത്തി ഹൂബർഗ്ജാവിനോടും പാപ്പായോടും രാജിയായിത്തീർന്നതിനാൽ സുവിശേഷാനുയായികളെ സൂക്ഷിക്കുവാൻ സമയമുണ്ടായിരുന്നു. ഹൈൻ-ാം വർഷത്തിൽ ഓഗ്സ്ബർഗിൽ (Augsburg) കൂടിയ രാജകീയ സംഘത്തിന്റെ നയത്തിനാലോ അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയത്താലോ സുവിശേഷ പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനം നിർമ്മൂലമാക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി യത്നിച്ചു. ഈ സംഘത്തിൽ റോമ സഭയ്ക്കും തങ്ങൾക്കുമുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളെ സുവിശേഷാനുയായികൾ മുതക്കുമായി എഴുതി അറിയിക്കണമെന്നു ചക്രവർത്തി കല്പിച്ചിരുന്നു. ഇതിലേക്കായി മാർബർഗ് (Marburg) സഭാചേര സംബന്ധമായി തയ്യാറായിരുന്ന സംഗതികളെ ആധാരമാക്കി ഒരു പത്രിക തയ്യാറാക്കി

ക്കൊണ്ടു നിയമപണ്ഡിതരും വേദശാസ്ത്രികളും ഓഗ്സ്ബർഗ് (Augsburg) ലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ലൂഥർ ഷൂനായിരുന്നതിനാൽ അവിടെ പോകാൻ സാധിച്ചില്ല.

ബലമായ കാവലോടുകൂടി കോബർഗ് (Coburg) കോട്ടയിൽ ലൂഥർ വസിച്ചിരുന്നു. ഒന്ന് പതു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് രാജകീയ സംഘാംഗങ്ങൾ ലൂഥറിന്റെ പേരിലുള്ള കുറ്റാരോപണങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം വേറൊരു കോട്ടയിൽ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഈ രണ്ട് സന്ദർഭങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ട്. 'വാട്ട്'പുർ കോട്ടയിൽ താമസിക്കുമ്പോൾ പ്രഭുക്കന്മാരിൽ ഒരാൾ പോലും ലൂഥർക്കു സഹായമായി ഭവിച്ചിരുന്നില്ല. പൊതുജനങ്ങളോ, അദ്ദേഹത്തെ തങ്ങളുടെ ഒരു സുധീര നേതാവായി വിചാരിച്ചു ബഹുമാനിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം 'കോബർഗ്' കോട്ടയിൽ വസിക്കുമ്പോൾ അനേകം പ്രഭുക്കന്മാരും വേദശാസ്ത്രികളും അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനിക്കുകയും പൊതുജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനിക്കുന്നതിൽ സ്വല്പം മാന്ദ്യമുള്ളവരായി കാണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നവീകരണശ്രമം, രാജക്കന്മാരുടെ ജോലിയായിത്തീർന്നു. ക്രമീകരണവിഷയം സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ ഉദ്യമമായിരിക്കാതെ വേദശാസ്ത്രികളും രാജാക്കന്മാരും പരസ്പരം തർക്കിക്കുന്നതിനു കാരണമായി രൂപാന്തരപ്പെടുവാൻ സംഗതിയായതു പരിതാപകരമത്രെ. അങ്ങിനെയായിട്ടും വൊംസ് നഗരത്തിൽ നടന്നതുപോലെ ഇവിടെയും വിശുദ്ധസുവിശേഷം ജയമടഞ്ഞതു മുഖ്യമായി ലൂഥറിന്റെ ഉദ്യമത്താലത്രെ. കോബർഗ്ഗിൽ അദ്ദേഹം 6 മാസം താമസിച്ചു ധാരാളം വിശ്രമിച്ചു. ൧൨ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതി എന്നു മാത്രമല്ല, പഴയനിയമഗ്രന്ഥപ്രതികളെയും പല പ്രാചീന ലത്തീൻ കഥകളെയും

തർജ്ജിമ ചെയ്യുന്നതിനും ഇടയായി: അസംഖ്യം കത്തുകൾ ഓം ഏഴുതി. ഇവയിൽ ഫറീസ് കത്തുകൾ ഇക്കാലംവരെ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ലൂഥർ ഓരോദിവസവും രാജകീയ സംഘസമ്മേളനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഓഗ്സ്ബർഗിലുള്ള തന്റെ സ്റ്റേഫിതമാർക്ക് കത്തുകൾ അയച്ച് അവരെ ഉത്സാഹപ്പെടുത്തിവന്നിരുന്നു. ശരീരപ്രകാരമായി ലൂഥർ ഓഗ്സ്ബർഗിൽ ഇല്ലാതിരുന്നാലും ലേഖനാമൂലം ആത്മാവിൽ അദ്ദേഹം ദിവ്യനും ജ്ഞാനിയുമായി പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ തന്റെ സന്തോഷം, വിശ്വാസം, ധൈര്യം, കരുതലായ്ക, സംഭാഷണചാതുര്യം, കർമ്മകുശലത മുതലായ ഗുണങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഭീരുവായ മെലാങ്ഗ്തൻ (Melancthon) പാപ്പായുടെ മനസ്സ് സ്വല്പം ക്ഷോഭിച്ചപ്പോൾ അതിനനുസരണമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് സമ്മതിക്കാതെ തടഞ്ഞതു ലൂഥറത്രെ. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു സമയത്തിൽ ലൂഥർ “ആഗ്സ് ബർഗിലെ പട്ടക്കാർക്കുള്ള ബുദ്ധിയുപദേശങ്ങൾ” എന്ന പ്രബന്ധത്തെ “ലൂഥറിന്റെ ആഗ്സ് ബർഗ് പ്രഖ്യാപനം” എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ചക്രവർത്തി സുവിശേഷ അനുയായികളെ കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിച്ചപ്പോൾ അവർ നിർഭയം ഒരു ഗ്രന്ഥം തയ്യാറാക്കി, രാജകീയ സംഘത്തിൽ തെളിവോടും ധൈര്യമായും വായിക്കുവാൻ ഉത്സാഹപ്പെടുത്തിയതു ലൂഥറത്രെ. പിൽക്കാലത്തിൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ “ആക്സ് പൂരി” സമ്മതപ്രഖ്യാപനം” എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

നമുക്കു പരിചയമുള്ള വിശ്വാസ പ്രമാണങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഈ ഭാഗം ചേർത്തതു് ‘മെലാങ്ഗ്തൻ’ എന്ന

മഹാനായിരുന്നു എങ്കിലും ഇതിനാധാരമായി മാർബർഗ്ഗ് മതസംഗതികളും കൂടി ക്രോഡീകരിച്ച ഓഗ്സ്ബർഗ്ഗ് പ്രഖ്യാപനത്തെ അവസാനമായി ബലപ്പെടുത്തിയതു ലൂഥറത്രെ. ലൂഥറൻ സഭ, ക്രിസ്തുമതം അപ്പോസ്തലന്മാരും സ്ഥാപിച്ച ആ ഭീമസഭയിൽ നിന്നും പിരിഞ്ഞ ഒരു പുതിയ കക്ഷിയല്ലെന്നും, അതത്രെ ക്രമീകരിക്കപ്പെട്ട ആഭിമുഖ്യം എന്നും ഈ പ്രബന്ധം മൂലം ഉന്നയിച്ചിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, രക്ഷാമാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉപദേശങ്ങളെയും വേദാനുസൃതമായ വിശ്വാസത്തെയും അതിൽ തെളിവാക്കി വിവരിച്ചു സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇതു വെറും വേദാന്തമല്ല, അതു സജീവമായ ഒരു അനുഭവമായിട്ടത്രെ ഇതിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇതിനായി സുവിശേഷ അനുയായികൾ തങ്ങളുടെ ജീവനെ കൂടിയും ത്യജിക്കുന്നതിന്നു് സന്നദ്ധരായിരുന്നു.

മതേന്ദ്ര-മാണ്ടു് ജൂൺ മാസം ൨൨-ാം തീയതി വൈകുന്നേരം സുവിശേഷ മേധാവികളും രാജകീയസംഘങ്ങളും ഓഗ്സ്ബർഗ്ഗ് അദ്ധ്യക്ഷന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ കൂടിയ സംഘത്തിൽ ചക്രവർത്തി ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന ഈ പ്രമാണം ലൂഥർ സഭക്കാർക്കു എല്ലാക്കാലത്തും അനുയോജ്യമായ പ്രമാണമായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആ സമയം ലോകചരിത്രത്തിൽ സർവ്വ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു സമയമായിരുന്നു.

ആഗ്സ്ബർഗ്ഗിൽ നിന്നു മടങ്ങുമ്പോൾ ജാൺ പ്രഭു ലൂഥരെ ഗോബർഗ്ഗിൽ നിന്നു തന്നോടുകൂടി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. ഇതിനുശേഷം ലൂഥർ വീണ്ടും കലാശാല പണ്ഡിതരായി രണ്ടു വർഷം വേലചെയ്തതും അതോടുകൂടി ബുഗനാഗ (Bugenhagen)-നു പകരമായി ഇടവകപ്പ

ദുഷാരന്റെ ജോലിയും വഹിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. അക്കാലത്തു അദ്ദേഹം ചെയ്ത മഹാ പ്രസാഗങ്ങൾ ഇന്നും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇതിനിടയിൽ ഓഗ്സ്ബർഗ് (Augsburg) രാജകീയസംഘങ്ങൾ വോംസിൽവെച്ചു മുഖ്യ ലൂഥറിനെക്കുറിച്ചു ചെയ്ത അതേ തീരുമാനത്തെ വീണ്ടും ചെയ്തു. എങ്കിലും തുക്കികളും, പ്രുഷുകാരും തമ്മിൽ വീണ്ടും യുദ്ധം ആരംഭിക്കുവാനിടയുണ്ടെന്നു രാജസഭാംഗങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ സുവിശേഷപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ബലാലക്കാരമായി ഹനിക്കുവാൻ അവർ അവകാശമില്ലായിരുന്നു.

ലൂഥറിന്റെ കാലത്തു യുദ്ധം ആരംഭിച്ചില്ല. സുവിശേഷപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിലേക്കായി അതിൽ താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്ന ചില പ്രഭുക്കന്മാർ സ്കാൽക്കാൽഡനിൽ (Schmalkalden) കൂടി ഒരു സംഗതി പറഞ്ഞാൽ തീരുന്നു. ഈ തീരുമാനം ലൂഥറൻ സഭകൾക്കു ഉപോൽബലകമായി ഭവിച്ചു. മുമ്പാണു ചക്രവർത്തിയും സുവിശേഷാനയായികളും തമ്മിൽ ഉണ്ടായ ഒരു ഉടമ്പടിപ്രകാരം തങ്ങൾക്കു മതസ്വാതന്ത്ര്യം നൽകേണ്ടതിനു ചക്രവർത്തിയെ സുവിശേഷാനയായികൾ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. ചക്രവർത്തി പത്തു വഷമായി ജർമ്മനിയുടെ ഉള്ളിൽ വരാതിരുന്നതിനാൽ വോംസ് നഗരത്തിലെ തീരുമാനം ആഗ്സ്ബർഗ് സംഘത്തിലെ തീരുമാനത്തിന് പ്രകാരം നിറവേറ്റി. സുവിശേഷസഭകൾ നാമാവശേഷമായിപ്പോകുന്നതിനുപകരം അവ ഉള്ളും പുറവും ഒരുപോലെ ബലപ്പെട്ടു തഴച്ചുവളർന്നു. ഇപ്രകാരം ലൂഥർക്കും ലൂഥറൻ പ്രമാണങ്ങൾക്കും എതിരായുള്ള ആപത്തുകാലവും സമാപിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 9

ലൂഥരുടെ സ്വഭാവവും കുടുംബജീവിതവും.

“യഹോവയെ ഭയപ്പെട്ടു അവന്റെ വഴികളിൽ നടക്കുന്ന ഏവനും ഭാഗ്യവാൻ; നിന്റെ കൈകളുടെ അലപാനഫലം നീ തിന്നും; നീ ഭാഗ്യവാൻ; നിനക്കു നന്മവരും. നിന്റെ ഭാര്യ നിന്റെ വീട്ടിനകത്തു ഫലപ്രദമായ മുന്തിരിവള്ളി പോലെയും നിന്റെ മക്കൾ നിന്റെ മേശയ്ക്കു ചുറ്റും ഒലിവുതൈകൾ പോലെയും ഇരിക്കും. യഹോവാ ഭക്തനായ പുരുഷൻ ഇങ്ങനെ അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവനാകും”. (സങ്കീ. ൧൨൮: ൧-൪)

ലൂഥരുടെ ശ്രേഷ്ഠ ഗുണങ്ങൾ വളരെ ആകുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ മാതാവിനെപ്പോലെ ഉത്സാഹമായി ഇടവിടാതെ ജോലി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. സ്വാതന്ത്ര്യാകാംക്ഷ, മുതിർന്നവരെ ബഹുമാനിക്കുക, സൽപ്രമാണങ്ങളെ അനുസരിക്കുക, പഴയ ആചാരങ്ങളെ ആദരിക്കുക, സത്യനിയ്യ, ആർജ്ജവബുദ്ധി, മുതലായി തന്റെ പിതാവിൽ നിന്നു നൈസർഗ്ഗികമായി ലഭ്യമായിരുന്ന ഗുണഗണങ്ങളെ താൻ പ്രകടമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൽഗുണങ്ങളത്രെ. ഈ ഗുണങ്ങളുള്ളവർ സാധാരണയായി മറ്റുള്ളവരെ വേണ്ടവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ തെറ്റിപ്പോക പതിവുണ്ട്. എങ്കിലും ലൂഥറിൽ ഈ കുറവു കാണപ്പെട്ടില്ല. അദ്ദേഹം സരസസംഭാഷണവരമുള്ളവനായിരുന്നിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു മിക്കവാറും ഒരു വ്യാകുല ലക്ഷണം കാണാൻ ലഭിച്ചിരുന്നു. അടക്കവും ധൈര്യവും നിറഞ്ഞ ഒരു രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനെപ്പോലെ ചില സമയങ്ങളിൽ കാണപ്പെട്ടിരുന്നു. പൊതു

ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി അവരെ ഭരിച്ചുനടത്തത്തക്ക ത്രാണിയുള്ള ഒരാളായും ചില സമയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം കാണപ്പെട്ടിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ എല്ലാവരോടും യോജിച്ചു പോകുന്ന ഒരുവനായും മറു ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഒരുത്തരോടും യോജിക്കാത്ത നിർബന്ധ ശീലമുള്ളവനായും താൻ കാണപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഘൃതമുക്തം പല ഭാഷകൾ അറിയാമായിരുന്നു. വേദശാസ്ത്രം, പുരാതന ചരിത്രം, തത്വജ്ഞാനം മുതലായവയിൽ അസാമാന്യ പാണ്ഡിത്യവും സഭാപിതാക്കന്മാർ മുഴുതീയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ആശയപ്പെടുത്തൽ അറിവും ഉള്ളയാളായിരുന്ന നമ്മുടെ കഥാ പുരുഷൻ, മാനവസമുദായ ശാസ്ത്രജ്ഞാനവും, വിഷയങ്ങളെ ഗാഢമായി ചിന്തിക്കുന്ന സ്വഭാവവും അദ്ദേഹത്തിൽ സഭാ കാണപ്പെട്ടിരുന്നു. താൻ പഠിച്ച സംഗതികളെ ഓർമ്മയിൽ സൂക്ഷിക്കുവാൻ ജ്ഞാപകശക്തിയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. സംഗീതം, ചിത്രമെഴുത്തു മുതലായ സുകുമാരകലകളിൽ മഹാപുരുഷനായ ഘൃതമുക്തന്റെ ജ്ഞാനം അന്യോദൃശമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം, ക്രിസ്തുവിൽ വെളിപ്പെട്ട ദൈവകൃപയെക്കുറിച്ചുള്ള വിശ്വാസത്തെ വിശാലമായ ആശയത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്തുക മാത്രമായിരുന്നു. അനേകവിഷയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം മറുക്കുവാൻ വഴികാട്ടിയും ഗുരുഭൂതനും ആയിരുന്നുവെങ്കിലും ഈ ഒരു വിഷയത്തെയാത്രെ അദ്ദേഹം ജീവിത സർവ്വസ്വമായി ഗണിച്ചിരുന്നത്. വിശ്വസിക്കുന്നതും വിശ്വാസത്തെ ഏറ്റവും പറയുന്നതും ആവശ്യമായിരുന്നു എങ്കിലും അതിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം മാനസികമായും കായികമായും അനേകവിധ കഷ്ടപ്പാടുകൾ വാചാമഗോചരമായിരുന്നു എന്നതൊന്നു പറയാം. ഘൃതമുക്തന്റെ അത്ര അധികമായി പല

തുറകളിലും വിശ്വസ്തതയോടും ഉണയോടും പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു മഹാനെ ലോകചരിത്രത്തിൽ കാണുന്നതു അപൂർവ്വംതന്നെ. താൻ ഏല്ക്കുന്ന കാര്യങ്ങളുടെ വിജയപരിണാമവരെയും, പ്രാർത്ഥനാപൂർവ്വം സകല സുഖങ്ങളെയും പരിത്യജിച്ചു കണ്ണും, കരളും കരുത്തായിട്ടുപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തമ പുരുഷന്മാർക്കു മറ്റൊരാളെയെങ്കിലും കാണുമോ എന്നുള്ളതു് സംശയാസ്പദമായ സംഗതിയത്രെ. ആത്മാർത്ഥതയുടെ അടിത്തട്ടിലുള്ള രഹസ്യത്തിൽനിന്നും നിരന്തരം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ബ്രഹ്മാനന്ദാഭവത്താൽ ഈ ഭൗമികവാസകാലത്തുതന്നെ അദ്ദേഹം സകല കഷ്ടതകളെയും തുണവൽഗണിച്ചു സ്വർഗ്ഗസുഖം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ കണ്ട ശക്തിയ്ക്കും മനുസ്സുമാധാനത്തിനും കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാർത്ഥനാജീവിതമായിരുന്നു. പ്രാർത്ഥനയിൽ തന്നെ തന്റെ നാളുകളെ അദ്ദേഹം ചെലവിട്ടു. ഇടവിടാതെ വലിയ ശബ്ദത്തിൽ സ്വർഗ്ഗത്തെ നോക്കി പ്രാർത്ഥിക്കും ഒരു ഓമനപ്പെരുത്തൽ, തന്റെ കരുണാസമ്പന്നനായ പ്രിയ പിതാവിനോടു മുഖാമുഖമായി സംസാരിക്കുന്നതു പോലെ അദ്ദേഹം ദൈവത്തോടു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിനു ഭുഖവും ഭയവും ഉണ്ടായി, ചഞ്ചലഹൃദയനായിരിക്കേണ്ട സമയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാർത്ഥനാജീവിതം ഹിമാലയത്തെക്കാൾ ബലവാനും നിശ്ചഞ്ചലനുമായിരുന്നു് ധീരതയോടെ പ്രവർത്തിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ലൂഥറിൽ പല കുറവുകളും ബലഹീനതകളും കാണപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൽ ശുദ്ധാത്മാക്കൾക്കു സഹജമായ കോപമുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. എന്നാലും

അദ്ദേഹം തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്വാധീനശക്തിയും, മഹത്വവും ഒരിക്കലേങ്കിലും മറുതളവരുടെ നാശത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നില്ല. “നിന്നോടു് ആരെങ്കിലും തിന്മ ചെയ്താൽ അതിനെ ക്ഷമയോടെ സഹിക്കുന്നത് മഹത്വമേറിയ സംഗതിയാകുന്നു. നേരെമറിച്ചു് നിന്നോടു് ആരെങ്കിലും ചെയ്യുന്ന ഉപദ്രവം മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ഹീനതയാകുന്നു.” ഈ ആപ്തവാക്യം അദ്ദേഹം നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞിരുന്നു. യൂറോപ്പുവണ്ഡം മുഴുവനിലും ലൂഥറേപ്പോലെ സ്നേഹിക്കപ്പെട്ടവനുമില്ല, പകെക്കപ്പെട്ടവനുമില്ല.

ലൂഥറിന്റെ വിരോധികൾ അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി, അദ്ദേഹം ഭോജനപ്രിയനെന്നും, മദ്യപാനിയെന്നും, ദമ്മാഗ്ഗ് പ്രസക്തനെന്നുമുള്ള കിംവദന്തികൾ പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നു. ലൂഥറുടെ ജീവിതത്തിൽ ദമ്മാഗ്ഗ്ത്തിന്റെ ഹായപോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിപാവനമായ ജീവിതചയ്യുകളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളായ തെൽസൻ, എക്ക, അലെയാണ്ടർ മുതലായവർ കൂടി സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ലൂഥർ ഭോജനപ്രിയനല്ലായിരുന്നു; സാധാരണ ആഹാരം മാത്രം ഭക്ഷിച്ചുവന്നു. സ്വപ്നം റൊട്ടിയും മീനുംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം തൃപ്തിപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ കുറച്ചു ആഹാരം മാത്രം മതിയായിരുന്നുവെന്നു് അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി മുപ്പതുവർഷത്തോളം നിരന്തരം സഹവസിച്ച മെലാംഗ്തൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ലൂഥർ കുടിച്ചു, വെറിച്ചു, അതിഭക്ഷണത്തിലും ദമ്മാഗ്ഗ്ത്തിലും തന്റെ മനസ്സിനെ ചെലുത്തിയിരുന്നു എങ്കിൽ ഇത്രത്തോളം പ്രശസ്തമായോ, പ്രശംസനീയമായോ ജോലി ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിക്കുമായിരുന്നില്ല. ക്രിസ്തു

മാർദ്ദവിഷയമായി ഇത്രവളരെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥകർത്താവു ലോകത്തിൽ വേറെ ആരെങ്കിലും തന്നെ ഇല്ലെന്നു പറയാം. ഇദ്ദേഹം എഴുതി അച്ചടിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങൾമാത്രം നൂറു-നൂ മേൽ ഉണ്ട്. ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞതിനെ വീണ്ടും വീണ്ടും പറയാതെ അനേകം പുതിയ പുതിയ ആശയങ്ങൾ അദ്ദേഹം വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം എഴുതിവെച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു പ്രസംഗങ്ങളും ധാരാളമുണ്ട്. കാലത്തുമുതൽ വൈകുന്നേരം വരെയും അദ്ദേഹത്തോടു അഭിപ്രായം ചോദിക്കുവാൻ വരുന്ന ആളുകൾ കുറച്ചൊന്നുമല്ലായിരുന്നു. ഇതുമാത്രവുമല്ല, അദ്ദേഹം എപ്പോഴും പലസ്ഥലങ്ങളിലും പ്രയാണംചെയ്ത് സഭകളെ സന്ദർശിക്കേണ്ടതും ആവശ്യമായിരുന്നു. തനിക്കു ഈ സമയങ്ങളിൽ തന്റെ വീട്ടിലുള്ളവർക്കുവേണ്ടി സമയം ചെലവിടേണ്ട ആവശ്യവും വന്നിട്ടുണ്ട്.

ഒരിക്കൽ നമ്മുടെ കഥാപുരുഷന്റെ മിത്രങ്ങളിൽ ചിലർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവാഹകാര്യത്തെപ്പറ്റി ആലോചന സൂചിപ്പിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം അതിനോടു യോജിക്കാതെ താൻ വിവാഹം ചെയ്യേണ്ടകാലം കഴിഞ്ഞു പോയതിനാൽ ആ വിഷയത്തിൽ തന്നെ നിർബന്ധിക്കരുതെന്ന് അവരോടപേക്ഷിച്ചു. ൧൭൨൨-ാമാണ്ടിനുശേഷം വിററൻബർഗിലുള്ള അഗസ്റ്റീനയുടെ സന്യാസിമഠത്തിൽ ആളില്ലാതായി. ലൂഥരും ആ മഠാദ്ധ്യക്ഷനും മാത്രം അവിടെ താമസിച്ചിരുന്നു. ഈ കാലയളവ് ഗ്രഹജീവിതത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെ ലൂഥർ സ്വല്പം മനസ്സിലാക്കി. ലൂഥരുടെ ഒരു സ്നേഹിതൻ ഒരിക്കൽ ഒൻപതുകന്യാസ്ത്രീകളോടുകൂടി ലൂഥരുടെ സമീപത്തിൽ വന്ന് അവരെ വിവാഹംചെയ്യിച്ച് സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. അപ്രകാരം അവരിൽ പലർക്കും വിവാഹം നടന്നു. ആ കൂട്ട

ത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നു കരീനായെന്ന മഹതി. അവൾ കല്യാണം കഴിക്കുന്നപക്ഷം ലൂഥറിനെയല്ലാതെ മറ്റൊരാളെയും വിവാഹം ചെയ്യുകയില്ലെന്ന് നിശ്ചയമായി പറഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീ സ്വല്പം സൗന്ദര്യം കുറഞ്ഞവളും ഗർഭമുള്ളവളുമായി കാണപ്പെട്ടതിനാൽ അവളെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുവാൻ ചെയ്ത ശ്രമങ്ങളെല്ലാം വാഹലമായതേയുള്ളൂ. ലൂഥർ ഇതറിഞ്ഞയുടൻ പ്രാർത്ഥനാപൂർവ്വം വളരെ ആലോചിച്ചശേഷം ഒടുവിൽ ആ സ്ത്രീയേ താൻ വിവാഹം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിക്കയും, അങ്ങിനെ ഈ വിഷയത്തിൽ പട്ടക്കാർക്കുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ താൻ തന്നെ തന്റെ ഗൃഹജീവിതംമൂലം തെളിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കാര്യം മറ്റൊരാളുടേയും അദ്ദേഹം ആലോചിക്കാതെ ദൈവസന്നിധിയിൽ താൻതന്നെ തീരുമാനിച്ചതാണ്. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് രണ്ട് വയസ്സും ആ സ്ത്രീക്ക് മൂന്നു വയസ്സുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ച അതേ ആഴ്ചയിൽ അവരുടെ വിവാഹം നടന്നു. ഇവരുടെ വിവാഹം ആ ദേശത്തിന്റെ ഒരു കോണിൽ നടന്ന ഒരു ചെറുകാര്യമായി തോന്നിയാലും, അതു മാർഗ്ഗവിഷയമായി നടന്ന ഒരു മഹത്തായ സംഭവമത്രേ.

കരീന, വീട്ടിലെ ബാഹ്യമായ കാര്യങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുവരികയിൽ ലൂഥർ വീട്ടുകാരുടെ ആത്മീയകാര്യങ്ങൾക്കായി പ്രയത്നിച്ചു. അവരോടുകൂടി സാധാരണയായി പലവിരുന്നുകാർ ഉണ്ടായിരിക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഭക്ഷണസമയങ്ങളിൽ പ്രയോജനപ്രദമായ വേദസംഭാഷണങ്ങളും ധാരാളമായി നടന്നിരുന്നു. ഇവയിൽ ചിലത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ എഴുതി അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരമത്രേ 'ലൂഥറുടെ ഭക്ഷണമേശയിൽ വെച്ചുള്ള സംഭാ

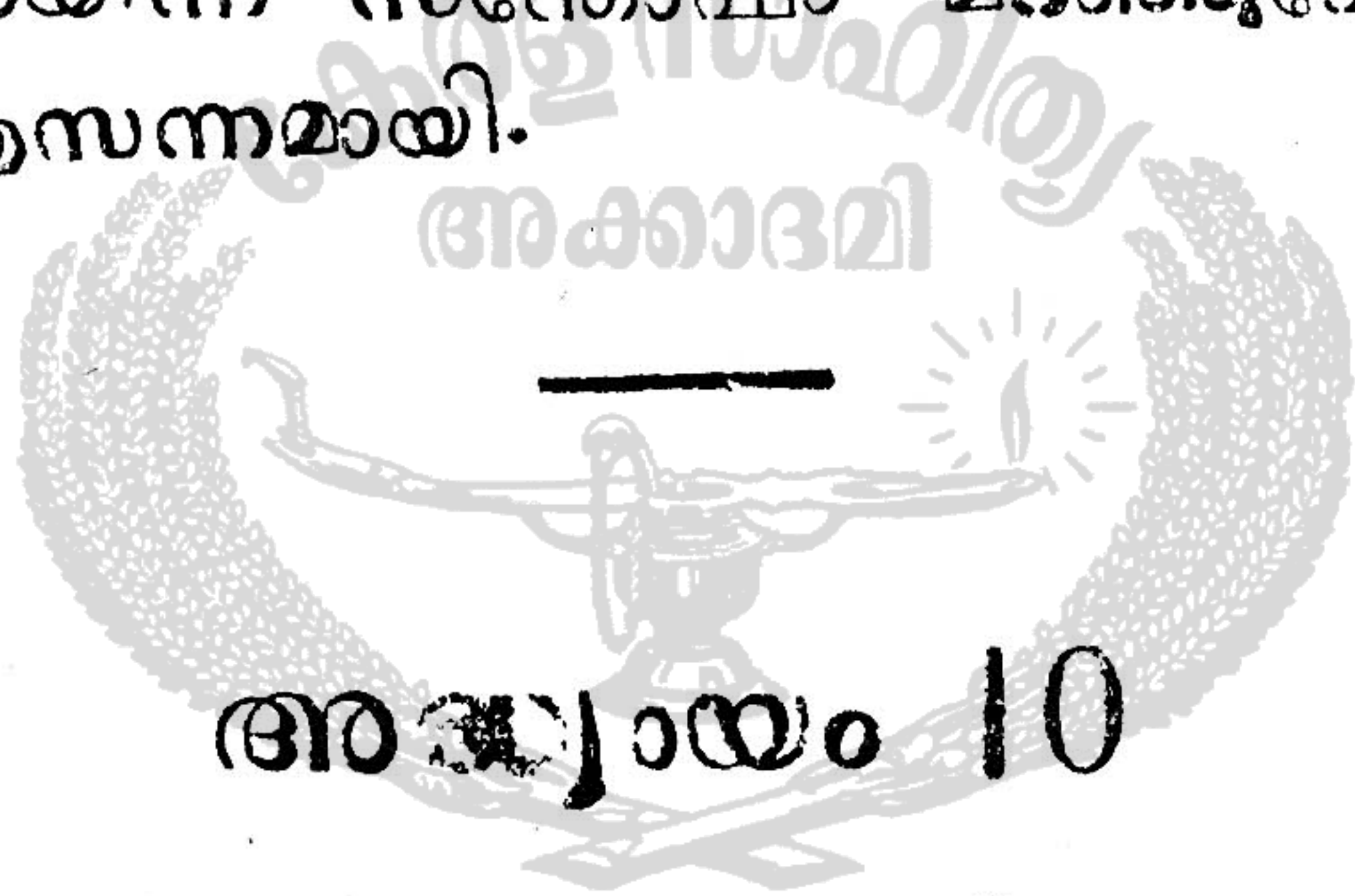

ഷണ്ഠകലങ്ങൾ" (Table talk) എന്ന പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടത്. ഭക്ഷണത്തിന് ശേഷം തുടർച്ചയായി പാടുവാൻ ആരംഭിക്കും. സംഗീതം ദൈവംനൽകിയ വിലയേറിയ വരങ്ങളിൽ ഒന്നെന്നും, അതു വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ അടുത്തപടിയിലുള്ളതെന്നും അദ്ദേഹം പറയുക പതിവായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ക്രിസ്തുമർഗ്ഗത്തിന്റെ ആത്മാനന്ദലഹരിയും പ്രകൃതിയുടെ നിസർഗ്ഗസുന്ദരമായ കുതുമ്പവും സംയോജിച്ച ലൂഥറിന്റെ കുടുംബജീവിതം, മറ്റുള്ളവർക്കു കായികമാനസിക സംസ്കാര സംസ്കൃഷ്ടമായ ഒരു ക്രൈസ്തവകുടുംബമാതൃകയായി പ്രയോജനീഭവിച്ചു. ഏതൊരു താമസിയാതെ ലൂഥറിന് മൂന്നു ആൺകുട്ടികളും മൂന്നു പെൺകുട്ടികളും ജനിച്ചു. അദ്ദേഹം കുഞ്ഞുങ്ങളോടു പെരുമാറുന്ന വിധം അത്യന്തം സന്തോഷപ്രദമായിരുന്നു. കൂടെ ക്രൂടെ മേൽതട്ടിൽ നിന്ന് കുഞ്ഞുങ്ങൾ കളിക്കുന്നത് വീക്ഷിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ താഴെവന്ന് അവരോടുകൂടിക്കളിക്കുകയോ ചെയ്യുക സാധാരണമായിരുന്നു. തന്റെ ആയുഷ്കാലമെല്ലാം പ്രാർത്ഥനാജീവിതം ചെയ്തുവന്ന ലൂഥർ, തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളും അപ്രകാരം ചെയ്യണമെന്ന് ആഗ്രഹിച്ചു. അവരെ തന്നോടുകൂടെയിരുത്തി എല്ലാവരും ഒരുമിച്ചു പാടുപാടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിൽ വളരെ ഉത്സുകനായിരുന്നു.

ലൂഥർ തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ ചിലരെ മരണത്തിന്നു ജീക്കേണ്ടതായിവന്നു. മക്കളിൽ രണ്ടാമത്തേതായ പെൺകുട്ടി പത്തുമാസങ്ങൾക്കുശേഷം മരിച്ചുപോയി. ആ കുഞ്ഞു മരണമൂലം ക്രിസ്തുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ ശാന്തിപ്രാപിച്ചു എന്നു അയാൾ വിചാരിച്ചു സമാധാനപ്പെട്ടു.

മരേ-ൽ ജനിച്ച് “മഗ്ദലേനാൾ” എന്ന പൈതൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാത്സല്യഭാജനമായിരുന്നു. ഈ കുഞ്ഞിനോടു ഒരിക്കൽപോലും കോപിക്കുവാൻ സന്ദർഭം നേരിട്ടിട്ടില്ല എന്നു അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. ഈ പൈതൽ മരേ-ൽ മരിച്ചു. അപ്പോൾ ലൂഥർ ഇതിനുമുൻപ് ഒരിക്കലും ദുഃഖിച്ചിട്ടില്ലാത്തവണ്ണം ദുഃഖസാഗരത്തിൽ നിമഗ്നനായി. എന്നാൽ ഈ പൈതലിന്റെ മരണവേളയിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ ദുഃഖത്തെയെല്ലാം അടക്കിക്കൊണ്ട് തന്റെ ഭാര്യയെയും സമാധാനപ്പെടുത്തി. ഈ പൈതലിന്റെ മരണത്തിനുശേഷം സ്വാഭാവികമായി അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന സന്തോഷം മറഞ്ഞുപോയി. മരണകാലവും ആസന്നമായി.

ലൂഥറിന്റെ അവസാനദിവസങ്ങൾ.

‘അപ്പൂണ്ണം നിങ്ങളോടു കല്പിച്ചതു കൈയും ചെങ്കുശേഷം: ഞങ്ങൾ പ്രയോജനം ഇല്ലാത്ത ദാസന്മാർ; ചെയ്യേണ്ടതേ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ എന്നു നിങ്ങളും പറവിൻ.’ (ലൂക്കോ. ൧൭: ൧൦.)

ലൂഥർ അൻപതുവയസ്സായതുമുതൽ ക്ഷീണിച്ചു കാഴ്ച കുറഞ്ഞു, കാലത്തിനു മുൻപെ വയോധികനായതു പോലെ കാണപ്പെട്ടു. ഇതു ആശ്ചര്യമല്ലല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന കഠിനമായ വേലകളോടു ചേർന്നു മനസ്സിന്റെ വലുതായ പോരാട്ടങ്ങളും, ശരീരത്തിൽ കഠിനമായ രോഗങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മരണക്കിട

ക്കയേ പല പ്രവാശ്യം അവലംബിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ദൈവകൃപയാൽ അദ്ദേഹം വിശ്രമമെന്നു വീണ്ടും പതു വർഷംകൂടി തന്റെ കഠിനമായ വേല തുടൻ ചെയ്യാൻ സംഗതിയായി. തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരിൽനിന്നും ലഭിച്ച ശരീരശക്തിയും, ദൈവത്തിന്റെ പക്കൽനിന്നും ലഭ്യമായ ഉത്സാഹവും, ആത്മബലവും അദ്ദേഹത്തിന് തന്റെ മഹനീയമായ ലോകസേവനം ചെയ്യാൻ സഹായമായിരുന്നു. ഇക്കാലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്ത ജോലികളിലെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമർത്ഥ്യവും അനുഭവസമ്പുഷ്ടതയും ദിവ്യ ചൈതന്യവും നന്നായി വിളങ്ങിയിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ പ്രാധാന്യമേറിയ ഈ വർഷങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം രാജ്യസംബന്ധമായ വിഷയങ്ങളിൽ മുൻപിലത്തേപ്പോലെ ഇടപെട്ടില്ല. സുവിശേഷസഭാ പ്രവർത്തകന്മാർക്കും, വിശ്വാസികൾക്കും മാർഗ്ഗദർശകമായി അദ്ദേഹം മുമ്പെ-ൽ ഒരു പുതിയ പ്രബന്ധം എഴുതി. അതിനാൽ അദ്ദേഹം “ആകാശവും, ഭൂമിയും ഒഴിഞ്ഞുപോയാലും നാം കൈവിടാൻ പാടില്ലാത്ത മുഖ്യ സംഗതികളും, പിശാചിനും ലോകത്തിനും പാപ്പായ്ക്കും എതിരായി നാം ഉപദേശിക്കുന്നതും സാധിക്കുന്നതുമായ എല്ലാ വിഷയങ്ങളും” ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. മുമ്പെ-ൽ സ്റ്റാൽകാൽടൺ പട്ടണത്തിൽ ലൂഥറൻ പ്രഭുക്കളും ശാസ്ത്രികളും കൂടിയപ്പോൾ വേദശാസ്ത്രികൾ ഈ പ്രബന്ധത്തെ സ്വീകരിച്ചു” ഒപ്പുവെച്ചു. ഈ കാരണത്താലും പിന്നീട് ഈ പ്രബന്ധങ്ങൾക്കു് സഭയിൽ സിദ്ധിച്ചിരുന്ന ബഹുമാനത്തിനാലും ഇതു ലൂഥറൻ വിശ്വാസപ്രബന്ധങ്ങളടങ്ങിയ “ഒരുമിപ്പിൻ” ഗ്രന്ഥത്തിൽ.

(Book of Concord) ചേർക്കുവാൻ സംഗതിയായി. സ്കാർക്കാൽടൺ പ്രമാണങ്ങൾ (Smalcald Articles) എന്ന ഈ പ്രബന്ധസംഹിതയിൽ ലൂഥറിന്റെ ഉപദേശങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം തെളിവാക്കി വിളങ്ങുന്നതിനാൽ അതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ലൂഥറൻ സഭകൾക്കു വിട്ടേച്ചുപോകുന്ന അന്ത്യശാസനമെന്നു പറയുകയുണ്ടായി. ലൂഥർ ശാന്തമായിരുന്ന ഇക്കാലത്തു് ലൂഥറൻ പ്രമാണങ്ങൾ ഡെന്മാർക്ക്, നാർവെ എന്നീ ദേശങ്ങളിലും വുർട്ടൻബർഗ്, (Wurtemberg) ബ്രാണ്ടൻബർഗ്, (Brandenburg) എന്നീ നാടുകളിലും പ്രചരിച്ചു. തന്റെ മരണകാലംവരെ ലൂഥറൻ പ്രമാണങ്ങളെ പകച്ചു ജാജ്ജു പ്രഭുവിന്റെ ഭരണാധിപത്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട സാക്സണി (Saxony) യിലെ ഒരു ഭാഗം ജനങ്ങൾ അവയെ സ്വീകരിച്ചു. ഇതുമൂലം അദ്ദേഹം ലൈപ്സിഗ് (Leipzig) പട്ടണത്തിൽ ഇരുപതുവർഷങ്ങൾക്കുമുൻപു് എങ്കിലും എന്ന ആളോടു തർക്കിച്ച അതേ ദിവസത്തിൽ തന്നെ ആ പട്ടണത്തിലെ ദൈവാലയത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചു. തന്നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിനു പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത സന്തോഷം ഉണ്ടായി.

ലൂഥർ ആ കാലത്തിൽ സർവ്വകലാശാലാ പണ്ഡിതരായും ഇടവകയുടെ സഹപട്ടക്കാരനായും ജോലിചെയ്തുവന്നിരുന്നു. ൧൫൧൧-മാണ്ടു് “ഗലാത്യ”ലേഖനത്തെപ്പറ്റി ഒരു വിശേഷപ്പെട്ട വ്യാഖ്യാനം എഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അതു ൧൫൧൨-വരെ തുടർച്ചയായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതു മുതൽക്കു ഗലാത്യലേഖനത്തിനു അദ്ദേഹമെഴുതിയ മഹനീയ വ്യാഖ്യാനമായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. രക്ഷാവിധിയെപ്പറ്റി ലൂഥറൻ പ്രമാണങ്ങളടങ്ങിയ മുഖ്യഗ്രന്ഥം ഇതത്രെ. ഇതിനുശേഷം അദ്ദേഹംതന്നെ മരണകാലം

വരെ ഉൽപത്തി പുസ്തകത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുവന്നു. ഇതിനിടയിൽ ചില സമയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ദീനക്കിടക്കയിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു അനേകം പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്തു. ഇവയെല്ലാം ഒന്നിച്ചു ചേർത്തു ഒരു ഭവനപ്രസംഗഗ്രന്ഥമായി അച്ചടിച്ചു.

ഈ ലൂഥരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരും കൂടി ചർച്ചകൾ പഴയനിയമതർജ്ജിമ പൂർത്തിയാക്കി. അദ്ദേഹം മുൻപുചെയ്ത പുതിയനിയമതർജ്ജിമയെക്കാൾ ഇതു ഏറെയും പ്രയാസമേറിയതായിരുന്നു എങ്കിലും ലൂഥരുടെ സ്ഥിരോത്സാഹവും വാങ്ങിയുമൂലം ഈ ജോലിയുംചെയ്തു തീർക്കാൻ സംഗതിയായി. ആദ്യമായി പഴയതും പുതിയതും നിയമങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു മുഴുവേദപുസ്തകവും തങ്ങളുടെ മാതൃഭാഷയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഒരു നവയുഗം ഉദയംചെയ്തു എന്നു അനേകരും വിചാരിച്ചു. ലൂഥരുടെ ജീവിതാവസാനത്തോടടുത്ത അഞ്ചു വർഷക്കാലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പല സുഖക്കേടുകളും കുടുംബജീവിതപ്രയാസങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും സുവിശേഷത്തിനു ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ജയം അദ്ദേഹത്തിനു സമാധാനം നൽകി. തളൻപോയി എങ്കിലും ഈ ധീരക്രൈസ്തവഭടൻ സമാധാനമായി വിശ്രമിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ലൂഥറിന്റെ അന്ത്യ ശുശ്രൂഷയും സമാധാനത്തെ നിലനിർത്തുന്ന ഒരു കൃത്യമായിരുന്നു. ചർച്ചകൾ മൻസ് വെൽ ഡിലുള്ള രണ്ടു പ്രഭുക്കന്മാർ തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന കലഹം തീർക്കുന്നതിനു അദ്ദേഹം ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടു. ഇതിനുമുൻപു രണ്ടുപ്രാവശ്യം ഇതേ ഉദ്യമത്തിനു തന്നെ പോയിട്ടും, സാധിക്കാതെ, ചർച്ച ജനുവരിമാസത്തിൽ താൻ ജനിച്ച പട്ടണമായ ഐസ്ലേബനിലേക്കു ഈ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി വീണ്ടും പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ ഈ യാത്ര

തടഞ്ഞു എങ്കിലും അതു വകവെക്കാതെ വലിയ ശൈത്യ കാലത്തിൽ പ്രയാണംചെയ്തു. വഴിയാത്രയിൽ തന്നെ സുഖക്കേടുപിടിച്ചു ഒരുവിധത്തിൽ അവിടെ ചെന്നുചേർന്നു. വഴിയിൽ പലസ്ഥലങ്ങളിലും അദ്ദേഹം പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി.

തന്റെ പഴയ ഭവനത്തെയും ബന്ധുമിത്രാദികളെയും വീണ്ടും കാണുവാൻ ഇടയായതു് അദ്ദേഹത്തിനു അളവററസന്തോഷത്തെ പ്രദാനം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാത്സല്യഭാജനങ്ങളായ മൂന്നുകുഞ്ഞുങ്ങളും, ജസ്റ്റസ് യോനാസ് ശാസ്ത്രിയും (Justus Jonas) അദ്ദേഹത്തോടു കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ സുഖക്കേടിന്റെ അവസാനദിവസങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അടിക്കടി പ്രസംഗം ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. നാലുപ്രാവശ്യം തന്റെ ജന്മസ്ഥലമായ അവിടുത്തെ ആലയത്തിൽ കൂടിയ വലിയ ജനക്കൂട്ടത്തോടു് അദ്ദേഹം പ്രസംഗിച്ചു. തന്റെ അവസാനപ്രസംഗം സുഖക്കേടു്നിമിത്തം വളരെ ചുരുങ്ങിയതായിരുന്നു.

ശബ്ദമിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന രണ്ടു പ്രഭുക്കന്മാരും ഫെബ്രുവരിമാസം ൧൭-ാംതീയതി സമാധാന പത്രിക ഒപ്പിട്ടതോടുകൂടി ലൂഥർ ഐസ്ലേബനിലേക്കു് വന്നുകാര്യം സാധിച്ചു. ദൈവം അദ്ദേഹത്തിന്നായി ഈ ലോകത്തിൽ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന മഹാകാര്യങ്ങളും ചെയ്തുതീർന്നു. അവയെന്തെന്നാൽ പാപ്പായുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു സഭയെ വിടുവിച്ചു ക്രമീകരിച്ചതും വേദപുസ്തകത്തെ മാതൃഭാഷയിൽ തർജ്ജമചെയ്തതുമത്രെ. ഇപ്പോൾ അദ്ധ്വാനിച്ചു ക്ഷീണിച്ച ദാസനു വിശ്രമം അത്യാവശ്യമായിരുന്നു. ഫെബ്രുവരിമാസം ൧൭-ാംതീയതി വൈകുന്നേരം അദ്ദേഹം പതിവുപോലെ തുറന്ന ജനലിന്റെ സമീപത്തിൽ മുട്ട

കുത്തി ഉറക്കെ പ്രാർത്ഥിച്ചു. തന്റെ സഭയെ ദൈവം ശുദ്ധ സുവിശേഷത്തിൽ നിഷ്കളങ്കമായി സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. ഇതിനുശേഷം ചുമയം ശ്വാസമുട്ടം അധികപ്പെട്ടു. തന്റെ അന്ത്യം സമീപിച്ചു എന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. അരികിലുണ്ടായിരുന്നവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം തിരുമി ചൂടാക്കി അദ്ദേഹത്തിനു ഉത്സാഹമുണ്ടാകുന്ന പല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തു. അദ്ദേഹം നിദ്രക്കുപോകുന്നതിനു മുൻപ് “നിന്റെ തൂക്കെയിൽ: ഞാൻ എന്റെ ആത്മാവിനെ ഭരമേല്പിക്കുന്നു. വിശ്വസ്തരെവുമേ, നീ എന്നെ രക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു,” എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ നോക്കി “ദൈവം എന്റെ ശുശ്രൂഷയെയും തന്റെ വിശുദ്ധ സുവിശേഷത്തെയും സൂക്ഷിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അപേക്ഷിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞു. രാത്രി ഒരു മണിക്കു അദ്ദേഹം ജ്വരത്തോടെ ഉണർന്നു വേലക്കാരെ വിളിച്ചു തീച്ചട്ടിയിൽ തീകത്തിക്കുവാൻ കല്പിച്ചു. മറെറാരും ശുശ്രൂഷക്കാരൻ ഡാക്ടറെ വിളിക്കുവാൻ പോയി. ഇതിനിടയിൽ ലൂഥർ വേദവാക്യങ്ങളെ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടും പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടും ഇരുന്നു. വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ ദേഹത്തിൽ ചൂടുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം തിരുമ്മി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇളയകുട്ടികളും മറുചിലരും അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ വന്നു. തന്റെ അന്ത്യനാഴിക സമീപിച്ചെന്നറിഞ്ഞ ലൂഥർ “നിന്റെ കയ്യിൽ എന്റെ ആത്മാവിനെ ഭരമേല്പിക്കുന്നു. വിശ്വസ്തരെവുമായ കർത്താവേ, നീ എന്നെ വീണ്ടെടുത്തിരിക്കുന്നു” എന്നു രണ്ടുപ്രാവശ്യം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം അവസാനമായി പറഞ്ഞവാക്കുകൾ ഇവയത്രെ. ഇതിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഹൃദയവേദന അധികരിച്ചു. ആ സമയത്തു യോനാസ് (Jonas) ശാസ്ത്രി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപ

ത്തിൽവന്നു, “നീ ക്രിസ്തുവിലും, നീ ഉപദേശിച്ചുവന്ന പ്രമാണങ്ങളിലും നിലനില്ക്കുന്നുവോ” എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ‘ഉവ്വു’ എന്നു തെളിവായി പറഞ്ഞിട്ടു ബോധം മറഞ്ഞു. മർന്ന ഫെബ്രുവരിമാസം ഫു-റാൻ-രാത്രി രണ്ടേമുക്കാൽ മണിക്കു തന്റെ നന്മ-റാവയസ്സിൽ വളരെ ശാന്തമായി കത്താവിൽ നിദ്രപ്രാപിച്ചു.

ലൂഥർ മരിച്ച ഒരു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ജസ്റ്റസ് യോനാസ് (Justus Jonas) ലൂഥറുടെ അവസാനസമയത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിവരണം വളരെ ജാഗ്രതയോടെ എഴുതി. ഇങ്ങനെയൊക്കെയായിട്ടും ലൂഥറുടെ ശത്രുക്കൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിനു സാക്ഷിയായവർ മരിച്ചതിനു ശേഷം സംഭവിച്ചതും ഇല്ലാത്തതുമായ അനേകം വ്യാജ വർത്തമാനങ്ങളെ പറഞ്ഞു പ്രചരിപ്പിച്ചു. മർന്ന-റാവയ്ക്കും ഇററലിദേശത്തിലെ ഒരു സന്യാസിവർണ്ണ എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകത്തിൽ “ലൂഥർ മരിക്കുന്നതിനു മുൻപിലത്തെ രാത്രിയിൽ ബോധമില്ലാതെ അപരിമിതമായി കുടിച്ചിട്ടു രാത്രി കെട്ടിത്താണു” മരിച്ചു” എന്നു എഴുതിയിരുന്നു. ഇതു റോമാസഭക്കാർക്കു അദ്ദേഹത്തോടുണ്ടായിരുന്ന വെറുപ്പു എന്തുമാത്രമായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുന്നു. ഈ വ്യാജവർത്തമാനം സകല റോമാക്കാരുടെ ഇടയിലും സാധാരണമായി സ്വീകരിച്ചുവന്നിരുന്നു. റോമാശാസ്ത്രികൾ ഇപ്പോൾ അതു സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അറിവില്ലാത്തയാളുകൾ ഇന്നും ഈ കിംവദന്തി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ലൂഥറിന്റെ മരണവാർത്തയെക്കുറിച്ചു അറിഞ്ഞ സുവിശേഷസഭകളിലെല്ലാം ഉണ്ടായ ദുഃഖം ഒട്ടും ചില്ലറയല്ല. തന്റെ ആപ്തമിത്രമായ മെലാംഗ്തൻ, എന്ന മഹാൻ വളരെദുഃഖത്തോടെ വാവിട്ടു കരഞ്ഞു. “ഇസ്രായേലിന്റെ

തേരുംതേരാളിയുമായിരുന്നവനും ലോകചരിത്രത്തിൽ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സഭയെ നടത്തിയവനും ഇദ്ദേഹമത്രെ. കേവലം മനുഷ്യജ്ഞാനത്താൽ പാപമോചനത്തെയും യേശുക്രിസ്തുവിലുള്ള വിശ്വാസത്തെയും ശരിയായി ഗ്രഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ ദൈവംതന്നെ ഈ മനുഷ്യനെക്കൊണ്ട് അവയെ വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ മറിയം ശവശരീരം ഐസക് ലേബനിൽ നിന്ന് വിററൻബർഗ്ഗിലേക്ക് കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ വഴിയിലെല്ലാം ഗ്രാമനിവാസികൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി നിന്ന് അതിഭക്തിയോടെ വിലപിച്ചു. ഫെബ്രുവരിമാസം ൨൭-ാം-നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജഡം വിററൻബർഗ്ഗ് കൊട്ടാരത്തോടു ചേർന്നുള്ള ദേവാലയത്തിനടുത്തു കൃത്യം മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപു അദ്ദേഹം ൽ ന്യായങ്ങൾ എഴുതി ഒട്ടിച്ച അതേ വാതിലിനരികേ സന്ധ്വരിക്കപ്പെട്ടു.

പുതിയ കാര്യങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു നടപ്പിൽ വരുത്തിത്തന്ന അനേകർ തങ്ങളുടെ അദ്ധ്വാനങ്ങളുടെ ഫലം കാണാൻ ഇടയാക്കാതെ മരിച്ചുപോകാറുണ്ട്. എന്നാൽ നമ്മുടെ കഥാകൃത്തുക്കളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇപ്രകാരം സംഭവിച്ചില്ല. ദൈവം തന്നെ ഏർപ്പിച്ച ആ മഹനീയമായ വേല സുസ്ഥിരമായി പ്രബലപ്പെട്ടുവരുന്നതുകണ്ടു സന്തോഷിക്കത്തക്ക ഭാഗ്യം അദ്ദേഹത്തിനു സിദ്ധിച്ചു. ഈ മരുഭൂമിയിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വദേശത്തു മാത്രമല്ല, ലോകമുഴുവനും നിലനില്ക്കുന്നതത്രെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രിയ ഭാര്യ എഴുതിയിട്ടുള്ള വാക്കുകൾ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ഗ്രന്ഥം അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

“ഒരു പട്ടണത്തിനോ, ഒരു ദേശത്തിനോ മാത്രം അഖിലലോകത്തിനും വേണ്ടി പ്രയത്നിച്ചു ഇത്ര വിലയറിയ എന്റെ പ്രിയഭർത്താവിന്റെ മരണത്താൽ ഭൂമിയിൽ നിമഗ്നരാകാതിരിക്കുന്നവരാരുണ്ട്? എനിക്കു ഒരു രാജാവിന്റെ ബഹുമാനം അല്ലെങ്കിൽ ചക്രവർത്തിയുടെ ബഹുമാനം ലഭ്യമായിരിക്കുകയും അതിനെ തിരിച്ചറിയപ്പെടുത്തിക്കളുകയും ചെയ്യാലുണ്ടാകുന്ന ഓരോ ഉദ്യമത്തിനോടു കിടപിടിക്കുന്നതല്ല. ഇത്ര വിലയേറിയ മഹാനെ ദൈവം എന്നിൽ നിന്ന്, എന്നല്ല, മുഴുലോകത്തിൽ നിന്നും എടുത്തുകളഞ്ഞല്ലോ” എന്നു ആ മഹനായ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. “ശത്രുക്കൾ ദൈവവചനത്തെ പരജയം നിലനിൽക്കും. ദൈവം സഹായകൻ! അവിടുത്തെ നീതി സഹായിക്കും. എനിക്കുള്ളതെല്ലാം, ജീവനെന്നെയും, എടുത്താലും സാരമില്ല, സ്വർഗ്ഗരാജ്യമെന്നമുക്കായുള്ളതു്.”

